

Úvod

Program odpadového hospodárstva mesta Filákového vychádza z POH Banskobystrického kraja. Obec, na území ktorej ročná produkcia komunálnych odpadov vrátane drobných stavebných odpadov presahuje 350 ton, alebo ktorej počet obyvateľov prevyšuje 1000, je povinná vypracovať program obce.

Obec je povinná predložiť vypracovaný program obce **do štyroch mesiacov od vydania programu kraja príslušnému orgánu štátnej správy** odpadového hospodárstva na posúdenie súladu s ustanoveniami tohto zákona a so záväznou časťou programu príslušného kraja. Príslušný orgán štátnej správy odpadového hospodárstva oznámi obci výsledok posúdenia do 30 dní od doručenia programu obce; výsledok posúdenia je pre obec záväzný. Ak je výsledok posúdenia príslušného orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva kladný, obec:

- a) predloží program obce na posúdenie jeho vplyvu na životné prostredie, ak program obce podlieha tomuto posúdeniu, a následne po ukončení tohto posúdenia ho schváli,
- b) schváli program obce, ktorý nepodlieha posúdeniu vplyvu na životné prostredie.

Obec je povinná schválený program obce zverejniť do 30 dní od jeho schválenia na svojom webovom sídle.

Program odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja na roky 2016 – 2020 je najvýznamnejším strategickým dokumentom v odpadovom hospodárstve Banskobystrického kraja na uvedené obdobie. Je vypracovaný v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja a obsahovo zodpovedá požiadavkám stanoveným v § 5 ods. 6 zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o odpadoch) a osnove danej prílohou č. 2 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 310/2013 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov. Vychádza z cieľov a opatrení definovaných v aktuálnom národnom programe, z vyhodnotenia predchádzajúceho programu a z analýzy súčasného stavu a potrieb odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja, čím zároveň vyhovuje aj požiadavkám rámcovej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpade a o zrušení určitých smerníc.

Dňa 1. januára 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý stanovil nový legislatívny rámec pre oblasť odpadového hospodárstva Slovenskej republiky, integrujúci v sebe všetky podstatné prvky európskeho práva a zohľadňujúci aktuálne potreby odpadového hospodárstva, jeho stav a budúci vývoj. Program odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja na roky 2016 – 2020 je spracovaný plne v súlade s týmto právnym predpisom.

Pri vypracovaní Programu odpadového hospodárstva mesta Filákového na roky 2016 – 2020 boli použité informácie poskytnuté predovšetkým mestom a ďalšie údaje použité z Programu odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja.

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE PROGRAMU OBCE

1.1	Názov obce	Mesto Fiľakovo
1.2	Identifikačné číslo obce	00 316 075
1.3	Okres	Lučenec
1.4	Počet obyvateľov obce	10 654 obyvateľov (ŠÚ 31.12.2017)
1.5	Rozloha katastrálneho územia obce	1 618 ha
1.6	Obdobie, na ktoré sa program vydáva	2016 – 2020

2. CHARAKTERISTIKA AKTUÁLNEHO STAVU ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

2.1 Druh, množstvo a zdroj komunálnych odpadov vzniknutých v obci s rozlíšením na kalendárne roky, v ktorých platil predchádzajúci program Slovenskej republiky a údaje o množstve komunálnych odpadov pre ktoré obec zabezpečila zhodnotenie, zneškodnenie, s osobitným uvedením podielu zneškodnenia komunálneho odpadu skládkovaním k iným spôsobom zneškodnenia a k zhodnoteniu

Podľa § 80 ods. 1 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov komunálne odpady sú odpady z domácnosti vznikajúce na území obce pri činnosti fyzických osôb a odpady podobných vlastností a zloženia, ktorých pôvodcom je právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ, okrem odpadov vznikajúcich pri bezprostrednom výkone činností tvoriacich predmet podnikania alebo činnosti právnickej osoby alebo fyzickej osoby - podnikateľa; za odpady z domácnosti sa považujú aj odpady z nehnuteľností slúžiacich fyzickým osobám na ich individuálnu rekreáciu, napríklad zo záhrad, chát, chalúp, alebo na parkovanie alebo uskladnenie vozidla používaného pre potreby domácnosti, najmä z garáží, garážových stojísk a parkovacích stojísk.

Komunálnymi odpadmi sú aj všetky odpady vznikajúce v obci pri čistení verejných komunikácií a priestranstiev, ktoré sú majetkom obce alebo v správe obce, a taktiež pri údržbe verejnej zelene vrátane parkov a cintorínov a ďalšej zelene na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení.

Za nakladanie s komunálnymi odpadmi, ktoré vznikli na území obce a za nakladanie s drobnými stavebnými odpadmi, ktoré vznikli na území obce, zodpovedá obec. Fyzická osoba – podnikateľ a právnická osoba, ktorá prevádzkuje zariadenie spoločného stravovania (ďalej

len „prevádzkovateľ kuchyne“), zodpovedá za nakladanie s biologicky rozložiteľným kuchynským a reštauračným odpadom.

Systém nakladania s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území mesta je zavedený na základe **Všeobecne záväzného nariadenia mesta Filákov č. 9/2016**. Mesto Filákov na základe ustanovenia § 4 ods. 3 písm. g) a § 6 ods. 1 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a § 81 ods. 8 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov vydalo toto všeobecne záväzné nariadenie.

VZN vymedzuje práva a povinnosti mesta Filákov, pôvodcov a držiteľov odpadu v oblasti nakladania s komunálnym odpadom vrátane jeho zberu a prepravy. Podrobnosti o nakladaní sa vzťahujú na zmesový komunálny odpad a drobný stavebný odpad, biologicky rozložiteľný komunálny odpad, biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad od prevádzkovateľa kuchyne, triedených zložiek komunálnych odpadov najmä elektroodpadov z domácností, odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov, použitých prenosných batérií a akumulátorov, automobilových batérií a akumulátorov, veterinárnych liekov a humánnych liekov, jedlých olejov a tukov, objemného odpadu a odpadu z domácnosti s obsahom škodlivých látok. VZN upravuje spôsob nahlasovania nezákonne umiestneného odpadu, podrobnosti prevádzkovania zberného dvora a spôsob zberu drobného stavebného odpadu.

VZN sa vydáva s cieľom stanoviť vhodný systém nakladania s komunálnymi odpadmi, ktoré vznikli na území mesta Filákov, pričom územím mesta sa rozumie jej katastrálne územie.

Mesto:

- a) usmerňuje činnosť v oblasti nakladania s KO a DSO na území mesta,
- b) vydáva stanoviská k investičnej činnosti v oblasti nakladania s odpadmi,
- c) vedie evidenciu podnikateľských subjektov v oblasti nakladania s KO,
- d) vyjadruje sa k programom pôvodcov odpadu na území mesta,
- e) vypracováva program odpadového hospodárstva mesta a predkladá ho príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva na schválenie. Program odpadového hospodárstva mesta schvaľuje aj mestské zastupiteľstvo.
- f) realizuje prostredníctvom organizácie poverenej zberom triedený zber KO a DSO,
- g) spolupracuje s verejnoprospešnými organizáciami, inštitúciami, školami, záujmovými občianskymi združeniami a pod. s cieľom zvyšovať povedomie a zapojenie pôvodcov odpadov na území mesta na úseku predchádzania, obmedzovania, opätovného využitia, triedenia, recyklácie a znižovania nebezpečnosti KO a DSO,
- h) prejednáva priestupky v odpadovom hospodárstve a ukladá pokuty za priestupky,
- i) poskytuje držiteľovi odpadov informácie o umiestnení a činnosti zariadení na nakladanie s odpadmi na území mesta.

Hierarchia odpadového hospodárstva je záväzné poradie týchto priorit:

- a) predchádzanie vzniku odpadu,
- b) príprava na opätovné použitie,
- c) recyklácia,
- d) iné zhodnocovanie, napríklad energetické zhodnocovanie,
- e) zneškodňovanie.

Od hierarchie odpadového hospodárstva je možné odkloniť sa iba pre určité prúdy odpadov, ak je to odôvodnené úvahami o životnom cykle výrobku vo vzťahu k celkovým vplyvom vzniku a nakladania s takým odpadom a ak to ustanoví tento zákon.

V rámci mesta Fil'akovo sú vytvorené Verejnoprospešné služby mesta Fil'akovo, príspevková organizácia, ktorá bola zriadená Mestským zastupiteľstvom vo Fil'akove dňa 28.5.1992 za účelom zabezpečenia výkonu verejnoprospešných služieb.

Jednou z činností VPS je aj zber, preprava zmesového a separovaného tuhého komunálneho odpadu a zber nebezpečného odpadu. VPS taktiež prevádzkuje zberný dvor.

Zber odpadu na území mesta sa zabezpečuje aj v areáli prekládkovej stanice zmesového KO vo Fil'akove na Šávoľskej ceste, ktorá slúži k úprave (zníženie objemu) zmesového KO pred prepravou na skládku odpadov.

Systém zberu a prepravy zmesových komunálnych odpadov

Na zber zmesového komunálneho odpadu sú určené 50 l PVC vrece, zberné nádoby vo veľkostiach 110 l, 120 l, 240 l, 1 100 l a na zber triedeného odpadu špeciálne kontajnery 1 100 l na sklo, papier, plasty a kovy, vrecia na triedený odpad, VOK 7 000 l na zber zeleného odpadu. Interval vyprázdňovania nádob a ich počet je stanovený tak, aby bol dostatočný objem zberných nádob a bolo možné potenciálne vzniknutý komunálny odpad uložiť do zberných nádob. Z hľadiska dodržania hygienických zásad na území mesta sa stanovuje harmonogram zvozu zmesového komunálneho odpadu s minimálnou frekvenciou 1 x týždenne. Vo výnimočných prípadoch môže primátor mesta alebo riaditeľ VPS nariadiť zber tohto odpadu aj nad rámec tohto intervalu.

Pre rodinné domy sa stanovuje 110 l, 120 l alebo 240 l zberná nádoba a to:

- 1 ks 110 l, 120 l zbernej nádoby (obvyklý počet občanov 1- 6)
- 2 ks 110 l, 120 l alebo 1 ks 240 l zbernej nádoby (pri počte občanov 7 a viac bývajúcich v jednom rodinnom dome)
- Frekvencia vývozu je 1 x za týždeň.

Pre bytové domy sa stanovujú 1 100 l zberné nádoby a to:

- 1 ks zbernej nádoby max. na 15 bytových jednotiek
- Frekvencia vývozu je 1 x za týždeň.

Tab. č. 1 Vývoj vzniku komunálnych odpadov v rokoch 2011– 2015

Druh odpadu Katalógové číslo	Produkcia komunálneho odpadu (t)				
	2011	2012	2013	2014	2015
zmesový komunálny odpad 20 03 01	2252,99	2286,77	2291,72	2407,97	2629,52
odpad z čistenia ulíc 20 03 03	-	-	-	-	-
odpad z čistenia kanalizácie 20 03 06	-	-	-	-	-
objemný odpad 20 03 07	-	-	-	-	-
biologicky rozložiteľný odpad 20 02 01	-	-	-	-	-
zemina a kamenivo 20 02 02	-	-	-	-	-
iné biologicky nerozložiteľné odpady 20 02 03	-	-	-	-	-
Spolu	2252,99	2286,77	2291,72	2407,97	2629,52

Produkcia komunálnych odpadov v meste Filákov vo východiskovom roku 2015 podľa kategórií v súlade s vyhláškou MŽP SR č. 365/2015 Z. z. je uvedená v tabuľke č. 2

Tab. č. 2 Produkcia komunálnych odpadov v roku 2015 a spôsob zhodnotenia, resp. zneškodnenia

Názov odpadu Kód odpadu Kategória odpadu	Zhodnocovanie (t)				Zneškodňovanie (t)			Zhromažďovanie
	Mate-riálové	Energe-tické	Komposto-vanie	Iný spôsob	Sklád-kovanie	Spaľo-vanie	Iný spôsob	
zmesový komunálny odpad 20 03 01	-	-	-	-	2629,52	-	-	-
odpad z čistenia ulíc 20 03 03	-	-	-	-	-	-	-	-
odpad z čistenia kanalizácie 20 03 06	-	-	-	-	-	-	-	-
objemný odpad 20 03 07	-	-	-	-	-	-	-	-
biologicky rozložiteľný odpad 20 02 01	-	-	-	-	-	-	-	-
zemina a kamenivo 20 02 02	-	-	-	-	-	-	-	-
iné biologicky nerozložiteľné odpady 20 02 03	-	-	-	-	-	-	-	-
Spolu	-	-	-	-	2629,52	-	-	-

2.2 Systém triedeného zberu komunálnych odpadov, množstvá komunálnych odpadov vyzbieraných v systéme triedeného zberu a systém zberu drobných stavebných odpadov v obci s rozlíšením na kalendárne roky v ktorých platil predchádzajúci program Slovenskej republiky

Program SR uvádza cieľ, ktorý podľa rámcovej smernice by sme mali dosiahnuť do roku 2020 úroveň 50 - tich % vytriedených komunálnych odpadov. Program SR pre účely sledovania trendov triedeného zberu zaradil jednotlivé druhy odpadov do 5 prúdov- „klasické zložky“ triedeného zberu - papier, plasty, sklo, kovy, ďalej biologicky rozložiteľné komunálne odpady - odpady zo záhrad, kuchynské odpady, jedlé oleje a tuky a drevo, elektroodpady, použité batérie a akumulátory, šatstvo a textil.

Na splnenie cieľa recyklácie podľa rámcovej smernice sa úroveň triedeného zberu musí pohybovať minimálne na úrovni 150 – 170 kg vytriedených zložiek na obyvateľa, čo nebude jednoduché splniť.

V súčasnosti platná legislatíva v odpadovom hospodárstve (zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) ukladá obciam väčšie povinnosti:

- a) zabezpečiť zber a prepravu zmesového komunálneho odpadu vznikajúceho na jej území na účely jeho zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade s týmto zákonom vrátane zabezpečenia zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu zmesového komunálneho odpadu v obci,
- b) zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu
 1. biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu okrem toho, ktorého pôvodcom je fyzická osoba – podnikateľ a právnická osoba, ktorá prevádzkuje zariadenie spoločného stravovania (ďalej len „prevádzkovateľ kuchyne“),
 2. jedlých olejov a tukov z domácností a
 3. biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov,
- c) zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre papier, plasty, kovy a sklo najmenej v rozsahu vyplývajúcom z požiadaviek ustanovených na triedený zber komunálnych odpadov,
- d) umožniť výrobcovi elektrozariadení a výrobcovi prenosných batérií a akumulátorov, príslušnej tretej osobe alebo príslušnej organizácii zodpovednosti výrobcov na ich náklady
 1. zaviesť a prevádzkovať na jej území systém oddeleného zberu elektroodpadu z domácností a použitých prenosných batérií a akumulátorov,
 2. užívať v rozsahu potrebnom na tento účel existujúce zariadenia na zber komunálnych odpadov.

Zákon o odpadoch dáva obciam určitú úľavu pre povinnosť zaviesť a zabezpečovať vykonávanie triedeného zberu komunálneho odpadu pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad, ktorá sa nevzťahuje na obec, ktorá

- a) zabezpečí energetické zhodnotenie týchto odpadov v zariadení na zhodnocovanie odpadov činnosťou R1,
- b) preukáže, že najmenej 50 % obyvateľov obce kompostuje vlastný odpad,
- c) preukáže, že to neumožňujú technické problémy vykonávania zberu, najmä v historických centrách miest a v riedko osídlených oblastiach; uvedená výnimka sa uplatní iba pre túto časť obce,
- d) preukáže, že je to ekonomicky neúnosné, pretože náklady na nakladanie s týmto biologicky rozložiteľným kuchynským odpadom nemožno pokryť ani pri určení miestneho poplatku vo výške 50 % zo zákonom ustanovenej hornej hranice sadzby miestneho poplatku.

Mestá a obce sú povinné zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre papier, plasty, kovy, sklo a viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky, jedlých olejov a tukov. Triedený zber sa vykonáva vrecovým systémom, kontajnerovým systémom a zvozovým systémom. Jednotlivé vrecia a kontajnery sú farebne odlišené, aby nedochádzalo k zámene a je každoročne vypracovaný harmonogram vývozu. Do zberných nádob sa nesmú ukladať druhotné suroviny, objemné predmety všetkého druhu, elektroodpad, priemyselné odpady, odpady z obchodnej činnosti, odpady z potravinových výrobní, z predajní mäsa, zo zdravotníckych zariadení, kyseliny, látky tekuté, toxické, zápalné, opotrebované batérie a akumulátory, telá uhynutých zvierat, horúci popol a pod.

V meste Fiľakovo sa vykonáva triedený zber:

- a) papiera, skla, plastov, kovov a viacvrstvových kombinovaných materiálov na báze lepenky (odpady z neobalových výrobkov sa zbierajú spolu s odpadmi z obalov),
- b) elektroodpadov z domácností,
- c) použitých prenosných batérií a akumulátorov a automobilových batérií a akumulátorov,
- d) biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov,
- e) biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu okrem toho, ktorého pôvodcom je fyzická osoba – podnikateľ a právnická osoba, ktorá prevádzkuje zariadenie spoločného stravovania,
- f) jedlých olejov a tukov z domácností,
- g) veterinárnych liekov a humánnych liekov nespotrebovaných fyzickými osobami a zdravotníckych pomôcok.

Mesto má uzavretú zmluvu s organizáciou zodpovednosti výrobcov pre obaly a tým umožňuje OZV pre obaly, na jej náklady, zber vytriedených zložiek komunálnych odpadov, na ktoré sa uplatňuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, na základe zmluvy.

Na triedený zber komunálnych odpadov sú určené zberné nádoby, vrecia a mobilný zber v zmysle popisu triedeného zberu uvedeného v tomto VZN. Náklady na zabezpečenie zberných nádob na triedený zber zložiek komunálnych odpadov, pri ktorých sa uplatňuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, znáša výrobca vyhradeného výrobku, príslušná organizácia zodpovednosti výrobcov alebo tretia osoba.

Náklady na zabezpečenie zberných nádob na triedený zber zložiek komunálnych odpadov, pri ktorých sa neuplatňuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, znáša mesto a môže ich zahrnúť do miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Náklady na zabezpečenie zberných nádob nie sú zahrnuté do miestneho poplatku. Pôvodca KO je povinný si zabezpečiť vlastné zberné nádoby.

Fyzické a právnické osoby mesta Filákov v súlade s prevádzkovým poriadkom zberného dvora môžu odovzdať oddelene zbierané zložky komunálneho odpadu a zmesový komunálny odpad aj na zbernom dvore (ul. Družstevná).

Množstvomý zber

Množstvomý zber je zber KO a DSO, pri ktorom ich pôvodca platí miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady ustanovený podľa osobitného predpisu vo výške, ktorá je priamo úmerná množstvu týchto odpadov vyprodukovaných pôvodcom odpadu za daný čas.

Na území mesta sa zavádza množstvomý zber KO pre podnikateľa (PO, FOOP), ktorý je oprávnený užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území mesta na účel podnikania. Pri množstvomom zbere poplatník má možnosť platiť poplatok za odpady vo výške, ktorá zodpovedá skutočnému množstvu ním vyprodukovaných odpadov takým spôsobom, že voľbou vhodného objemu zbernej nádoby a intervalu vyprázdňovania zberných nádob vždy bude mať pripravený k odvozu plnú zbernú nádobu.

Na území mesta je zavedený triedený zber papiera, plastov, skla, kovov a viacvrstvého kombinovaného materiálu na báze lepenky (ďalej len „VKM“) nasledovne:

a) Rodinné domy - triedi sa:

- a. papier – vrecový spôsob zberu a označené 1100 l zberné nádoby modrej farby, vývoz podľa spracovaného kalendára zberu
- b. plasty – vrecový spôsob zberu a označené 1100 l zberné nádoby žltej farby, vývoz podľa spracovaného kalendára zberu
- c. sklo – vrecový spôsob zberu a označené 1100 l zberné nádoby zelenej farby, vývoz podľa spracovaného kalendára zberu
- d. kov + VKM – vrecový spôsob zberu a označené 1100 l zberné nádoby červenej farby,
- e. vývoz podľa spracovaného kalendára zberu

b) Bytové domy - triedi sa:

- a. papier – označené 1100 l zberné nádoby modrej farby, vývoz podľa spracovaného kalendára zberu
- b. plasty – označené 1100 l zberné nádoby žltej farby, vývoz podľa spracovaného kalendára zberu
- c. sklo – označené 1100 l zberné nádoby zelenej farby, vývoz podľa spracovaného kalendára zberu

- d. kov + VKM – označené 1100 l zberné nádoby červenej farby, vývoz podľa spracovaného kalendára zberu

PLASTY – v rámci triedeného zberu sa zbierajú prostredníctvom 1100 l kontajnerov, 120 l vriec a 1000 l big bagov (zberný dvor). Zber odpadov prostredníctvom kontajnerov a vriec zabezpečuje podľa harmonogramu zberu. Príslušná zberová spoločnosť – VPS.

Patria sem: plastové obaly a plastové výrobky ako PE (polyetylén – LDPE, HDPE) – číre a farebné fólie, tašky, vrecká, vedrá a fľaštičky od kozmetických a čistiacich prípravkov, vrecká od mlieka, prepravky fliaš; PET (polyetyléntereftalát) – fľaše od nápojov, sirupov, rastlinných olejov; PP (polypropylén) – obaly od sladkostí, téglíky od jogurtov a rôzne plastové nádoby a hračky; penový polystyrén, poháriky z automatov a iné plastové nádoby; PVC (polyvinylchlorid) – vodoinštalčné a elektroinštalčné rúrky, plastové okná a nábytok a pod. Plastové obaly je potrebné pred vhođením do zbernej nádoby podľa možnosti stlačiť a zmenšiť tak ich objem.

Nepatria sem: znečistené obaly chemikáliami a olejmi, viacvrstvové obaly, hrubo znečistené plasty (zeminou, farbami), podlahové krytiny, guma, molitan obaly od ropných produktov, kovové uzávery, plasty vystužené sklenenými vláknami, silne znečistené potravinami a pod.

Kvalitatívne požiadavky: Plasty nesmú byť znečistené nebezpečnými škodlivinami (napr. zvyškami farieb, olejových a ropných látok, chemikálií, a pod.).

KOVY v rámci triedeného zberu sa zbierajú prostredníctvom 1100 l kontajnerov, 120 l vriec a 5000 l kontajnera (zberný dvor). Zber odpadov prostredníctvom kontajnerov a vriec zabezpečuje podľa harmonogramu zberu. Príslušná zberová spoločnosť – VPS.

Patria sem: kovové tuby od pást, obaly zo sprejov, hliníkový obal, konzervy, oceľové plechovky a pod.

Nepatria sem: kovy hrubo znečistené zvyškami jedla, farbami a rôznymi chemickými látkami.

Kvalitatívne požiadavky: Železný šrot nesmie obsahovať nebezpečné látky. Hmotnostné rozmery jednotlivých kovových častí musia spĺňať podmienku ľahkej manipulácie s nimi.

SKLO v rámci triedeného zberu sa zbierajú prostredníctvom 1100 l kontajnerov, 120 l vriec a 7000 l kontajnera (zberný dvor). Zber odpadov prostredníctvom kontajnerov a vriec zabezpečuje podľa harmonogramu zberu. Príslušná zberová spoločnosť – VPS.

Patria sem: sklenené fľaše (biele, zelené a hnedé sklo), nádoby, prázdne poháre od kompótov, zeleniny, obaly a predmety zo skla, poháre, fľaštičky od kozmetiky, črepy, skúmavka, okenné sklo, sklo z okuliarov a pod.

Nepatria sem: vrchnáky, korky, kovové uzávery fliaš, gummy, porcelán, keramika, zrkadlá, drôtové sklo, fľaše z umelej hmoty, zrkadlá, žiarovka, žiarivka, neónky, plexisklo, autosklo, teplomer, TV obrazovky a pod.

Kvalitatívne požiadavky: sklo nesmie obsahovať: magnetické a nemagnetické kovy, anorganické látky (porcelán, keramika, kamene, hlina a pod.), lepené sklo, organické látky, sklo nesmie byť znečistené nebezpečnými škodlivinami (napr. zvyšky chemikálií, farieb a pod.)

PAPIER – v rámci triedeného zberu sa zbierajú prostredníctvom 1100 l kontajnerov, 120 l vriec a 1000 l big bagov (zberný dvor). Zber odpadov prostredníctvom kontajnerov a vriec zabezpečuje podľa harmonogramu zberu. Príslušná zberová spoločnosť – VPS.

Patria sem: noviny, časopisy, brožúry, letáky, cenníky, spisy, zošity, knihy, listy, kancelársky papier, výkresy, pohľadnice, zakladače, papierové vrecká, lepenka, krabice z tvrdého papiera, kartón, obálky, letáky, katalógy, telefónne zoznamy, plagáty, pohľadnice, zakladače, baliaci a krepový papier, papierový obal, vlnité lepenky, a pod.

Nepatria sem: umelohmotné obaly, vrstvené obaly, voskový papier, papier s hliníkovou fóliou, obaly na mrazené potraviny, krabice od cigariet, špinavý či mastný papier, kopírovací papier, indigový papier, použitá papierová vreckovka, servítko a hygienická vložka, detské plienky, vata, obaly od sladkostí a slaností, faxový papier a pod.

Kvalitatívne požiadavky: Papier nesmie byť znečistený nebezpečnými škodlivinami (napr. ropnými látkami, chemikáliami a pod.)

VIACVRSTVOVÉ KOMBINOVANÉ MATERIÁLY na báze lepenky (ďalej len „VKM“) sú materiály tvorené minimálne dvoma kompaktno spojenými vrstvami, ktoré sú určené na manipuláciu a prepravu tovaru. V rámci triedeného zberu sa zbierajú prostredníctvom 1100 l kontajnerov spolu s kovmi, 120 l vriec a 1000 l big bagov (zberný dvor). Zber odpadov prostredníctvom kontajnerov a vriec zabezpečuje podľa harmonogramu zberu. Príslušná zberová spoločnosť – VPS.

Patria sem: viacvrstvé obaly od mlieka, smotany a iných mliečnych výrobkov, ovocných štiav a džúsov, vína, avivážnych prostriedkov, obaly je potrebné pred vhođením do zbernej nádoby stlačiť a zmenšiť tak ich objem.

Nepatria sem: viacvrstvé obaly od kávy, vreckových polievok, pudíngov, práškov do pečiva, práškového cukru, korenín, nanukov, kakaového prášku a pod., znečistené kompozitné obaly, vrchnáky z kompozitných krabíc.

Spôsob a podmienky triedeného zberu komunálnych odpadov – použitých batérií a akumulátorov

Mesto má uzavretú zmluvu s organizáciou pre batérie a akumulátory, ktorá prevádzkuje systém združeného nakladania s batériami a akumulátormi, oddelene vyzbieranými z komunálnych odpadov.

Spôsob a podmienky triedeného zberu komunálnych odpadov – veterinárnych liekov a humánnych liekov nespotrebovaných fyzickými osobami a zdravotníckych pomôcok

Držiteľ veterinárnych liekov a humánnych liekov nespotrebovaných fyzickými osobami je povinný odovzdať ich do verejných lekární, ktoré sú povinné ich zhromažďovať. Mesto zabezpečuje podľa potreby, najmenej dvakrát do roka zber a prepravu oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu z domácností s obsahom škodlivých látok ako aj liekov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia.

Mestský úrad zabezpečuje informovanosť obyvateľov o zbere nebezpečného odpadu vopred osobitným oznamom, pričom využije všetky možnosti informačného systému obce (na webovom sídle mesta www.filakovo.sk, na webovom sídle organizácie VPS www.vpsfilakovo.sk, v mesačníku samosprávy Fil'akovské zvesti dostupnom aj na webovom sídle mesta www.filakovo.sk, na úradnej tabuli mesta a mestským rozhlasom).

Spôsob a podmienky triedeného zberu komunálnych odpadov – jedlých olejov a tukov z domácností

Na území mesta je zabezpečený mobilný zber a preprava použitých jedlých olejov a tukov. Odpad je zakázané zmiešavať s komunálnym odpadom a ukladať na verejné priestranstvá, resp. k odpadovým nádobám a kontajnerom na komunálny odpad. Odpad je vyvážaný mobilným zberom na základe objednávky zberu odpadu a zároveň vyhlásenia jeho vývozu. Zhromažďovanie odpadu sa uskutočňuje v deň jeho odvozu a to priamo do pristaveného vozidla na dohodnutom mieste. Oleje a tuky sa odovzdávajú v plastových fľašiach s funkčným uzáverom, ktoré si občania zabezpečujú samostatne. Občania môžu jedlé oleje a tuky z domácností bezplatne odovzdať prostredníctvom mobilného zberu, ktorý obec vopred vyhlási na webovom sídle mesta www.filakovo.sk, na webovom sídle organizácie VPS www.vpsfilakovo.sk, v mesačníku samosprávy Fil'akovské zvesti dostupnom aj na webovom sídle mesta www.filakovo.sk a na úradnej tabuli mesta.

Nakladanie s biologicky rozložiteľným komunálnym odpadom a biologicky rozložiteľným kuchynským odpadom

Na účel zabezpečenia triedeného zberu biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad tzv. zeleného odpadu podľa § 81 ods. 7 písm. b) bod 3 zákona v prípade individuálnej bytovej výstavby, mesto zabezpečí, aby každá domácnosť mala zberné vrecia s objemom 120 l. Okrem zberných vriec zelený odpad môže byť uložený do košov, dební, konáre popílené a zviazané.

Zber, prepravu a zhodnotenie BRO vznikajúceho pri údržbe verejnej zelene (vrátane zelene z parkov a z cintorínov) zabezpečuje organizácia VPS ako správca verejnej zelene vo Fiľakove.

Nakladanie s biologicky rozložiteľným kuchynským a reštauračným odpadom od prevádzkovateľa kuchyne

Za nakladanie s biologicky rozložiteľným kuchynským a reštauračným odpadom od prevádzkovateľa kuchyne je zodpovedný prevádzkovateľ kuchyne.

Spôsob zberu objemného odpadu

VPS uskutočňuje bezplatný kalendárový zber objemných odpadov v mesiacoch apríl a október. Okrem stanoveného bezplatného kalendárového zberu organizácia poverená zberom objemného odpadu uskutočňuje zber aj za odplatu na základe individuálnych objednávok pôvodcov. Mesto zabezpečuje zber a prepravu objemného odpadu aj na zbernom dvore.

Spôsob zberu odpadu s obsahom škodlivín (odpadové motorové a mazacie oleje, farbivá, chemikálie a iné nebezpečné odpady)

Mesto zabezpečuje podľa potreby, najmenej dvakrát do roka mobilný zber a prepravu oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu z domácností s obsahom škodlivých látok na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia organizáciou poverenej zberom na dohodnutých zberných miestach vo vhodných lokalitách v meste.

Spôsob a podmienky triedeného zberu komunálnych odpadov – elektroodpadov z domácností

Mesto má uzavretú zmluvu s oprávnenou organizáciou pre elektroodpady, ktorá prevádzkuje systém nakladania s elektroodpadmi, oddelene vyzbieranými z komunálnych odpadov.

Mesto umožňuje výrobcovi elektrozariadení alebo príslušnej organizácii zodpovednosti výrobcov na ich náklady:

- a) zaviesť a prevádzkovať na jej území systém oddeleného zberu elektroodpadu z domácností,
- b) užívať v rozsahu potrebnom na tento účel existujúce zariadenia na zber komunálnych odpadov.

Občania môžu elektroodpad bezplatne odovzdať aj distribútorom prostredníctvom spätného odberu priamo v predajni elektrospotrebičov.

Prostredníctvom mobilného zberu môžu občania v stanovený deň bezplatne odovzdať elektroodpad do zberného auta v lokalite vopred určenom, čo mesto vopred vyhlási na webovom mesta

Spôsob zberu drobného stavebného odpadu

Zber DSO sa uskutočňuje formou množstvového zberu.⁴³ Výšku poplatku za množstvový zber drobných stavebných odpadov určí mesto v osobitnom VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. DSO sa odovzdáva na zbernom dvore v meste. Vykonávať zber, prepravu, zhodnocovanie a zneškodňovanie drobných stavebných odpadov môže len organizácia zodpovedná za zber komunálneho odpadu – VPS.

Spôsob zberu starých vozidiel

Držiteľ starého vozidla je povinný bezodkladne zabezpečiť odovzdanie starého vozidla osobe vykonávajúcej zber starých vozidiel alebo spracovateľovi starých vozidiel.

Spôsob zberu odpadových pneumatík

Konečný používateľ pneumatiky je povinný pneumatiku po tom, ako sa stala odpadovou pneumatikou, odovzdať distribútorovi pneumatík okrem odpadových pneumatík umiestnených na kolesách starého vozidla odovzdávaného osobe oprávnenej na zber starých vozidiel alebo spracovateľovi starých vozidiel.

Prevádzkovanie zberného dvora v meste Fiľakovo

Zberný dvor je umiestnený v oplotenom areáli na ul. Družstevná. Je prevádzkovaný príspevkovou organizáciou mesta Verejnoprospešné služby, ktorá má uzatvorenú zmluvu s mestom. Fyzická osoba, ktorá je poplatníkom v meste môže bezplatne odovzdať oddelene zbierané zložky komunálneho odpadu na zbernom dvore mesta.

Prekládková stanica

Zber odpadu na území mesta sa zabezpečuje aj v areáli prekládkovej stanice zmesového KO vo Fiľakove na Šávoľskej ceste, ktorá slúži k úprave (zníženie objemu) zmesového KO pred prepravou na skládku odpadov.

Tab. č. 3 Množstvo odpadov vyzbieraných v systéme triedeného zberu v rokoch 2011 - 2015

Druh odpadu Katalógové číslo	Produkcia komunálneho odpadu v systéme triedeného zberu (t)				
	2011	2012	2013	2014	2015
papier a lepenka O 20 01 01	30,12	3,37	149,293	110,514	103,67
sklo O 20 01 02	40,28	18,38	19,895	26,849	33,2
šatstvo O 20 01 10	-	-	-	-	-
textílie O 20 01 11	-	-	-	-	-
rozpúšťadlá N	0,02	-	0,034	0,013	0,02

20 01 13					
kyseliny N 20 01 14	-	-	-	0,006	-
zásady N 20 01 15	-	-	-	-	-
fotchemické látky N 20 01 17	-	-	-	-	-
kyseliny N 20 01 19	0,01	0,01	0,017	0,02	0,01
žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť N 20 01 21	0,48	0,04	-	-	0,01
vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky N 20 01 23	-	0,60	-	-	0,05
jedlé oleje a tuky O 20 01 25	-	-	-	0,055	0,22
oleje a tuky iné ako uvedené v 20 01 25 O	-	-	-	-	-
batérie a akumulátory N 20 01 33	-	0,01	4,685	-	1,50
vyradené elektrické a elektronické zariadenia N 20 01 35	2,2	0,62	0,49	0,16	1,22
vyradené elektrické a elektronické zariadenia O 20 01 36	-	1,15	0,510	-	1,31
plasty O 20 01 39	-	41,05	38,614	40,727	38,53
kovy O 20 01 40	-	-	-	-	79,59
nechlór. min. motor., prevodové a mazacie oleje N 13 02 05	-	-	-	-	-
obaly z papiera a lepenky O 15 01 01	-	-	-	-	0,51
obaly z plastov O 15 01 02	-	-	3,640	-	0,27
obaly z dreva O 15 01 03	-	-	-	-	-
obaly z kovu O 15 01 04	-	-	-	-	-
kompozitné obaly O 15 01 05	-	-	-	-	-
obaly zo skla O 15 01 07	-	-	-	-	0,64
opotrebované pneumatiky O 16 01 03	-	-	0,024	54,01	0,26
zmesi betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06 O 17 01 07	-	-	-	-	-
zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03 O 17 05 04	-	-	-	-	-

zmiešané odpady zo stavieb a demolácií O 17 09 04	-	-	-	-	-
Spolu	73,11	65,23	217,202	232,354	261,01
Z toho KO	73,11	65,23	213,538	178,344	259,33

Tab. č. 4 Množstvá vytriedených zložiek v roku 2015 a spôsob ich zhodnotenia, resp. zneškodnenia

Názov odpadu Kategória odpadu Kód odpadu	Zhodnocovanie (t)				Zneškodňovanie (t)			Zhromaž- dovanie
	Mate- riálové	Energe- tické	Komposto- vanie	Iný spôsob	Sklád- kovanie	Spaľo- vanie	Iný spôsob	
papier a lepenka O 20 01 01	103,67	-	-	-	-	-	-	-
sklo O 20 01 02	33,2	-	-	-	-	-	-	-
šatstvo O 20 01 10	-	-	-	-	-	-	-	-
textílie O 20 01 11	-	-	-	-	-	-	-	-
rozpúšťadlá N 20 01 13	0,02	-	-	-	-	-	-	-
kyseliny N 20 01 14	-	-	-	-	-	-	-	-
zásady N 20 01 15	-	-	-	-	-	-	-	-
fotchemické látky N 20 01 17	-	-	-	-	-	-	-	-
kyseliny N 20 01 19	0,01	-	-	-	-	-	-	-
žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť N 20 01 21	0,01	-	-	-	-	-	-	-
vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky N 20 01 23	0,05	-	-	-	-	-	-	-
jedlé oleje a tuky O 20 01 25	0,22	-	-	-	-	-	-	-
oleje a tuky iné ako uvedené v 20 01 25 O	-	-	-	-	-	-	-	-
batérie a akumulátory N 20 01 33	1,50	-	-	-	-	-	-	-
vyradené elektrické a elektronické zariadenia N 20 01 35	1,22	-	-	-	-	-	-	-
vyradené elektrické a elektronické zariadenia O 20 01 36	1,31	-	-	-	-	-	-	-
plasty O 20 01 39	38,53	-	-	-	-	-	-	-
kovy O 20 01 40	79,59	-	-	-	-	-	-	-

nechlór. min. motor., prevodové a mazacie oleje N 13 02 05	-	-	-	-	-	-	-	-
obaly z papiera a lepenky O 15 01 01	0,51	-	-	-	-	-	-	-
obaly z plastov O 15 01 02	0,27	-	-	-	-	-	-	-
obaly z dreva O 15 01 03	-	-	-	-	-	-	-	-
obaly z kovu O 15 01 04	-	-	-	-	-	-	-	-
kompozitné obaly O 15 01 05	-	-	-	-	-	-	-	-
obaly zo skla O 15 01 07	0,64	-	-	-	-	-	-	-
opotrebované pneumatiky O 16 01 03	0,26	-	-	-	-	-	-	-
zmesi betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06 O 17 01 07	-	-	-	-	-	-	-	-
zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03 O 17 05 04	-	-	-	-	-	-	-	-
zmiešané odpady zo stavieb a demolácií O 17 09 04	-	-	-	-	-	-	-	-
Spolu	261,01	-	-	-	-	-	-	-
Z toho KO	259,33	-	-	-	-	-	-	-

2.3 Predpokladané celkové množstvo vzniku komunálnych odpadov a osobitne predpokladané celkové množstvo vzniku jednotlivých druhov komunálnych odpadov a predpokladaný podiel ich zhodnocovania a zneškodňovania vo východiskovom roku programu a v cieľovom roku programu

V úvodnej časti nasledujúcej tab. č. 5 sú za rok 2015 uvedené množstvá vzniknutých odpadov podľa kategórií odpadov v tonách a percentuálny podiel zhodnocovania a zneškodňovania jednotlivých kategórií odpadov a údaje predpokladaného vzniku odpadov v cieľovom roku 2020.

V ďalšej časti tab. č. 5 na ľavej strane sú uvedené množstvá vzniknutých jednotlivých komodít v roku 2015 a percentuálny podiel jednotlivých spôsobov nakladania s nimi a na pravej strane sú uvedené predpokladané množstvá vzniknutých odpadov v roku 2020 a spôsoby ich nakladania vyjadrené percentuálnym podielom. Množstvá odpadov sú uvádzané v tonách.

Tab. č. 5 Vznik odpadov, zhodnocovanie a zneškodňovanie v roku 2015 a prognóza vzniku a cieľe zhodnocovania a zneškodňovania odpadov na rok 2020

Por. č.	Kategoríe a druhy odpadov	rok 2015							rok 2020					
		Množstvo odpadov		Zhodnotenie		Zneškodnenie			Množstvo odpadov	Zhodnotenie		Zneškodnenie		
				Mate-riálové	energe-tické	spaľo-vaním	skládko-vaním	Iné		mate-riálové	energe-tické	spaľo-vaním	skládko-vaním	Iné
		(t)	%	%	%	%	%	%	(t)	%	%	%	%	%
	Komunálne odpady	2629,52	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	2892,47	49,8	2,7	1,8	38,9	0
		t	-	%	%	%	%	%	t	%	%	%	%	%
1	Opatrebované batérie a akumulátory	1,5		100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	60	0,0	0,0	0,0	40
2	Odpadové oleje	0,22		100	0,0	0,0	0,0	100	5	79	10	0,0	0,0	11
3	Opatrebované pneumatiky	0,26		100	0,0	0,0	0,0	0,00	3	65	3,5	0,0	1,5	30
4	Elektronický šrot	2,53		100	0,0	0,0	0,0	0,00	5	70	0,0	0,0	0,0	30
5	Odpady z plastov	38,53		100	0,0	0,0	0,0	0,00	45	60	5	0,0	5	30
6	Odpady z papiera	103,67		100	0,0	0,0	0,0	0,00	130	62	5	0,0	1	32
7	Odpady zo skla	33,2		100	0,0	0,0	0,0	0,00	40	70	0,0	0,0	3	27
8	Odpady z kovov	79,59		100	0,0	0,0	0,0	0,00	90	80	0,0	0,0	2	18
9	Staré vozidlá	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	95	0,0	0,0	0,0	5
10	Priemyselné BRO	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	63	4	0,0	16	17
11	BRKO	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	700	0,0	0,0	0,0	0,0	100
12	Odpadové obaly	1,42		100	0,0	0,0	0,0	0,00	40	47	7	0,0	10	36

3. VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PROGRAMU

V čase spracovania Programu odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja na roky 2016 – 2020 boli k dispozícii oficiálne údaje o vzniku a nakladaní s odpadmi z Regionálneho informačného systému o odpadoch (RISO), ktoré spracúva MŽP SR na základe údajov z hlásení pôvodcov odpadov, zadávanými do informačného systému okresnými úradmi ako i údaje o vzniku a nakladaní s komunálnymi odpadmi, ktoré spracúva Štatistický úrad Slovenskej republiky po rok 2014. Plnenie niektorých cieľov stanovených v Programe odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja na roky 2011 – 2015 nebolo možné vyhodnotiť, nakoľko údaje potrebné k vyhodnoteniu cieľov na úrovni kraja neboli k dispozícii, pretože sa spracúvajú len za územie Slovenskej republiky. Pri vyhodnotení týchto cieľov sa vychádzalo aj z údajov uvedených v POH SR na roky 2016 – 2020.

V rámci vyhodnotenia predchádzajúceho programu odpadového hospodárstva mesta Fiľakovo uvádzame aj výsledky vykonanej kontroly Najvyšším kontrolným úradom Slovenskej republiky. Protokol z vykonanej kontroly tvorí prílohu tohto dokumentu.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky vykonal v meste Fiľakovo kontrolu efektívnosti a účinnosti triedeného zberu komunálneho odpadu, ktorej účelom bolo zhodnotenie stavu triedeného zberu komunálneho odpadu vo vzťahu k plneniu cieľov EÚ a vypracoval protokol o výsledku kontroly. Kontrola bola vykonaná v čase od 11.6.2018 o 13. 11.2018 a kontrolovaným obdobím bol rok 2015 – 1. polrok 2018.

Dôvodom vykonania kontroly NKÚ SR v meste bola nízka úroveň triedenia KO v SR v porovnaní s ostatnými členskými krajinami EÚ a vo vzťahu k plneniu cieľov EÚ v odpadovom hospodárstve, ktoré musí Slovenská republika splniť do roku 2020. Kontrola bola vykonaná ako kombinovaná kontrola súladu a výkonnosti. Pri kontrole výkonnosti sa NKÚ SR zameril na oblasť efektívnosti a účinnosti triedeného zberu odpadov v meste Fiľakovo. Zdrojmi údajov boli najmä štatistické výkazy mesta, operatívne evidencie odpadového hospodárstva mesta, strategické dokumenty a rozpočty mesta a VPS.

V kontrolovanom období nakladanie s komunálnym odpadom bolo zabezpečované príspevkovou organizáciou mesta VPS ako aj na základe zmlúv s ďalšími dodávateľmi služieb. Systém triedeného zberu bol finančne zabezpečený OZV. Nakladanie s odpadmi v kontrolovanom období pre mesto upravoval aj POH mesta do roku 2015, VZN o odpadoch, VZN o miestnom poplatku, program 6 v programovom rozpočte mesta a programový rozpočet VPS.

Kontrolou bolo preverené dodržiavanie vybraných povinností mesta, pričom boli zistené porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov. Tieto nedostatky mali charakter chýb, vyplývajúcich najmä z rozsahu vykonávaných činností. Týkali sa evidencie odpadov, ohlasovacej povinnosti mesta, nezavedenia triedeného zberu BRO z domácnosti s uplatnením výnimky, ktorú mesto nevedelo preukázateľne doložiť. Ďalej mesto Fiľakovo nezabezpečilo pre individuálnu bytovú výstavbu alebo komplexnú bytovú výstavbu kompostovacie zásobníky, resp. zberné nádoby. Štandard zberu plnilo mesto za zložku sklo a spoločne zbierané zložky kovy a VKM. Štandard zberu nebol splnený pre papier a plasty.

Efektívnosť triedeného zberu komunálnych odpadov bola hodnotená z pohľadu dosahovania podielu triedených komunálnych odpadov na celkovom komunálnom odpade mesta pri súčasnom zohľadnení nákladov na systém triedeného zberu. Indikátor efektívnosti zaznamenal medziročný pokles za celé kontrolované obdobie, na základe čoho bolo konštatované neefektívne zabezpečenie zberu triedeného odpadu, avšak s poukázaním na zvyšujúcu sa účinnosť systému triedeného zberu.

Účinnosť systému triedeného zberu komunálnych odpadov bolo hodnotená z pohľadu plnenia cieľov stanovených v POH SR. Systém odpadového hospodárstva v meste bol vyhodnotený ako účinný, nakoľko mesto už v roku 2017 dosiahlo hodnotu 60 % triedenia odpadov plánovanú na rok 2020.

NKÚ vo svojom protokole uvádza aj nasledovné odporúčania pre mesto Fiľakovo:

V rámci programového rozpočtu program 6 Verejnoprospešné služby prehodnotiť merateľné ukazovatele a ciele, na základe ktorých bude mesto nielen sledovať podiel triedeného odpadu, nastaviť ciele vyššie ako sú v POH SR a snažiť sa neustále zvyšovať podiel, nie ho len udržiavať. V súvislosti s rozšírenou zodpovednosťou výrobcov a pokrytím nákladov na triedený zber dôsledne uplatňovať práva mesta vyplývajúce zo zákona o odpadoch. Prehodnotiť výšku miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v súvislosti s nedostatočným pokrytím nákladov odpadového hospodárstva mesta. Aktualizovať VZN o odpadoch.

V nasledujúcich kapitolách sú popísané podrobnejšie Ciele, ktoré boli uvedené v rámci POH BSK do roku 2015 a ich samotné vyhodnotenie vo vzťahu k mestu Fiľakovo.

3.1 Ciele pre komunálne odpady a biologicky rozložiteľné komunálne odpady

Stanovenie cieľov pre komunálne odpady vychádzalo z legislatívy odpadového hospodárstva, do ktorej boli prebrané smernica Rady 1999/3 1/ES z 26. 04.1999 o skládkach odpadov a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/F.S z 19.11.2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (ďalej len „rámcová smernica o odpade“). Obmedzenie množstva biologicky rozložiteľného odpadu ukladaného na skládky odpadov sa má dosiahnuť prostredníctvom recyklácie, kompostovania, produkcie bioplynu alebo využitia odpadu ako zdroja druhotných surovín a energie.

Pre komunálne odpady a biologicky rozložiteľné odpady boli stanovené nasledovné ciele:

- a) do roku 2015 zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov. Plasty a sklo a podľa možností aj z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 35 % hmotnosti odpadov vzniknutých v jednotlivých rokoch;
- b) do roku 2013 znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 50 % z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995.
- c) do roku 2015 znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 45 % z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995
- d) do roku 2020 znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 35 % z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995,

Vyhodnotenie

Cieľ sa postupne napĺňal.

3.2 Ciele pre biologické odpady

Biologické odpady sú definované v rámcovej smernici o odpade a na základe požiadaviek tejto smernice boli stanovené nasledovné ciele pre biologické odpady:

- a) zaviesť triedený zber biologických odpadov s cieľom vykonávať kompostovanie alebo anaeróbne spracovanie odpadu; v prípade odpadov z potravín zabezpečiť zhodnotenie 90 % vzniknutých odpadov a z toho 80 % využiť na výrobu bioplynu a 20 % na výrobu kompostu pri dodržaní požiadaviek Nariadenia LP a Rady (ES) č. 1069/2009 na bioplynové stanice a kompostovacie zariadenia;
- b) spracúvať biologický odpad spôsobom, ktorý spĺňa vysokú úroveň ochrany životného prostredia;
- c) zvýšiť podiel zhodnocovania čistiarenských kalov z čistenia komunálnych odpadových vôd a odpadových vôd s podobnými vlastnosťami ako komunálne odpadové vody za účelom zlepšenia pôdnych vlastností najmenej na 85 % z celkového množstva vzniknutých čistiarenských kalov z čistenia komunálnych odpadových vôd a odpadových vôd s podobnými vlastnosťami ako komunálne odpadové vody;
- d) od roku 2015 zakázať skládkovanie odpadov, v ktorých je obsah organického uhlíka vyšší ako 5 hmotnostných percent.

Vyhodnotenie

V hodnotenom období tieto ciele boli čiastočne splnené.

3.3 Ciele pre elektroodpad

Pre odpady z elektrických a elektronických zariadení (elektroodpad) boli ciele stanovené v zmysle požiadaviek smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2002/96/ES z 27. 01. 2003 o odpade z elektrických a elektronických zariadení, ktoré boli prebrané do zákona o odpadoch a NV SR č. 388/2005 Z. z., ktorým sa ustanovujú limity pre zhodnotenie elektroodpadu a pre opätovné použitie a recykláciu komponentov, materiálov a látok v znení neskorších predpisov nasledovne:

- a) dosiahnuť, aby množstvo elektroodpadu z domácností odovzdaného do systému spätného odberu a oddeleného zberu dosiahlo aspoň 4 kg na jedného obyvateľa za rok
- b) zabezpečiť ročné plnenie miery zhodnotenia a recyklácie elektroodpadov

Vyhodnotenie

Z POH SR na roky 2016 - 2020 vyplýva, že Slovenská republika v oblasti zberu a spracovania elektroodpadov od roku 2010 plní povinnosť zberu 4 kg/občana.

Systém oddeleného zberu elektroodpadov bol podporený prijatím nového zákona o odpadoch, ktorý umožňuje distribútorom uskutočňovať spätný zber elektroodpadu aj v maloobchodných predajniach s plochou menšou ako 400 m², ak to vyplýva zo zmluvného

vzťahu medzi distribútorom a výrobcom elektrozariadenia alebo organizáciou zodpovednosti výrobcov zastupujúcou výrobcov elektrozariadení.

V rámci mesta Filákov je možné počas celého roka odovzdávať elektroodpad z domácností u zmluvného partnera mesta.

Výrobcovia elektrických a elektronických zariadení realizujú kampane, ktorých cieľom je informovanosť občanov o dôvodoch oddeleného zberu elektroodpadov od komunálneho odpadu.

3.4 Ciele pre odpady z obalov

Záväzné limity pre rozsah zhodnocovania odpadov z obalov a pre rozsah ich recyklácie vo vzťahu k celkovej hmotnosti odpadov z obalov určuje vyhláška MŽP SR č. 91/2011 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o obaloch. Touto vyhláškou boli prebraté do legislatívy odpadového hospodárstva smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 94/62/ES z 20.12.1994 o obaloch a odpadoch z obalov v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2004/12/ES z 11.02.2004, v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2005/20/ES z 09.03.2005 a v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 219/2009 z 11.03. 2009.

Pre odpady z obalov bol stanovený nasledovný cieľ:

- zabezpečiť ročné plnenie limitov zhodnocovania a recyklácie odpadov z obalov uvedených v tabuľke

Obalový materiál (1)	Limity pre rozsah zhodnocovania odpadov z obalov vo vzťahu k celkovej hmotnosti odpadov z obalov (%)		Limity pre rozsah recyklácie odpadov z obalov vo vzťahu k celkovej hmotnosti odpadov z obalov (%)	
	Rok 2011	Rok 2012 a nasledujúce roky	Rok 2011	Rok 2012 a nasledujúce roky
Papier	65	68	58	60
Sklo	50	60	50	60
Plasty	45	48	40	45
Kovy	50	55	50	55
Drevo	25	35	15	25
Spolu	56	60 (2)	50	55 (3)

Vyhodnotenie

V rámci mesta Filákov sa tento cieľ plní priebežne.

3.5 Ciele pre použité batérie a akumulátory

Ciele pre použité batérie a akumulátory boli stanovené v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2006/66/ES zo 6.9.2006 o batériách a akumulátoroch a o použitých batériách a akumulátoroch, ktorá bola prebraná do zákona o odpadoch nasledovne:

- a) dosiahnuť minimálne limity pre zber prenosných batérií a akumulátorov 25 % do 26.9.2012 a 45 % do 26.9.2016; pre automobilové a priemyselné batérie a akumulátory 96 – 98 %;
- b) dosiahnuť minimálnu recyklačnú účinnosť:
 - a. 90 % (priemerných hmotnostných percent) olovených batérií a akumulátorov vrátane recyklácie oloveného obsahu v najvyššej technicky dosiahnuteľnej miere bez nadmerných nákladov,
 - b. 75 % (priemerných hmotnostných percent) niklovo - kadmiových batérií a akumulátorov vrátane recyklácie obsahu kadmia v najvyššej technicky dosiahnuteľnej miere bez nadmerných nákladov,
 - c. 60 % (priemerných hmotnostných percent) ostatných použitých batérií a akumulátorov;
- c) pre všetky vyzbierané batérie a akumulátory zabezpečiť ich spracovanie u autorizovaného spracovateľa (v rámci predpisov platných v danej krajine EU).

Vyhodnotenie

Zabezpečenie zberu batérií a akumulátorov z domácností v meste Fil'akovo nie je zahrnuté do miestneho poplatku za zmesový komunálny odpad. Náklady na zber, prepravu a zhodnocovanie batérií a akumulátorov znáša výrobca, Tretia osoba, resp. organizácia zodpovednosti výrobcov, ktorá zabezpečenie spätný zber.

Tento cieľ sa plní priebežne.

3.6 Ciele pre staré vozidlá

Ciele pre staré vozidlá boli stanovené v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2000/53/ES z 18. 09. 2000 o starých vozidlách v znení zmien, ktorá bola prebraná do zákona o odpadoch a N V SR č. 153/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú záväzné limity a termíny pre rozsah opätovného použitia častí starých vozidiel, zhodnocovania odpadov zo spracovania starých vozidiel a ich recyklácie.

Pre staré vozidlá sa stanovujú nasledovné ciele:

- a) zabezpečiť prevzatie všetkých vozidiel po ukončení životnosti do zariadení;
- b) najneskôr do 1.1.2015 zabezpečiť plnenie limitov opätovného použitia, zhodnotenia a recyklácie v zmysle tabuľky:

Činnosť	Limit činnosti ¹⁾ (%) a termín pre činnosť		
	do 31.12.2014		od 1.1.2015
	vozidlá vyrobené pred 1.1.1980	vozidlá vyrobené od 1.1.1980	všetky vozidlá
Opätovné použitie častí starých vozidiel a zhodnocovanie odpadov zo spracovania starých vozidiel	75	85	95
Opätovné použitie častí starých vozidiel a recyklácia starých vozidiel	70	80	85

Vyhodnotenie

POH SR na roky 2016 - 2020 vyplýva, že SR v súčasnosti disponuje dostatočným počtom zariadení na zber a spracovanie starých vozidiel a každý obyvateľ SR má možnosť odovzdať staré vozidlo do autorizovaného zariadenia na spracovanie starých vozidiel priamo, prostredníctvom zbernej siete alebo prostredníctvom mobilného zberu priamo u držiteľa starého vozidla.

3.7 Ciele pre opotrebované pneumatiky

Pre opotrebované pneumatiky sa pri stanovovaní cieľa vychádzalo zo zákona o odpadoch, ktorý v § 18 ods. 4 písm. g) bod 4 preberá požiadavku smernice Rady 1999/31/ES z 26.4.1999 o skládkach odpadov zákazom skládkovania opotrebovaných pneumatík.

Na základe uvedeného boli pre opotrebované pneumatiky stanovené nasledovné ciele:

- a) žiadne skládkovanie opotrebovaných pneumatík;
- b) zhodnocovanie opotrebovaných pneumatík pre rok 2015 v zmysle tabuľky:

Činnosť	Limit činnosti (% hmotnosti vzniknutého odpadu)
Zhodnocovanie materiálové (recyklácia)	50
Zhodnocovanie energetické	do 45
Iný spôsob nakladania (s výnimkou skládkovania)	do 50

Vyhodnotenie

Skládkovanie odpadových pneumatík a drvených odpadových pneumatík je podľa zákona o odpadoch zakázané. Odpadové pneumatiky je možné použiť ako konštrukčný materiál pri budovaní skládky odpadov.

Tento cieľ sa napĺňa priebežne.

3.8 Ciele pre stavebný odpad a odpad z demolácií

Pre stavebný odpad a odpad z demolácií boli stanovené nasledovné ciele v súlade s rámcovou smernicou o odpade:

- do konca roka 2015 zvýšiť prípravu na opätovné použitie, recykláciu a zhodnotenie stavebného odpadu (s výnimkou odpadu 170504 - zemina a kamenivo kategórie O) najmenej na 35 % hmotnosti vzniknutého odpadu.

Vyhodnotenie

Tento cieľ sa plní priebežne.

3.9 Ciele pre odpady s obsahom PCB a zariadenia kontaminované PCB

Ciele pre odpady s obsahom PCB a kontaminované zariadenia vychádzali z požiadaviek smernice Rady č. 1996/59/ES zo 16.9.1996 o zneškodňovaní polychlórovaných bifenylov a polychlórovaných terfenylov (PCB/PCT) a požiadaviek Štokholmského dohovoru:

- a) do konca roka 2015 pripraviť podmienky tak, aby bolo možné do konca roka 2028 zabezpečiť environmentálne prijateľné nakladanie s odpadom kvapalín a zariadení kontaminovaných PCB s obsahom viac ako 0,005 % PCB;
- b) do konca roka 2015 pripraviť podmienky tak, aby bolo možné do konca roka 2025 zabezpečiť identifikáciu, označenie a zneškodnenie zariadení obsahujúcich
 - a. viac ako 10 % PCB a s objemom väčším ako 5 litrov.
 - b. viac ako 0,05 % PCB a s objemom väčším ako 5 litrov.
 - c. viac ako 0,005 % a s objemom väčším ako 0,05 litra.

Vyhodnotenie

Držiteľ zariadenia obsahujúceho polychlórované bifenyly je povinný oznámiť ministerstvu držbu tohto zariadenia a každú zmenu v objeme a koncentrácii polychlórovaných bifenylov, označiť takéto zariadenie a zneškodniť ho.

V meste Filákov nevnikli za programové obdobie tieto druhy odpadov ani sa takéto zariadenia neprevádzkujú.

3.10 Ciele pre odpadové oleje

Nakladanie s odpadovými olejmi bolo upravené v § 42 zákona o odpadoch. V zmysle uvedeného ustanovenia je zakázané vypúšťanie odpadových olejov do povrchových vôd, podzemných vôd a do kanalizácie a tiež je zakázané uloženie alebo vypúšťanie odpadových olejov a akékoľvek vypúšťanie zvyškov po spracovaní odpadových olejov do pôdy.

Držiteľovi odpadových olejov bola daná povinnosť, ak to technické, ekonomické a organizačné podmienky dovoľujú prednostne zabezpečiť ich zhodnotenie regeneráciou. Ak to nie je možné, je povinný zabezpečiť energetické zhodnotenie a ak nie je možné zhodnotenie, zabezpečiť ich zneškodnenie.

Právna úprava EU a SR nestanovuje záväzné limity pre materiálové zhodnocovanie (regeneráciu) a energetické zhodnocovanie odpadových olejov. Pri stanovovaní cieľov zhodnocovania odpadových olejov sa vychádzalo z údajov o nakladaní s opotrebovanými olejmi v roku 2010.

Činnosť	Limit činnosti % (k celkovej hmotnosti vzniknutých odpadových olejov)
Zhodnocovanie materiálové	60
Zhodnocovanie energetické	40

Vyhodnotenie

V Banskobystrickom kraji bolo v roku 2012 a 2013 vykázaných činnosťou R12 a R13 (iné zhodnotenie) v priemere až 84 % odpadových olejov a materiálové zhodnotenie predstavovalo v priemere iba 14,44 %, energetické zhodnocovanie nedosiahlo ani 1 % odpadových olejov.

Tento cieľ sa plní priebežne.

4. ZÁVÄZNÁ ČASŤ PROGRAMU

Záväzná časť POH Banskobystrického kraja do roku 2015 bola vyhlásená Všeobecne záväznou vyhláškou Okresného úradu Banská Bystrica č. 1/2018 z 21. novembra 2018, ktorou sa vyhlasuje záväzná časť Programu odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja na roky 2016 – 2020 a upravila komodity pre záväznú časť programu, údaje o prúdoch odpadov vo východiskovom a cieľovom roku programu a opatrenia na dosiahnutie cieľov odpadového hospodárstva a opatrenia na dosiahnutie cieľov pre vybrané prúdy odpadov.

Záväzná časť POH do roku 2020, vychádza zo Všeobecnej vyhlášky Okresného úradu Banská Bystrica č. 1/2018 z 21. novembra 2018, ktorou sa vyhlasuje záväzná časť Programu odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja na roky 2016 – 2020.

V súlade s Programom odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016 – 2020 sa stanovujú ciele pre nasledovné prúdy odpadov:

- a) komunálne odpady,
- b) biologicky rozložiteľné komunálne odpady,
- c) biologicky rozložiteľné priemyselné odpady,
- d) papier a lepenka,
- e) sklo,
- f) plasty,
- g) železné a neželezné kovy,
- h) odpady z obalov,
- i) stavebné odpady a odpady z demolácií,
- j) odpadové pneumatiky,
- k) staré vozidlá,
- l) použité batérie a akumulátory,
- m) elektrozariadenia a elektroodpad,
- n) odpadové oleje,
- o) použité polychlórované bifenyly a zariadenia obsahujúce polychlórované bifenyly.

4.1 Ciele a cieľové smerovanie v nakladaní s komunálnym odpadom a opatrenia na dosiahnutie stanovených cieľov

Mesto Filákov má v platnom VZN č. 9/2016 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území mesta Filákov vypracované spôsoby nakladania s komunálnymi odpadmi, vytriedenými zložkami z komunálneho odpadu a drobnými stavebnými odpadmi, v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva.

Cieľom odpadového hospodárstva mesta Fil'akovo je sa riadiť predovšetkým Záväznou časťou cieľového smerovania v nakladaní s komunálnymi odpadmi a prevzatými opatreniami z POH Banskobystrického kraja do roku 2020. Jednotlivé ciele a opatrenia uvedené v záväznej časti POH kraja je potrebné prispôbiť, v závislosti od vyhodnotenia predošlého programového obdobia s predpokladom vývoja na ďalšie obdobie v meste Fil'akovo.

Pre opatrenia na dosiahnutie stanovených cieľov bude mesto Fil'akovo vychádzať predovšetkým z čiastky 12, Vestníka vlády SR, Vyhlášky Okresného úradu Banská Bystrica č. 1/2018 z 21. novembra 2018, ktorou sa vyhlasuje záväzná časť Programu odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja na roky 2016 – 2020, uvedené v prílohe č. 1 a § 3 ods. 3 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa ustanovujú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v platnom znení s prispôbením pomerov obce a odporúčaniami Najvyššieho kontrolného úradu SR v zmysle vykonanej kontroly a záverov uvedených v protokole.

Vlastné ciele Programu mesta Fil'akovo:

- zvýšený podiel triedeného zberu komunálnych odpadov a následné zhodnotenie vyseparovaných zložiek,
- dodržiavanie hierarchie odpadového hospodárstva čo bude mať za následok uprednostnenie zhodnocovania odpadov pred zneškodňovaním odpadov formou skládkovania,
- dôsledné dodržiavanie ustanovení a kontrolovanie plnenia VZN mesta o odpadoch
- zabezpečenie kontrol pre elimináciu čiernych skládok mestským úradom, resp. občanmi s následkom zníženia a eliminácie vzniku čiernych skládok
- environmentálna výchova a zvýšenie informovanosti občanov o triedenom zbere,
- v súvislosti s rozšírenou zodpovednosťou výrobcov a pokrytím nákladov na triedený zber dôsledne uplatňovať práva mesta vyplývajúce zo zákona o odpadoch,
- prehodnotiť výšku miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v súvislosti s nedostatočným pokrytím nákladov odpadového hospodárstva mesta,
- aktualizovať VZN o odpadoch podľa potreby resp. v zmysle zmien platnej legislatívy.

Vlastné navrhované opatrenia mesta Fil'akovo

- zvýšiť úroveň triedeného zberu pre recyklovateľné druhy;
- zaviesť mobilný zber kovov;
- zvýšiť recykláciu stavebných odpadov vyzbieraných v zbernom dvore;
- podporiť realizáciu projektov na opätovné používanie a prípravu opätovného využitia – verejná osвета a práca s občanom;
- sledovať účinnosť zberu komunálnych odpadov a jeho vyhodnotenie, ktoré uverejní na webovom sídle obce, informačných tabuliach a obecných novinách;
- zaviesť technológie pre technologickú úpravu a recykláciu odpadov;
- pravidelne aktualizovať webové sídlo obce – vytvorenie samostatnej sekcie k podpore triedeného zberu a o význame značiek na obaloch.
- podporiť environmentálnu výchovu nie len pre detí a mládeže, ale ja pre dospelých občanov;

- pri kultúrno – športových aktivitách, obec zdôrazní potrebu triedenia a minimalizovania vzniku odpadov;
- zabezpečiť možnosť exkurzií v blízkych zariadeniach nakladajúcich s odpadmi.

Hlavným cieľom odpadového hospodárstva SR do roku 2020 je minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie. Pre dosiahnutie stanovených cieľov bude nevyhnutné zásadnejšie presadzovanie a dodržiavanie záväznej hierarchie odpadového hospodárstva za účelom zvýšenia recyklácie odpadov predovšetkým pre oblasť komunálnych odpadov a stavebných odpadov a odpadov z demolácií v súlade s požiadavkami rámcovej smernice o odpade. V odpadovom hospodárstve je potrebné naďalej uplatňovať princípy blízkosti, sebestačnosti a pri vybraných prúdoch odpadov aj rozšírenú zodpovednosť výrobcov pre nové prúdy odpadov, okrem všeobecne zavedeného princípu „znečisťovateľ platí“. Pri budovaní infraštruktúry odpadového hospodárstva je potrebné uplatňovať požiadavku najlepších dostupných techník (BAT) alebo najlepších environmentálnych postupov (BEP). Strategickým cieľom odpadového hospodárstva SR zostáva pre obdobie rokov 2016 až 2020 zásadné odklonenie odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním obzvlášť pre komunálne odpady.

Ciele pre komunálne odpady

Pre komunálne odpady sú stanovené ciele v zmysle požiadaviek Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (ďalej len „rámcová smernica o odpade“). V zmysle článku 11 ods. 2 písm. a) rámcovej smernice o odpade zvýšiť do roku 2020 prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 50 % podľa hmotnosti.

Pre splnenie cieľa 50 %-nej recyklácie komunálnych odpadov je nevyhnutné zásadné zvýšenie úrovne triedeného zberu recyklovateľných zložiek komunálnych odpadov, predovšetkým papiera a lepenky, skla, plastov, kovov a biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov. Z dôvodu, že vytriedené zložky komunálnych odpadov nie sú 100%-ne recyklovateľné, čo súvisí s kvalitou surovín pre recyklačný proces, musia byť ciele pre mieru triedeného zberu komunálnych odpadov vyššie ako samotný cieľ recyklácie. Vzhľadom na nízku dynamiku triedeného zberu v uplynulom období je potrebné sledovať mieru triedeného zberu každý rok a v prípade negatívneho vývoja prijať okamžité razantnejšie opatrenia na jeho podporu.

Roky	2016	2017	2018	2019	2020
Miera triedeného zberu	20 %	30 %	40 %	50 %	60 %

Na dosiahnutie hlavného cieľa odpadového hospodárstva SR do roku 2020, ktorým je minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- O1. Implementovať do praxe princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov pre nasledovné vyhradené výrobky: elektrozariadenia, batérie a akumulátory, obaly, vozidlá, pneumatiky a nebalové výrobky.
- O2. Zvýšiť úroveň triedeného zberu pre recyklovateľné druhy komunálnych odpadov, najmä pre papier a lepenku, sklo, plasty, kovy a biologicky rozložiteľné komunálne odpady tak, aby boli splnené ciele pre triedený zber komunálnych odpadov

- O3. Zvýšiť recykláciu stavebných odpadov a odpadov z demolácií vrátane činnosti spätného zasypávania tak, aby bol splnený cieľ recyklácie
- O4. Podporovať projekty na opätovné používanie a prípravu opätovného používania v komunálnej sfére, napr. tzv. „centrá opätovného používania“.
- O5. Zlepšenie stavu informovanosti obyvateľov a všetkých subjektov pôsobiacich v odpadovom hospodárstve o nevyhnutnosti a možnostiach zberu, opätovného používania a recyklácie odpadov, ako aj používania výrobkov, ktoré sú vyrobené recykláciou zavedením účinných a všeobecne prístupných informačných systémov a vedením lokálnych informačných kampaní.
- O6. Zvýšenie kontrolnej činnosti všetkých orgánov štátneho dozoru odpadového hospodárstva a obcí za účelom dodržiavania právnych predpisov upravujúcich oblasť odpadového hospodárstva.

Ďalšie opatrenia na dosiahnutie stanovených cieľov v zmysle záväznej časti Programu odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja na roky 2016 – 2020

4.2 Opatrenia na dosiahnutie stanovených cieľov a opatrenia na zabezpečenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere a o význame značiek na obaloch

Opatrenia pre komunálne odpady

Na dosiahnutie cieľov recyklácie komunálnych odpadov je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- O1. Implementovať princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov do systému triedeného zberu komunálnych odpadov pre zložky komunálnych odpadov, na ktoré sa uplatňuje princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov.
- O2. Zvýšiť úroveň triedeného zberu recyklovateľných zložiek komunálnych odpadov, predovšetkým papiera a lepenky, skla, plastov, kovov a biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov.

Opatrenia pre biologicky rozložiteľné komunálne odpady

Na dosiahnutie cieľov obmedzenia skládkovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- O1. Podporovať budovanie malých kompostární v obciach, v ktorých je budovanie takýchto zariadení účelné.
- O2. Podporovať predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov formou domáceho a komunitného kompostovania.
- O3. Pokračovať v zavádzaní triedeného zberu kuchynského, reštauračného odpadu a biologicky rozložiteľných odpadov z verejnej a súkromnej zelene a záhrad na základe štandardov triedeného zberu pre biologicky rozložiteľné komunálne odpady.
- O4. Podporovať modernizáciu existujúcich kompostární a bioplynových staníc o hygienizačné jednotky umožňujúce spracovávanie biologicky rozložiteľných kuchynských a reštauračných odpadov.
- O5. Podporovať budovanie bioplynových staníc, ktoré budú bioplyn vyrábať v prevažnej miere z kuchynských a reštauračných komunálnych biologicky rozložiteľných odpadov.

- O6. Podporovať výrobu alternatívnych palív vyrobených zo zmesového komunálneho odpadu v rámci podpory využívania obnoviteľných zdrojov energie vtedy, ak nie je environmentálne vhodné ich materiálové zhodnotenie.

Opatrenia pre biologicky rozložiteľné priemyselné odpady

Na dosiahnutie cieľov pre biologicky rozložiteľné priemyselné odpady je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- O1. Podporovať budovanie bioplynových staníc, ktoré budú bioplyn vyrábať výlučne alebo v prevažnej miere z biologicky rozložiteľných odpadov.

Opatrenia pre papier a lepenku

Na dosiahnutie cieľov pre odpady z papiera a lepenky je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- O1. Zefektívniť triedený zber komunálnych odpadov s cieľom dosiahnuť do roku 2020 minimálne 11 000 ton vytriedeného papiera a lepenky z komunálnych odpadov.
- O2. Podporovať zavádzanie technológií zameraných na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie zberového papiera progresívnymi technológiami na zhodnocovanie odpadov z papiera a lepenky, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT).
- O3. Podporiť nové projekty zamerané na riešenie zhodnocovania a recyklácie papierov z vlnitej lepenky.

Opatrenia pre sklo

Na dosiahnutie cieľov pre odpady zo skla je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- O1. Zefektívniť triedený zber komunálnych odpadov s cieľom dosiahnuť do roku 2020 minimálne 8 000 ton vytriedeného skla z komunálnych odpadov.
- O2. Pri zvyšovaní množstiev sklenených odpadov z triedeného zberu komunálnych odpadov posúdiť existujúce spracovateľské kapacity pre recykláciu odpadového skla s analýzou potreby rozšírenia existujúcich recyklačných kapacít alebo vybudovanie nových recyklačných kapacít na spracovanie odpadového skla.
- O3. Podporovať zavádzanie nových technológií a budovanie kapacít na technologickú úpravu a recykláciu v súčasnosti nerecyklovateľných druhov odpadového skla z komunálneho odpadu a špeciálnych druhov odpadového skla.
- O4. Uplatňovať nariadenie Komisie (EÚ) č. 1179/2012, ktorým sa ustanovujú kritériá umožňujúce určiť, kedy drvené sklo prestáva byť odpadom podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES.

Opatrenia pre plasty

Na dosiahnutie cieľov pre plastové odpady je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- O1. Zefektívniť triedený zber komunálnych odpadov s cieľom dosiahnuť do roku 2020 minimálne 6 000 ton vytriedených plastov z komunálnych odpadov.
- O2. Podporovať zavádzanie technológií zameraných na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie odpadov z plastov, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT), na základe posúdenia existujúcich recyklačných kapacít.
- O3. Nepodporovať technológie na katalytické chemické štiepenie plastov.

- O4. Podporiť zavádzanie technológií na zvyšovanie technickej úrovne existujúcich recyklačných zariadení, za účelom zvýšenia podielu nových výrobkov na báze recyklátov.
- O5. Podporovať zavádzanie technológií na recykláciu problémových druhov plastov zo spracovania starých vozidiel a odpadov z elektrických a elektronických zariadení a zmesových plastov.

Opatrenia pre železné a neželezné kovy

Na dosiahnutie cieľov pre odpady zo železných a neželezných kovov je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- O1. Podporovať zavádzanie technológií zameraných na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie odpadov zo železných a neželezných kovov, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT) na základe posúdenia existujúcich recyklačných kapacít.
- O2. Uplatňovať pre oblasť odpadov zo železných a neželezných kovov Nariadenie Rady (EÚ) č. 333/2011, ktorým sa ustanovujú kritériá na určenie toho, kedy určité druhy kovového šrotu prestávajú byť odpadom podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES a nariadenie Komisie č. 715/2013, ktorým sa ustanovujú kritériá umožňujúce určiť, kedy medený šrot prestáva byť odpadom podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES.

Opatrenie pre odpady z obalov

Na dosiahnutie cieľov pre odpady z obalov je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- O1. Štatisticky spracovávať údaje o spotrebe plastových tašiek a zistené údaje vyhodnocovať.
- O2. Posúdiť prijatie zákazu bezplatného poskytovania ľahkých plastových tašiek v mieste predaja a na základe výsledkov prijať tomu zodpovedajúce opatrenie alebo navrhnúť iný typ opatrenia s cieľom znížiť ročnú spotrebu ľahkých plastových tašiek na 90 ks na obyvateľa do konca roka 2019 a na 40 ks na obyvateľa do konca roka 2025.

Opatrenia pre stavebné odpady a odpady z demolácií

Na dosiahnutie cieľov recyklácie stavebných odpadov a odpadov z demolácií je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- O1. Pri stavebných prácach financovaných z verejných zdrojov (predovšetkým pri výstavbe dopravných komunikácií a infraštruktúry) využívať upravený stavebný a demolačný odpad, stavebné materiály a výrobky, pri ktorých výrobe bol zhodnotený odpad (materiálovo alebo energeticky) za podmienky, že spĺňajú funkčné a

technické požiadavky, prípadne stavebné výrobky pripravené zo stavebných a demolačných odpadov alebo vedľajších produktov výroby.

- O2. Zvysiť kvalitatívnu úroveň materiálového zhodnocovania stavebných odpadov a odpadov z demolácií dodržiavaním stanovených noriem pre stavebné recykláty.
- O3. Podporovať zavádzanie technológií na zvýšenie miery recyklácie stavebných odpadov do výstupných produktov s vyššou pridanou hodnotou.
- O4. Nepodporovať technológie na zhodnocovanie stavebných odpadov a odpadov z demolácií určených na primárne drvenie.

Opatrenie pre odpadové pneumatiky

Na dosiahnutie cieľov pre odpadové pneumatiky je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- O1. Podporovať zavádzanie technológií na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie odpadových pneumatík, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT).

Opatrenia pre staré vozidlá

Na dosiahnutie cieľov pre staré vozidlá je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- O1. Posúdiť potrebu budovania nových kapacít na spracovanie starých vozidiel a podporiť len v prípade, že je to pre daný región účelné a efektívne.
- O2. Podporovať zavádzanie technológií na zhodnocovanie problémových odpadov zo spracovania starých vozidiel (napr. čalúnenie, penové odpady, odpady z gumy, kompozitné materiály a pod.).

Opatrenia pre použité batérie a akumulátory

Na dosiahnutie cieľov pre použité batérie a akumulátory je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- O1. Podporovať zavádzanie technológií na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie a spracovanie použitých batérií a akumulátorov, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT) na základe posúdenia existujúcich recyklačných a spracovateľských kapacít.
- O2. Zabezpečiť zber použitých prenosných batérií a akumulátorov od konečných používateľov v každom okrese Banskobystrického kraja spätným zberom použitých prenosných batérií a akumulátorov a zberom na zbernom mieste použitých prenosných batérií a akumulátorov a odovzdať ich na spracovanie a recykláciu.
- O3. Zabezpečiť zber použitých automobilových batérií a akumulátorov od konečných používateľov v každom okrese Banskobystrického kraja spätným zberom použitých

automobilových batérií a akumulátorov a zberom vykonávaným osobami oprávnenými na ich zber a odovzdať ich na spracovanie a recykláciu.

- O4. Umožniť výrobcovi prenosných batérií a akumulátorov zaviesť a prevádzkovať na území obce systém oddeleného zberu použitých prenosných batérií a akumulátorov.

Opatrenia pre elektrozariadenia a elektroodpady

Na dosiahnutie cieľov pre odpady z elektrických a elektronických zariadení je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- O1. Podporovať zavádzanie technológií na spracovanie odpadov z elektrických a elektronických zariadení, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT) na základe posúdenia existujúcich spracovateľských kapacít.
- O2. Podporovať budovanie nových zariadení na zber a spracovanie elektroodpadu len v r regiónoch, v ktorých je budovanie takýchto zariadení účelné.
- O3. Zvýšiť úroveň triedeného zberu elektroodpadov z domácností na území obcí spoluprácou výrobcov elektrozariadení a samosprávy.
- O4. Zlepšiť stav informovanosti obyvateľov a subjektov na území obcí o nevyhnutnosti a možnostiach zberu elektroodpadov a ich recyklácie zavedením všeobecne prístupných informačných systémov a vedením lokálnych kampaní.

Opatrenia pre odpadové oleje

Na dosiahnutie cieľov pre odpadové oleje je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- O1. Pokračovať v zavádzaní systému oddeleného zberu odpadových olejov.
- O2. Zvyšovať množstvo vyzbieraných odpadových olejov.
- O3. Pri nakladaní s odpadovými olejmi uplatňovať hierarchiu odpadového hospodárstva. Uprednostniť materiálové zhodnotenie odpadových olejov regeneráciou pred ich energetickým zhodnotením.

Opatrenia pre použité polychlórované bifenyly a zariadenia obsahujúce polychlórované byfenyly

Na dosiahnutie cieľov pre nakladanie s PCB vrátane odpadov a zariadení obsahujúcich PCB je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- O1. Podporovať projekty zamerané na zber, dekontamináciu a zneškodnenie odpadov s obsahom PCB.
- O2. Kontrolovať plnenie povinnosti zabezpečiť bezodkladnú dekontamináciu alebo zneškodnenie zariadenia obsahujúceho PCB v objeme väčšom ako 5 dm³.
- O3. Kontrolovať zákaz zneškodňovania odpadov s obsahom PCB skládkovaním.
- O4. Kontrolovať plnenie povinnosti prednostného odoberania súčiastok s obsahom PCB z elektroodpadu a zo starých vozidiel.

Grafické značky na označovanie obalov a ich význam

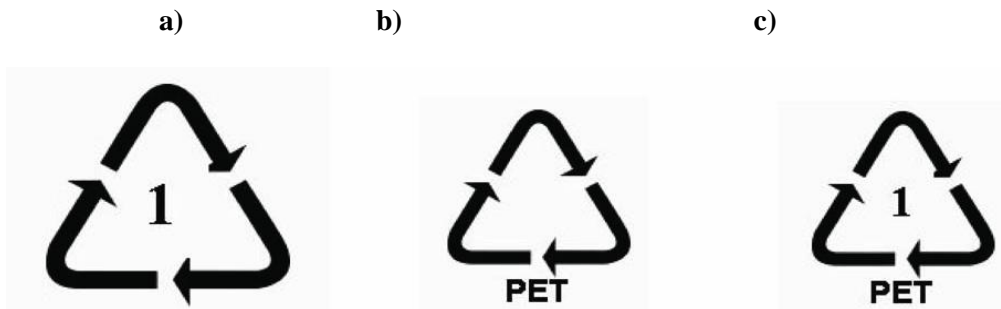
Materiál	Písomný znak	Číselný znak
Materiály z plastov		
Polyetylén tereftalát	PET	1
Polyetylén veľkej hustoty	HDPE	2
Polyvinylchlorid	PVC	3
Polyetylén malej hustoty	LDPE	4
Polypropylén	PP	5
Polystyrén	PS	6
Materiály z papiera a lepenky		
Vlnitá lepenka	PAP	20
Hladká lepenka	PAP	21
Papier	PAP	22
Materiály z kovov		
Oceľ	FE	40
Hliník	ALU	41
Materiály z dreva		
Drevo	FOR	50
Korok	FOR	51
Materiály z textilu		
Bavlna	TEX	60
Vrecovina, juta	TEX	61
Materiály zo skla		
Bezfarebné sklo	GL	70
Zelené sklo	GL	71
Hnedé sklo	GL	72
Viacvrstvové kombinované materiály (kompozity)		
	C	
Papier a lepenka / rôzne kovy		80
Papier a lepenka / plasty		81
Papier a lepenka / hliník		82
Papier a lepenka / cínový plech		83
Papier a lepenka / plast / hliník		84
Papier a lepenka / plasty / hliník / cínový plech		85

Plasty / hliník	90
Plasty / cínový plech	91
Plasty / rôzne kovy	92
Sklo / plasty	95
Sklo / hliník	96
Sklo / cínový plech	97
Sklo / rôzne kovy	98

Obal zložený z viacerých rôznych materiálov, ktoré nie je možné od seba ručne oddeliť, je viacvrstvový kombinovaný materiál (kompozit)

Viacvrstvové kombinované materiály sa označujú písomným znakom C / skratka materiálu, ktorý prevažuje. Napr. obal z vrstvených materiálov – nápojový obal (škatuľa na džús: hlavná zložka je papier (PAP), ďalej vrstva polyetylénu (PE) a vrstva hliníka (ALU), označenie bude C / PAP.

Dobrovoľné označenie o spôsobe nakladania s obalom:

Značka, ktorá znamená, že obal po použití patrí do zbernej nádoby:

5. SMERNÁ ČASŤ PROGRAMU

Na základe vyhodnotenia plnenia cieľov Programu odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja na roky 2011 až 2015 vyplynula potreba zlepšiť systémy triedeného zberu komunálnych odpadov. V rámci siete zariadení na zhodnocovanie odpadov je potrebné pri niektorých prúdoch odpadov prehodnotiť kapacitné možnosti zariadení na recykláciu odpadov. Pri plánovaní výstavby nových zariadení na nebezpečné odpady je potrebné zohľadňovať okrem iného princíp sebestačnosti a princíp blízkosti. Pri plánovaní výstavby nových zariadení na nakladanie s odpadmi je potrebné posudzovať či nové zariadenie bude pre daný región účelné a efektívne.

5.1 Informácie o dostupnosti zariadení na spracovanie jednotlivých druhov komunálnych odpadov

5.1.1 Zariadenia na zhodnocovanie odpadov

Biologicky rozložiteľné komunálne odpady

V Banskobystrickom kraji je prevádzkovaných 12 kompostární a 4 bioplynové stanice, v ktorých sa zhodnocujú biologicky rozložiteľné komunálne odpady činnosťou R3 s dostatočnou kapacitou na spracovanie tohto prúdu odpadu. Na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu – dreveného odpadu sa používajú najmä drviče a štiepkovače.

V rámci zhodnocovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na území Banskobystrického kraja je potrebné:

- Podporovať zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov len v regiónoch, kde je potreba vybudovania nového veľkokapacitného zariadenia skutočne žiaduca, napr. na základe veľkých zvozových vzdialeností do zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov.
- Podporovať budovanie malých kompostární v obciach, kde produkcia biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov zodpovedá kapacitným možnostiam malej kompostárne.
- Podporovať výstavbu alebo modernizáciu bioplynových staníc zameraných na zhodnocovanie kuchynských a reštauračných odpadov.

Biologicky rozložiteľné priemyselné odpady

V Banskobystrickom kraji je v súčasnosti v prevádzke 1 čistiareň odpadových vôd s výrobou bioplynu z odpadov, 13 kompostární a 7 bioplynových staníc, v ktorých sa zhodnocujú biologicky rozložiteľné priemyselné odpady. Na spracovanie dreveného odpadu sa v prevažnej miere používajú drviče, štiepkovače, briketovacie linky a peletovacie linky.

V rámci zhodnocovania biologicky rozložiteľných priemyselných odpadov na území Banskobystrického kraja je potrebné:

- Podporovať výstavbu alebo modernizáciu bioplynových staníc zameraných na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov.

Odpady z papiera a lepenky

Pre odpady z papiera a lepenky sú v Banskobystrickom kraji vybudované dostatočné recyklačné kapacity.

Podporu bude potrebné preto smerovať:

- na materiálové zhodnotenie a recykláciu zberového papiera progresívnymi technológiami v existujúcich zariadeniach na zhodnocovanie a aj v nových technologických zariadeniach na zhodnocovanie odpadov z papiera a lepenky.
- na projekty zamerané na riešenie zhodnocovania a recyklácie papierov z vlnitej lepenky.

Odpady zo skla

V Banskobystrickom kraji nie sú v súčasnosti vybudované dostatočné spracovateľské kapacity na odpadové sklo.

- Pri zvyšovaní množstiev odpadov zo skla z triedeného zberu komunálnych odpadov bude potrebné posúdiť existujúce spracovateľské kapacity pre recykláciu odpadového skla s analýzou potreby rozšírenia existujúcich recyklačných kapacít alebo vybudovanie nových recyklačných kapacít na spracovanie odpadového skla.
- Podporu je potrebné smerovať do nových technológií a budovanie kapacít na technologickú úpravu a recykláciu v súčasnosti nerecyklovateľných druhov odpadového skla z komunálneho odpadu a špeciálnych druhov odpadového skla.

Odpady z plastov

V Banskobystrickom kraji sú v súčasnosti vybudované dostatočné spracovateľské kapacity na plastové odpady. Odpady z plastov sa v prevažnej miere zhodnocujú činnosťou R12 (úprava odpadov – lisovanie). V kraji je v súčasnosti v prevádzke 6 zariadení na recykláciu odpadov z plastov (okresy: Banská Bystrica, Lučenec, Rimavská Sobota, Zvolen, Žarnovica a Žiar nad Hronom).

- V rámci budovania nových recyklačných kapacít je potrebné podporovať zavádzanie technológií zameraných na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie odpadov z plastov, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT), na základe posúdenia existujúcich recyklačných kapacít.

- Je potrebné zvyšovať technickú úroveň existujúcich recyklačných zariadení, za účelom zvýšenia podielu nových výrobkov na báze recyklátov a podporovať technológie na spracovanie problémových druhov plastov zo spracovania starých vozidiel a odpadov z elektrických a elektronických zariadení a zmesových plastov.

Odpady zo železných a neželezných kovov

V Banskobystrickom kraji sú vytvorené dostatočné recyklačné kapacity na zhodnocovanie odpadov zo železných a neželezných kovov.

- Do budúca je potrebná modernizácia existujúcich zariadení alebo zavádzanie najlepšie dostupných technológií (BAT), najmä pre spracovanie kovových obalov.

Stavebné odpady a odpady z demolácií

V oblasti zhodnocovania stavebných odpadov a odpadov z demolácií sú dostatočné kapacity zariadení na zhodnocovanie tohto prúdu odpadu. V Banskobystrickom kraji je v súčasnosti prevádzkovaných 13 mobilných zariadení na zhodnocovanie stavebných odpadov a odpadov z demolácií (bagely, drviče). Ostatných zariadení na zhodnocovanie stavebných odpadov a odpadov z demolácií je 5, z toho 2 obalovne bitúmenových zmesí (činnosť R5), 1 dekontaminačná plocha (činnosť R5) a 2 zariadenia na drvenie stavebných odpadov (činnosť R12).

- Nie je potrebné podporovať zariadenia na zhodnocovanie stavebných odpadov a odpadov z demolácií určené na primárne drvenie.
- Je potrebné podporovať technológie na zvýšenie miery recyklácie stavebných odpadov do výstupných produktov s vyššou pridanou hodnotou.

Odpadové pneumatiky

Pre odpadové pneumatiky sú v Banskobystrickom kraji vybudované dostatočné spracovateľské kapacity na ich materiálové zhodnocovanie. V kraji je prevádzkované zariadenie na termické zhodnocovanie odpadov.

Je potrebné podporovať zavádzanie technológií na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie odpadových pneumatík, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT).

Staré vozidlá

Pre spracovanie starých vozidiel sú v Banskobystrickom kraji traja autorizovaní spracovatelia starých vozidiel s dostatočnou kapacitou zariadení na zhodnocovanie tohto prúdu odpadu.

- Je potrebné podporovať technológie na zhodnocovanie problémových odpadov zo spracovania starých vozidiel (napr. čalúnenie, penové odpady, odpady z gumy, kompozitné materiály a pod.)

Použité batérie a akumulátory

Pre použité batérie a akumulátory sú v Banskobystrickom kraji vytvorené dostatočné spracovateľské kapacity. Jeden subjekt má udelený súhlas na vykonávanie prípravy na opätovné použitie batérií a akumulátorov.

- Je potrebné podporovať zavádzanie technológií na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie a spracovania použitých batérií a akumulátorov, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT) na základe posúdenia existujúcich recyklačných a spracovateľských kapacít.

Odpady z elektrických a elektronických zariadení

V oblasti odpadov z elektrických a elektronických zariadení sú vybudované dostatočné spracovateľské kapacity.

- Je potrebné podporiť vybudovanie spracovateľských zariadení na recykláciu problémových druhov plastových odpadov zo spracovania elektroodpadov činnosťou R3.

Odpadové oleje

V oblasti zhodnocovania odpadových olejov sú vybudované dostatočné kapacity na spracovanie tohto prúdu odpadu.

Odpady z obalov

V rámci spracovania odpadov z obalov (najmä obaly z plastov, kovov, papiera a lepenky) sú vybudované dostatočné recyklačné kapacity. Odpady z obalov sa zhodnocujú aj činnosťou R12 (lisovanie).

- Je potrebné podporovať zavádzanie technológií na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie odpadov z obalov, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT).

5.1.2 Spaľovanie odpadov, zariadenia na spoluspaľovanie odpadov

Na území Banskobystrického kraja nie sú prevádzkované spaľovne odpadov, ani zariadenia na spoluspaľovanie odpadov. Nakladanie s odpadmi spaľovaním sa uskutočňuje v spaľovniach odpadov v rámci Slovenskej republiky.

5.1.3 Zariadenia na zneškodňovanie odpadov

Na území Banskobystrického kraja je v súčasnosti v prevádzke 16 zariadení na zneškodňovanie odpadov.

- 11 zariadení – činnosť zneškodňovania D9 (neutralizačná stanica, linka EXOL, linka Kompakt, elektroflotačná a neutralizačná stanica, čistiareň odpadových vôd, mobilné zariadenia, vákuová odparka, zariadenie redukcie kvapalných odpadov), z toho 3 mobilné zariadenia (odlučovače ropných látok, lapače piesku),
- 1 zariadenie – centrum fyzikálno-chemických úprav, činnosť zneškodňovania D9, D15 (komunálne odpady, papier a lepenka, sklo, neželezné kovy, odpady z obalov)
- 1 zariadenie – dekontaminačná plocha, činnosť zneškodňovania D8, D15 (stavebné odpady a odpady z demolácií, odpadové oleje, biologicky rozložiteľné priemyselné odpady)
- 1 zariadenie – dekontaminačné stredisko, činnosť zneškodňovania D2, D8, D15 (odpady zo spracovania dreva, odpady zo spracovania ropy, odpady z odlučovačov oleja z vody, atď.)
- 1 zariadenie – čistiareň odpadových vôd, činnosť zneškodňovania D8 (odpadové vody, kaly)
- 1 zariadenie – čistiareň odpadových vôd, činnosť zneškodňovania D8, D13 a D15 (kaly)

5.1.4 Skládky odpadov

Analýza vzniku a nakladania s odpadmi preukázala, že skládkovanie odpadov je naďalej najpoužívanejším spôsobom nakladania s odpadmi v Banskobystrickom kraji. Na území Banskobystrického kraja je prevádzkovaných 16 skládok, z toho 13 je skládok určených pre odpad, ktorý nie je nebezpečný (ostatný), 1 skládka odpadov na nebezpečný odpad a 2 skládky odpadov na inertný odpad.

Kapacita prevádzkovaných skládok odpadov je dostatočná. Rozmiestnenie prevádzkovaných skládok nie je rovnomerné po celom území Banskobystrického kraja. V okresoch Banská Štiavnica a Žarnovica sa nenachádzajú skládky odpadov.

Budovanie nových skládok odpadov na nebezpečný odpad a skládok odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný je nežiaduce a v priamom rozpore so záväzkami a cieľmi Slovenskej republiky v oblasti odpadového hospodárstva.

Budovať nové skládky na inertný odpad bude možné v odôvodnených prípadoch. Aj rozširovanie kapacít existujúcich skládok odpadov bude potrebné posudzovať veľmi citlivo na základe reálnych potrieb skládkových kapacít dotknutého regiónu (okresu).

5.1.5 Potreba budovania nových zariadení na spracovanie odpadov, zvyšovania kapacity existujúcich zariadení na spracovanie odpadov a uzatvorenia existujúcich zariadení na spracovanie odpadov v Banskobystrickom kraji

Výstavba nových zariadení na nakladanie s odpadmi sa musí realizovať v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou, mimo jestvujúce a navrhované chránené územia vymedzené podľa osobitných predpisov a na základe posúdenia vplyvov činnosti na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

5.1.6 Návrhy na vybudovanie zariadení na nakladanie s odpadom regionálneho významu

V súčasnosti sú na Slovensku prevádzkované:

- 2 spaľovne komunálnych odpadov (Bratislava, Košice)
- 5 spaľovní nebezpečných priemyselných odpadov (Bratislavský kraj, Nitriansky kraj, Žilinský kraj a Prešovský kraj)
- 5 spaľovní nemocničných odpadov (Trenčiansky kraj, Žilinský kraj)
- 5 zariadení na spoluspaľovanie odpadov (Bratislavský kraj, Trenčiansky kraj a Košický kraj)

Na území Banskobystrického kraja nie sú prevádzkované spaľovne odpadov, ani zariadenia na spoluspaľovanie odpadov.

Z hľadiska regionálneho významu by bolo vhodné vybudovať alebo podporiť:

- výstavbu spaľovne nemocničných odpadov v optimálnej lokalite (mimo obytnej zóny) vo väzbe na jestvujúce zdravotnícke zariadenia s technológiou zameranou na vysoký stupeň ochrany ovzdušia.

5.1.7 Charakteristika existujúcich systémov zberu odpadov a posúdenie potreby budovania nových systémov zberu odpadov v Banskobystrickom kraji

V Banskobystrickom kraji sú zavedené systémy zberu, oddeleného zberu a spätného zberu odpadov.

Komunálne odpady

Pre nakladanie s komunálnymi odpadmi slúžia systémy množstvomého alebo vrecového zberu komunálnych odpadov ako aj kalendárové zbery so zameraním predovšetkým na nebezpečné odpady, osobitne pre odpady z elektrických a elektronických zariadení.

Podľa zákona o odpadoch (79/2015 Z. z.) triedený zber zložiek komunálnych odpadov, na ktoré sa vťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov (elektroodpad, použité batérie

a akumulátory, odpady z obalov a odpad z neobalových výrobkov) budú zabezpečovať výrobcovia vyhradených výrobkov vrátane financovania triedeného zberu týchto zložiek. V systéme zberu odpadov sa zavádzajú v zmysle zákona o odpadoch a vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch „štandardy triedeného zberu“ pre papier, sklo, plasty a kovy, ktorých účelom je zabezpečiť dostupnosť zberných nádob pre všetkých obyvateľov a zásadné zvýšenie efektivity triedeného zberu.

Systémy zberu „zelených“ biologicky rozložiteľných odpadov majú zavedené jednotlivé obce najčastejšie formou kalendárového zberu. Intervaly kalendárového zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov často nezodpovedajú reálnej potrebe občanov, čo môže mať za následok nezákonné spaľovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov.

Nedostatočný a nevyhovujúci systém zberu odpadov je pri zbere kuchynského a reštauračného odpadu. Bude potrebné zefektívniť triedený zber tohto prúdu odpadu. V rámci systému zberu komunálnych odpadov je potrebné podporiť budovanie zberných dvorov v obciach.

Elektroodpady

Pre elektroodpady je zavedený oddelený zber v zariadeniach na zber odpadov a spätný zber elektroodpadov v predajniach elektrozariadení. V Banskobystrickom kraji je prevádzkovaných 26 zariadení na zber odpadov v ktorých je zavedený oddelený zber elektroodpadov.

Zákon o odpadoch ustanovuje povinnosti pre výrobcov elektrozariadení, týkajúce sa zberu elektroodpadov, ich následného spracovania a recyklácie. Pokiaľ ide o elektroodpad z domácností, zákonom sa uložila výrobcovi povinnosť, aby obyvatelia mohli odovzdať takýto elektroodpad na dostupných miestach, akým sú maloobchodné predajne v rámci spätného zberu, ale aj zberné miesta zriadené na dostupnom mieste, v blízkosti konečného používateľa, kde môže konečný používateľ bezplatne odovzdať veľmi malý elektroodpad alebo elektroodpad zo svetelných zdrojov do nádoby určenej na tento účel. Výrobca je povinný si splniť povinnosť zabezpečiť zber aj v obci prostredníctvom oddeleného zberu z komunálnych odpadov v obciach a to na zbernom dvore alebo prostredníctvom kalendárového zberu. Oddelený zber prostredníctvom podnikateľa oprávneného na zber elektroodpadu sa musí zabezpečiť na zmluvnom základe aspoň na jednom mieste v každom okrese.

Použité batérie a akumulátory

Pre použité batérie a akumulátory je zavedený zber použitých automobilových, priemyselných a prenosných batérií a akumulátorov. Na území Banskobystrického kraja je v prevádzke 5 zariadení na zber použitých batérií a akumulátorov a 33 zariadení na zber odpadov, v ktorých je zavedený oddelený zber použitých batérií a akumulátorov.

Staré vozidlá

Na území Banskobystrického kraja je v súčasnosti v prevádzke 31 zariadení na zber starých vozidiel, z toho 3 sú autorizované zariadenia na spracovanie starých vozidiel.

Podľa zákona o odpadoch zber starých vozidiel môže vykonávať spracovateľ starých vozidiel v rozsahu udelenej autorizácie alebo ten, kto má súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zber starých vozidiel a uzavretú zmluvu so spracovateľom starých vozidiel.

Staré vozidlá musí odovzdať ich držiteľ autorizovanému zariadeniu na spracovanie starých vozidiel alebo zariadeniu na zber starých vozidiel, ktoré držiteľovi vystaví potvrdenie o prevzatí starého vozidla na spracovanie, na základe ktorého policajné orgány vyradia staré vozidlo z evidencie vozidiel.

Odpadové pneumatiky

Na území Banskobystrického kraja je v prevádzke 5 zariadení na zber odpadových pneumatík a 31 zariadení na zber odpadov, v ktorých sa oddelene zbierajú odpadové pneumatiky.

Zákon o odpadoch zaviedol pre túto komoditu rozšírenú zodpovednosť výrobcov. V zmysle rozšírenej zodpovednosti výrobcov zákon o odpadoch ustanovuje povinnosť výrobcovi pneumatík zabezpečiť spätný zber odpadových pneumatík. Spätný zber odpadových pneumatík je bezplatný zber odpadovej pneumatiky distribútorom pneumatík od jej držiteľa, bez podmienky viazania na kúpu novej pneumatiky alebo iného tovaru. Spätný zber odpadových pneumatík sa môže vykonávať aj na zbernom dvore alebo na inom mieste určenom obcou.

Za distribútora pneumatík sa považuje nielen ten, kto poskytuje pneumatiky konečnému používateľovi (predáva pneumatiky), ale aj ten, kto vykonáva výmenu pneumatík. Ide predovšetkým o servisy, ktoré poskytujú sľubu výmeny pneumatík. Zabezpečiť vo svojich priestoroch spätný zber odpadových pneumatík je novou povinnosťou pre distribútorov pneumatík. Ak distribútor z kapacitných dôvodov nemôže prevziať od konečného používateľa odpadové pneumatiky, nemôže ich prevzatie podľa zákona o odpadoch odmietnuť, ale môže sa s ním dohodnúť na inom termíne, prípadne spôsobe prevzatia.

Zákon o odpadoch ukladá povinnosť konečnému používateľovi odovzdať odpadovú pneumatiku distribútorovi pneumatík, na zberný dvor alebo na iné miesto, ak tak obec určí.

V rámci systému spätného zberu odpadových pneumatík je potrebné podporovať účinnejší zber odpadových pneumatík cestou zvýšenia počtu miest, na ktorých môžu koneční používatelia odpadové pneumatiky odovzdať.

5.2 Údaje o využívaní kampaní na zvyšovanie povedomia obyvateľstva v oblasti nakladania s komunálnymi odpadmi.

- a) Realizovať pravidelnú účinnú osvetu vyplývajúcu zo stratégie a základných princípov riadenia odpadového hospodárstva mesta Fiľakovo v súlade so Zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v nasledovných intenciách:
 - nepodliehať reklame, móde a konzumným trendom,

- snaha o rozumnú mieru spotreby,
 - vyhýbanie sa nákupu tovaru v jednorazových a viacvrstvových baleniach, nákup tovarov vo vratných obaloch, využívanie viacnásobne použiteľných sklenených alebo plastových fliaš
 - vyhýbanie sa používaniu igelitových tašiek pri nákupoch, nakupovanie do viacnásobne použiteľných tašiek alebo košíkov,
 - šetrenie druhotných surovín, vody, energie a podobne, nákup viacnásobne nabíjateľných batérií, elektrickú energiu šetriacich žiaroviek s predĺženou životnosťou, regulovateľných vypínačov intenzity svetla a podobne, používanie minimálneho množstva saponátov, aviváže,
 - prednostné oddelovanie nebezpečného odpadu, ako sú vyradené lieky, autobatérie, batérie, ortuťové žiarivky, staré náterové hmoty, znehodnotenú riedidlá, postreky na ochranu rastlín proti škodcom a inej drobnej chémii z domácností,
 - triedenie druhotných surovín,
 - zabezpečenie odvozu objemného odpadu a odpadu z drobných stavebných úprav.
- b) Recyklácia, regenerácia - tie veci, ktoré sa nedajú znovu používať, sú po doseparovaní a mechanickej úprave odovzdané na recykláciu, resp. regeneráciu.
- c) Kompostovanie - nakladanie s BRKO - bio odpad tvorí 30 – 45 % komunálneho odpadu. Cieľom kompostovania je premeniť odpad, ktorý končí na skládkach na konečný produkt.

Predpokladaný počet plánovaných informačných kampaní a ich predpokladaná finančná náročnosť v hodnotenom programovom období sa bude priebežne odvíjať od aktuálnej potreby zameranej na konkrétnu kampaň. V tejto veci spolupracuje mesto Filákov aj so zmluvnou Organizáciou zodpovednosti výrobcov zabezpečujúcou triedený zber a Zberovou spoločnosťou zaoberajúcou sa komunálnym odpadom.

5.3 Rozsah finančnej náročnosti programu

Finančné prostriedky v systéme odpadového hospodárstva SR pochádzajú z verejných a súkromných zdrojov. Verejné zdroje predstavujú predovšetkým prostriedky z Operačného programu Kvalita životného prostredia, v ktorom sa sústreďujú prostriedky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu; zo štátneho Environmentálneho fondu a z miestnych poplatkov za komunálne odpady a za drobné stavebné odpady. Súkromné zdroje predstavujú predovšetkým prostriedky v neštátnom Recyklačnom fonde; prostriedky sústredené v organizáciách zodpovednosti výrobcov; prostriedky výrobcov vyhradeného prúdu, ktorý plnia vyhradené povinnosti individuálne a súkromné zdroje pôvodcov a držiteľov odpadov. Podľa zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa k 31. decembru 2016 zrušuje Recyklačný fond. Recyklačný fond prevedie na

Environmentálny fond 80 % disponibilných prostriedkov vedených na účtoch Recyklačného fondu ku dňu 30. júna 2016.

Vzhľadom na zvýšené nároky na odpadové hospodárstvo vyplývajúce z potreby dôslednej realizácie základných princípov riadenia odpadového hospodárstva, dodržania hierarchie nakladania s odpadmi a s tým súvisiace zámery na vybudovanie resp. rekonštrukciu zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov, zabezpečenie separovaného zberu odpadov a ďalších akcií súvisiacich s odpadovým hospodárstvom, predpokladáme zvýšený nárast nákladov oproti predchádzajúcemu obdobiu.

Do nákladov v oblasti zneškodňovania odpadov sú v prevažnej miere zahrnuté náklady na výstavbu a rekonštrukciu zariadení na zneškodňovanie odpadov, najmä skládok odpadov.

Finančné prostriedky na realizačné zabezpečenie prípadných zámerov budú pokryté z rôznych zdrojov, najmä z vlastných zdrojov pôvodcov a podnikateľských subjektov, zo zahraničných zdrojov formou zahraničnej pomoci, úvermi, vstupom zahraničného kapitálu a ráta sa aj so získaním prostriedkov zo štátneho rozpočtu.

6. INÉ

Neuvádza sa.

6.1 Potvrdenie spracovateľa údajov

6.1.1 Meno spracovateľa programu

Ing. Marián Bachňák

6.1.2 Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu

Mgr. Attila Agócs, PhD.
primátor mesta

7. PRÍLOHOVÁ ČASŤ

7.1 Rozhodnutia správnych orgánov vydané obci vo veci odpadov

	OKRESNÝ ÚRAD LUČENEC	odbor starostlivosti o životné prostredie Námestie republiky č.26, 984 36 Lučenec
---	-------------------------------------	---

Číslo spisu: OU-LC-OSZP-2018/000191 - 1

Mesto Lučenec 09.01.2018 MESTSKÝ ÚRAD FIĽAKOVO	
Dobro dňa: 11 JAN 2018	Prílohy:
Zápis z zasadnutia: [podpis]	Číslo spisu:
Podpis: [podpis]	Skratkový záznam a verzia:
Vyhovuje: [podpis]	

ROZHODNUTIE VYDANÉ V ZISŤOVACOM KONANÍ

Okresný úrad Lučenec, odbor starostlivosti o životné prostredie ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 1 ods. 1 písm. c) a § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 3 ods. 1 písm. e) a § 4 ods. 1 zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 53 ods. 1 písm. c) a § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.“), po ukončení zisťovacieho konania podľa § 29 zákona č. 24/2006 Z. z. vo veci navrhovanej činnosti „Rozšírenie činnosti zberného dvora vo Fiľakove“ ktorej navrhovateľom je Mesto Fiľakovo, Radničná 25, 986 01 Fiľakovo, IČO: 00 316 075, na základe vykonaného správneho konania podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“) takto

r o z h o d o l:

Navrhovaná činnosť

Rozšírenie činnosti zberného dvora vo Fiľakove

umiestnená v Banskobystrickom kraji, okrese Lučenec, Meste Fiľakovo, katastrálne územie: Fiľakovo, na parcelách č. KN- C 3963/5 a 3963/8, mimo zastavané územie obce, predložená navrhovateľom

Mesto Fiľakovo, Radničná 25, 986 01 Fiľakovo, IČO: 00 316 075

sa nebude posudzovať

podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Účelom posudzovaného zámeru je rozšírenie činnosti existujúceho zberného dvora vo Fiľakove, na Družstevnej ulici 50D v k.ú. Fiľakovo a to o zber a zhodnocovanie nových druhov odpadov. Navrhovaná činnosť bude prevádzkovaná v existujúcom areáli zariadenia na nakladanie s odpadmi, v skolaudovanom stavebnom objekte s existujúcim technologickým vybavením pre výkon navrhovanej činnosti. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k novým stavebným úpravám zberného dvora, len k rozšíreniu zbieraných odpadov a zriadeniu objektu „Zberňa odpadov Fiľakovo“.

Navrhovateľ predpokladá rozšírenie činnosti zberného dvora o nasledovné druhy odpadov zaradené podľa Prílohy č. 1 k Vyhláske MZP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov (ďalej len „Katalóg odpadov“):

P.č.	Číslo druhu odpadu:	Názov druhu odpadu:	Kategória odpadu
1.	20 01 40	Kovy	ostatný
2.	20 01 23	vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky	nebezpečný
3.	20 01 35	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti	nebezpečný
4.	20 01 36	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35	ostatný

Pre účely zberu odpadov z obalov navrhovateľ plánuje zriadiť v areáli zariadenia na nakladanie s odpadmi „Zberňu odpadov Fiľakovo“ a to na zber nasledovných odpadov :

P.č.	Číslo druhu odpadu:	Názov druhu odpadu:	Kategória odpadu
1.	15 01 01	obaly z papiera a lepenky	ostatný
2.	15 01 02	obaly z plastov	ostatný
3.	15 01 03	obaly z dreva	ostatný
4.	15 01 04	obaly z kovu	ostatný

5.	15 01 05	kompozitné obaly	ostatný
6.	15 01 06	zmiešané obaly	ostatný
7.	15 01 07	obaly zo skla.	ostatný

Navrhovanú činnosť v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z., navrhovateľ zaradil podľa prílohy č. 8 do tabuľky 9 – infraštruktúra, pod položky

č. 6 - Zhodnocovanie ostatných odpadov okrem zhodnocovania odpadov uvedeného v položkách 5 a 11, zariadenia na úpravu a spracovanie ostatných odpadov, prahová hodnota časti B - zisťovacie konania (od 5 000 t/rok),

č. 9 - Stavby, zariadenia, objekty a priestory na nakladanie s nebezpečnými odpadmi, prahová hodnota časti B - zisťovacie konanie (od 10 t/rok),

č. 10 - Zhromažďovanie odpadov zo železných kovov, z neželezných kovov alebo starých vozidiel, prahová hodnota časti B - zisťovacie konanie (bez limitu).

Nakoľko plánovaným rozšírením činnosti dôjde k prekročeniu prahových hodnôt, bol vypracovaný zámer pre vykonanie zisťovacieho konania podľa § 29 zákona č. 24/2006 Z. z.

Toto rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní oprávňuje navrhovateľa navrhovanej činnosti, v súlade s § 29 ods. 12 zákona č. 24/2006 Z. z., podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti.

V procese konaní o povolení činnosti podľa osobitných predpisov bude potrebné zohľadniť tieto konkrétne požiadavky vo vzťahu k navrhovanej činnosti, ktoré vyplývajú zo stanovísk doručených k zámeru a z opatrení navrhnutých v zámere:

1. Podľa § 82 ods. 3 písm. c) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch) v areáli zberného dvora vyčleniť priestor pre všetky komunálne odpady vhodné na prípravu na opätovné použitie.

2. Zosúladiť posudzovanú zmenu nakladania s odpadmi v existujúcom zariadení s platnou legislatívou v odpadovom hospodárstve (požiadat' o zmenu udelených súhlasu na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov, zariadenia na zhodnocovanie odpadov, vydaného prevádzkového poriadku ako aj nového súhlasu na nakladanie s nebezpečnými odpadmi podľa platnej legislatívy zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch.)

3. Rešpektovať ustanovenia zákona č. 364/2002 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len vodný zákon) v znení neskorších predpisov, Vyhlášku č. 100/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd, Nariadenie vlády SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace platné právne predpisy a normy.

O d ō v o d n e n i e

Navrhovateľ Mesto Fiľakovo, Radničná 25, 986 01 Fiľakovo, IČO: 00 316 075, predložil dňa 27.11.2017 Okresnému úradu Lučenec, odboru starostlivosti o životné prostredie podľa § 22 zákona č. 24/2006 Z. z. zámer

„Rozšírenie činnosti zberného dvora vo Fiľakove“ za účelom vykonania zisťovacieho konania podľa § 29 zákona č. 24/2006 Z. z. Návrh bol zaevidovaný pod číslom spisu OU-LC-OSZP-2017/012346.

Užívateľom zariadenia a prevádzkovateľom sú Verejnoprospešné služby mesta, príspevková organizácia, Farská lúka 3, Fiľakovo, IČO 30 232 392.

Okresný úrad Lučenec, odbor starostlivosti o životné prostredie, v súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z. a zákonom č. 71/1967 Zb., začal správne konanie vo veci zisťovacieho konania navrhovanej činnosti, dňom doručenia zámeru navrhovateľom, o čom upovedomil účastníkov konania, rezortný orgán, povolujujúci orgán, dotknuté orgány a dotknutú obec, ktorým zároveň podľa § 23 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. zaslal oznámenie o vypracovaní a doručení zámeru listom OU-LC-OSZP-2017/012346 -1-4 zo dňa 06.12.2017.

Príslušný orgán zverejnil bezodkladne dňa 06.12.2017 na webovom sídle MŽP SR <http://www.enviroportal.sk/sk/eia>, text zámeru a oznámenie o predložení zámeru, ktoré obsahovalo základné údaje o navrhovanej činnosti podľa § 23 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. a súčasne informáciu pre verejnosť podľa § 24 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z.

Na základe žiadosti navrhovateľa, Okresný úrad v Lučenci, odbor starostlivosti o životné prostredie listom č. OU-LC-OSZP-2017/008637 -1 zo dňa 16.08.2017 upustil od požiadavky variantného riešenia a v zámere je navrhovaná

činnosť posudzovaná v jednom variantnom riešení a je porovnaná s nulovým variantom, to je stavom, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.

Navrhovaná činnosť svojimi parametrami podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z.z. bola navrhovateľom zaradená do tabuľky 9 – infraštruktúra, položka

č. 6 - Zhodnocovanie ostatných odpadov okrem zhodnocovania odpadov uvedeného v položkách 5 a 11, zariadenia na úpravu a spracovanie ostatných odpadov, prahová hodnota časti B- zisťovacie konania (od 5 000 t/rok),

č. 9 - Stavby, zariadenia, objekty a priestory na nakladanie s nebezpečnými odpadmi, prahová hodnota časti B – zisťovacie konanie (od 10 t/rok),

č. 10 - Zhromažďovanie odpadov zo železných kovov, z neželezných kovov alebo starých vozidiel, prahová hodnota časti B – zisťovacie konanie (bez limitu).

Navrhovaná činnosť podlieha zisťovaciemu konaniu o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti podľa § 18 ods. 2 písm. b) zákona č. 24/2006 Z.z., ktoré príslušný orgán vykonal podľa § 29 toho istého zákona.

Účelom spracovania zámeru je rozšírenie činnosti existujúceho zberného dvoru vo Fíľakove, na Družstevnej ulici 50D v k.ú. Fíľakovo a to o zber a zhodnocovanie nových druhov odpadov. Navrhovaná činnosť bude prevádzkovaná v existujúcom zbernom dvore s existujúcim vyhovujúcim stavebným a technologickým vybavením pre predmetnú činnosť. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k novým stavebným alebo technologickým úpravám zberného dvora.

Na prevádzkovanie zariadenia zberného dvora bol vydaný súhlas Okresným úradom Lučenec, odborom starostlivosti o životné prostredie č. OU-LC-OSZP-2016/008554-2 zo dňa 14.09.2016 podľa § 97 ods. 1 písm. d) zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch pre prevádzkovateľa Verejnoprospešné služby mesta, príspevková organizácia, Farská lúka 3, Fíľakovo.

Súhlas na zber odpadov bol udelený pre na nasledovné odpady zaradené podľa Prílohy č. 1 k Vyhláske MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov (ďalej len „Katalóg odpadov“):

P.č.	Číslo druhu odpadu:	Názov druhu odpadu:	Kategória odpadu
1.	20 01 01	papier a lepenka	ostatný
2.	20 01 02	sklo	ostatný
3.	20 01 03	viacvrstvé kombinované materiály na báze lepenky (kompozity na báze lepenky)	ostatný
4.	20 01 38	drevo iné ako uvedené v 20 01 37	ostatný
5.	20 01 39	plasty	ostatný
6.	20 02 01	biologicky rozložiteľný odpad	ostatný
7.	20 02 02	zemina a kamenivo	ostatný
8.	20 03 07	objemný odpad	ostatný
9.	20 03 08	drobný stavebný odpad	ostatný

Prevádzkovateľ má taktiež udelený súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie odpadov podľa § 97 ods. 1, písm. c) zákona č. 79/2015 Z. z. pod č. OU-LC-OSZP-2016/008553-2 zo dňa 27.09.2016.

Súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie odpadov bol udelený na nasledovné odpady zaradené podľa Prílohy č. 1 Katalógu odpadov :

P.č.	Číslo druhu odpadu:	Názov druhu odpadu:	Kategória odpadu
1.	20 01 01	papier a lepenka	ostatný
2.	20 01 03	viacvrstvé kombinované materiály na báze lepenky (kompozity na báze lepenky)	ostatný
3.	20 01 39	plasty	ostatný

Zberný dvor slúži pre fyzické osoby na odovzdávanie oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu v rozsahu ustanovenom vo Všeobecne záväznom nariadení mesta Fíľakovo a v súlade s právoplatným súhlasom príslušného orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva. Následne zhodnotenie odpadov je zabezpečené prostredníctvom oprávnených osôb.

Areál zberného dvora sa nachádza mimo zastavaného územia obce v dostatočnej vzdialenosti od najbližšej obytnej zástavby (cca 250 m). Predmetná prevádzka je technicky a organizačne zabezpečená na zber súčasných aj navrhovaných druhov odpadov pred jeho prepravou na zhodnotenie do spracovateľských zariadení zmluvných organizácií.

V zbernom dvore sú zhromažďované oddelene zbierané zložky komunálneho odpadu v rozsahu triedeného zberu ustanovenom vo všeobecnom nariadení mesta Fiľakovo a hore uvedenom rozhodnutí.

Vstupnú kontrolu odpadov v zbernom dvore vykonáva a taktiež aj za celú prevádzku zberného dvora zodpovedá určený pracovník. V zbernom dvore sa odpady zhromažďujú v na to určených priestoroch v hale, v kontajneroch, big - bagoch a na spevnenej ploche. Následne zhodnotenie odpadov je zabezpečené prostredníctvom oprávnených osôb. Nakladanie s prevzatými odpadmi je vykonávané v súlade s prevádzkovým poriadkom zberného dvora.

Navrhovateľ predpokladá rozšírenie činnosti zberného dvora o nasledovné druhy odpadov zaradených podľa prílohy č. 1 ku Katalógu odpadov :

- zber, triedenie a lisovanie separovaného komunálneho odpadu zaradeného pod číslom 20 01 40 kovy

- zhromažďovanie odpadov

kat.č. 20 01 23 vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórovane uhľovodíky,

kat.č. 20 01 35 vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti

kat.č. 20 01 36 vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35.

Pre účely zberu odpadov z obalov navrhovateľ plánuje zriadiť v zariadení „Zberného dvora vo Fiľakove“, aj „Zberňu odpadu Fiľakovo“.

Predmetom činnosti tohto zariadenia na zber odpadu bude:

- zber odpadov z obalov, ktoré budú zhromažďované, dotriedené a lisované (príprava na zhodnotenie) na existujúcich zariadeniach a to kat.č. - 15 01 01 obaly z papiera a lepenky, 15 01 02 obaly z plastov, 15 01 03 obaly z dreva, 15 01 04 obaly z kovu, 15 01 05 kompozitné obaly, 15 01 06 zmiešané obaly, 15 01 07 obaly zo skla.

Na zhromažďovanie nebezpečných a odpadov kategórie „ostatný“ sa využívajú kontajnery a big-bag vrecia umiestnené na spevnenej ploche a v uzamykateľnej hale. Elektroodpad bude zhromažďovaný oddelene od ostatných druhov odpadu v samostatnom prestrešenom a uzamykateľnom priestore areálu zariadenia na nakladanie s odpadmi s nepriepustnou podlahou resp. vybaveným záchytnou vaňou na zachytávanie znečisťujúcich látok a unikajúcich kvapalín a odmasťovacími prostriedkami.

Kovové obaly budú uložené do kontajnera, prípadne do big-bag vrecí triedené podľa druhov (FE, ALU). Odpad sa bude po zhromaždení do transportných množstiev priebežne odvážať do spracovateľských stredísk.

Predpokladaná ročná kapacita Zberného dvora vo Fiľakove a Zariadenia na zber odpadu Fiľakovo bude po rozšírení zbieraných a zhromažďovaných druhov odpadov cca 685 t z čoho zhromažďovanie elektroodpadu (20 01 23, 20 01 35 a 20 01 36) predstavuje cca 6 t.

Realizácia navrhovanej činnosti predstavuje rozšírenie nakladania o nové druhy odpadov, ktoré budú zbierané zhromažďované v zariadení na nakladanie s odpadmi a to existujúcom Zbernom dvore vo Fiľakove a v novo zriadenom zariadení na Zber odpadu Fiľakovo. Existujúce priestory sú skolaudované.

Úprava odpadov bude vykonávaná na existujúcom technickom vybavení zariadenia. Na paketovacom líse sú vytriedené zložky kvôli zníženiu objemu upravené/zlisované do balíkov (paketov) o rozmere 1100x700x500-700 mm a následne expedované v súlade s uzatvorenými zmluvami s oprávnenou organizáciou do zariadenia na zhodnocovanie odpadov. Celková kapacita zariadenia na zhodnocovanie odpadov je daná lisovacou kapacitou hydraulického paketovacieho lísu EKOPACK A200 a bude aj po realizácii navrhovanej činnosti predstavovať max. 550 t/rok.

Preprava odpadu sa bude realizovať prostredníctvom spoločnosti, ktorá na takúto prepravu príslušne súhlasí príslušných orgánov štátnej správy v odpadovom hospodárstve. Odvoz odpadu budú vykonávať externé spoločnosti, ktoré budú odpad prepravovať k organizáciám oprávneným nakladať s odpadom. Prevádzka bude viesť priebežne evidenciu odpadov prijatých a odovzdaných a zasielať ohlásenia na príslušné úrady v zmysle vyhlášky NR SR č. 366/2015 Z.z. o evidencnej a ohlasovacej povinnosti.

Uvedená lokalita je podľa platného „Územného plánu mesta Fiľakovo“ vhodná pre predmetnú činnosť. Navrhovaná činnosť nie je novou činnosťou, činnosť sa už v území vykonáva, jej posúdenie je potrebné len pre účely rozšírenia jej činnosti. Prevádzka bola v minulosti posúdená zákonom č. 24/2006 Z.z..

V zákonom stanovenej lehote, resp. do termínu vydania tohto rozhodnutia doručili Okresnému úradu Lučenec, odboru starostlivosti o životné prostredie svoje písomné stanoviská nasledovné subjekty (stanoviská sú uvádzané v skrátenom znení):

1. **Ministerstvo životného prostredia SR – Sekcia Environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva – odbor odpadového hospodárstva** (list č. 3329/2017-1.8 56545/2017 zo dňa 22.12.2017) upozorňuje na nasledovné :

Navrhovateľa si dovoľujeme upozorniť, že podľa § 82 ods. 3 písm. c) zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch je prevádzkovateľ zberného dvora povinný okrem iných povinností vyčleniť priestor pre všetky komunálne odpady vhodné na prípravu na opätovné použitie.

Na základe celkového zhodnotenia dokumentácie k predloženému zámeru „Rozšírenie činnosti zberného dvora vo Fiľakove“, povahy a rozsahu navrhovanej činnosti Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky konštatuje, že navrhovaná činnosť je v danej lokalite akceptovateľná za podmienky striktného dodržania ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti odpadového hospodárstva.

2. **Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Lučenci** (list č. ORHZ-LC1-1182-001/2017 zo dňa 13.12.2017): konštatuje, že sa vyjadri v rámci územného, stavebného a kolaudačného konania podľa § 25 ods. 1 písm. b) zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a § 40 vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov, v prípade ak dôjde k realizácii objektov.

3. **Okresný úrad Lučence, odbor starostlivosti o životné prostredie - štátna správa odpadového hospodárstva** (list č. OU-LC-OSZP-2017/012739-1 zo dňa 11.12.2017): dáva nasledovné stanovisko k zámeru: nevyžaduje ďalšie posudzovanie o hodnotení vplyvov na životné prostredie.

Vzhľadom na existujúcu prevádzku zariadenia na zber odpadov vrátane prevádzky zberného dvora je potrebné požiadať Okresný úrad Lučence, odbor starostlivosti o životné prostredie o vykonanie zmeny existujúcich rozhodnutí, na základe ktorých je zariadenie na zber odpadov vrátane prevádzky zberného dvora prevádzkované v súčasnom období tj. § 97 ods. 1 písm. d) a e) zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch.

4. **Okresný úrad Lučence, odbor starostlivosti o životné prostredie - štátna správa ochrany prírody a krajiny** (list č. OU-LC-OSZP-2017/012738-1 zo dňa 13.12.2017): dáva nasledovné stanovisko: konštatuje, že vzhľadom na umiestnenie a charakter navrhovaných prác by nemalo dôjsť k výraznému negatívnemu vplyvu na prírodné prostredie, pokiaľ sa činnosť bude realizovať v súlade so zámerom.

5. **Okresný úrad Lučence, odbor starostlivosti o životné prostredie - štátna správa ochrany ovzdušia** (list č. OU-LC-OSZP-2017/012737-1 zo dňa 14.12.2017) - dáva nasledovné stanovisko: nemá námietky k navrhovanej činnosti a nevyžaduje činnosť posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z.z.,

6. **Okresný úrad Lučence, odbor starostlivosti o životné prostredie - štátna vodná správa** (list č. OU-LC-OSZP-2017/012735 zo dňa 20.12.2017): dáva z hľadiska ochrany povrchových a podzemných vôd a vodných pomerov súhlasné stanovisko a konštatuje nasledovné:

Orgán štátnej vodnej správy súhlasí s vykonaním navrhovaných opatrení na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovaného zámeru na životné prostredie a súčasne požaduje, aby počas realizácie navrhovanej činnosti a po jej uvedení do prevádzky boli rešpektované nasledovné požiadavky:

- Rešpektovať vodný zákon, Vyhlášku č. 100/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd, Nariadenie vlády SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace platné právne predpisy a normy.
- Používať také materiály, technologické postupy, mechanizmy a zariadenia, ktoré budú šetrné k vodám.
- Stavebné a dopravné stroje a ostatné mechanizmy udržiavať v dobrom technickom stave a pri zaobchádzaní s nimi a znečisťujúcimi látkami urobiť potrebné opatrenia v zmysle § 39 vodného zákona a Vyhlášky č. 100/2005 Z. z., aby nemohlo dôjsť k úniku znečisťujúcich látok do povrchových alebo podzemných vôd alebo do prostredia s nimi súvisiaceho a neohrozila sa ich kvalita.

Vzhľadom na to, že sa počas uskutočňovania navrhovanej činnosti neočakávajú významné negatívne vplyvy na povrchové a podzemné vody, Okresný úrad Lučence, odbor starostlivosti o životné prostredie ako príslušný orgán štátnej vodnej správy nepožaduje, aby navrhovaný zámer bol ďalej posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

7. **Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja** (list č. 09005/2017/ODDDRR-245132/2017 zo dňa 21.12.2017) dáva nasledovné stanovisko: nemá pripomienky, a s predloženým zámerom súhlasí nakoľko nie je v rozpore so záväznou časťou ÚPN VÚC Banskobystrický kraj v platnom znení, jeho zmenami a doplnkami. Nepožaduje ďalšie posudzovanie podľa zákona č. 24/2006 Z.z.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Lučenci, Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, Mesto Fiľakovo, Okresný úrad Lučence, odbor krízového riadenia ani verejnosť v zákonom stanovenej lehote, k

navrhovanej činnosti nedoručili písomné stanovisko a teda v zmysle § 29 ods. 9 zákona č. 24/2006 Z.z. sa stanovisko považuje za súhlasné.

Príslušný orgán preskúmal a zaoberal sa všetkými pripomienkami a návrhmi dotknutých orgánov. Výstupom zisťovacieho konania je rozhodnutie o tom, či sa navrhovaná činnosť bude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z.z., ktoré Okresný úrad Lučenec, odbor starostlivosti o životné prostredie na základe výsledkov zisťovacieho konania aj vydal a prihladal pri tom na kritériá stanovené zákonom o posudzovaní (§ 29 ods. 3 a príloha č.10) a všetky stanoviská doručené k zámeru.

Účelom zákona č. 24/2006 Z.z. je získať odborný podklad na vydanie rozhodnutia o povolení konkrétnej navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov a nevytvára sa v ňom vecný ani časový priestor pre posúdenie projektového riešenia činnosti v stupni navrhovaného povolenia stavby, čo je v kompetencii povoľujúcich orgánov konajúcich podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, prípadne dotknutých orgánov, ktorých záväzná stanoviská alebo súhlasy sú podkladmi pre rozhodnutia. Komplexné výsledky zisťovacieho konania, nepokázali na predpokladané prekročenie medzných hodnôt alebo limitov ustanovených osobitnými predpismi v oblasti životného prostredia v dôsledku realizácie alebo prevádzky navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Príslušný orgán do požiadaviek vo vzťahu k navrhovanej činnosti, ktoré bude potrebné zohľadniť v procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov zapracoval relevantné a opodstatnené požiadavky, ktoré majú oporu v platnej legislatíve.

Verejnosc neprejavila záujem na navrhovanej činnosti v zmysle § 24 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z.z..

Na základe preskúmania a zhodnotenia navrhovanej činnosti uvedenej v zámere s použitím kritérií pre zisťovacie konanie uvedených v prílohe č. 10 zákona č. 24/2006 Z.z. a s prihliadnutím na stanoviská podľa § 23 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z.z. Okresný úrad Lučenec, OSŽP rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Záver

Príslušný orgán v rámci zisťovacieho konania, posúdil navrhovanú činnosť z hľadiska povahy a rozsahu navrhovanej činnosti, miesta jej vykonávania, významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, úrovne spracovania zámeru a vzal do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.

Pri posudzovaní primerane použil kritériá pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona č. 24/2006 Z.z., uvedené v prílohe č. 10 zákona č. 24/2006 Z.z. Prihliadal na stanoviská podľa § 23 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z.z., pričom zistil, že väčšina pripomienok sa v prevažnej miere vzťahuje na legislatívne zosúladenie rozšrenia už povolenej činnosti, preto ich zahrnul do požiadaviek vo vzťahu k navrhovanej činnosti, ktoré bude potrebné zohľadniť pri v procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

Oslovené dotknuté orgány verejnej správy v stanoviskách vyjadrili, že vplyvy navrhovanej činnosti nepožadujú posudzovanie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. a ich požiadavky je možné zohľadniť v ďalších konaniach podľa osobitných predpisov.

Relevantné a opodstatnené požiadavky dotknutých orgánov a rezortného orgánu, ktoré majú oporu v platnej legislatíve príslušný orgán zapracoval do požiadaviek vo vzťahu k navrhovanej činnosti, ktoré bude potrebné zohľadniť v procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

Vzhľadom k vyššie uvedenému a tiež vzhľadom k tomu, že žiadny z dotknutých orgánov ani rezortný orgán, ktorý doručili svoje stanoviská k predloženému zámeru nepožaduje posudzovať zámer podľa zákona č. 24/2006 Z.z., Okresný úrad Lučenec, odbor starostlivosti o životné prostredie rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Ak sa zistí, že skutočné vplyvy posudzovanej činnosti sú väčšie, ako sa uvádza v zámere, je ten, kto činnosť vykonáva povinný zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v zámere a v súlade s podmienkami určenými v rozhodnutí o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

Upozornenie:

Podľa § 29 ods. 16 zákona č. 24/2006 Z.z. dotknutá obec bezodkladne informuje o tomto rozhodnutí verejnosc spôsobom v mieste obvyklým.

Investor a povoľujúci orgán je povinný postupovať v zmysle § 38 zákona č. 24/2006 Z.z..

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. na Okresný úrad Lučenec, odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie republiky 26, 984 36 Lučenec v lehote do 15 dní odo dňa jeho oznámenia.

V prípade verejnosti sa za deň doručenia rozhodnutia považuje pätnásť deň zverejnenia rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 15 zákona č. 24/2006 Z.z..

Ak toto rozhodnutie po vyčerpaní prípustných riadnych opravných prostriedkov nadobudne právoplatnosť, jeho zákonnosť je preskúmateľná súdom.

Doručuje sa:

Mesto Fil'akovo, Radničná 25, 986 01 Fil'akovo

Na vedomie:

Rezortný orgán:

1. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Nám. I. Štúra 1, 812 35 Bratislava

Dotknuté orgány resp. povoľujúce orgány:

2. Okresný úrad Lučenec, odbor starostlivosti o ŽP Námestie republiky 26, 984 36 Lučenec
 - úsek štátnej správy ochrany prírody a krajiny
 - úsek štátnej správy ochrany ovzdušia
 - úsek štátnej správy odpadového hospodárstva
 - úsek štátnej vodnej správy
3. Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, odbor regionálneho rozvoja, Nám. SNP č. 23, 974 01 Banská Bystrica
4. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Lučenci, Petöfiho 1, 984 38 Lučenec
5. Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, pracovisko Lučenec, Námestie republiky č. 26, 984 01 Lučenec
6. Okresný úrad Lučenec, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Nám. republiky 26, 984 36 Lučenec
7. Okresný úrad Lučenec, pozemkový a lesný odbor, Námestie republiky 26, 984 36 Lučenec
8. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Lučenci, L. Novomeského 3, 984 01 Lučenec

Ing. arch. Ladislav Tatár
vedúci odboru

7.2 Protokoly o vykonaných kontrolách vo veciach odpadového hospodárstva

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenie: 1702/06
Zo dňa: 04. 06. 2018
Číslo: Z-007465/2018/1070/CMA

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 2
Počet strán: 19
Počet príloh: 0

PROTOKOL
o výsledku kontroly
Efektivnosť a účinnosť triedeného zberu komunálneho odpadu

Mesto Fíľakovo

Banská Bystrica, november 2018

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Obsah

1	Odpadové hospodárstvo.....	5
1.1	Odpadové hospodárstvo mesta.....	5
1.2	Strategické dokumenty mesta.....	6
1.3	Vybrané povinnosti mesta.....	7
1.4	Financovanie nakladania s odpadmi.....	8
2	Efektívnosť systému triedeného zberu.....	9
2.1	Zavedenie a vykonávanie triedeného zberu.....	9
2.2	Štandard zberu.....	10
2.3	Náklady mesta spojené s nakladaním s odpadmi.....	12
2.4	Hodnotenie efektívnosti.....	14
3	Účinnosť systému triedeného zberu.....	15
3.1	Dosahovanie stanovených cieľov a hodnotenie účinnosti.....	16
3.2	Správnosť vykazovanie údajov.....	17
3.3	Spokojnosť mesta s nastavením systému triedenia v samospráve.....	17
3.4	Realizované projekty financované z prostriedkov EÚ.....	18

Zoznam tabuliek

Tabuľka č. 1	Výnos miestneho poplatku za odpady.....	8
Tabuľka č. 2	Pokrytie nákladov mesta výnosom miestneho poplatku.....	8
Tabuľka č. 3	Dostupné kapacity zberných nádob.....	11
Tabuľka č. 4	Výška transferov mesta VPS.....	13
Tabuľka č. 5	Výdavky v rozpočte mesta na oblasť odpadového hospodárstva.....	13
Tabuľka č. 6	Pokrytie nákladov odpadového hospodárstva.....	13
Tabuľka č. 7	Štruktúra nákladov odpadového hospodárstva.....	14
Tabuľka č. 8	Prehľad o množstvách odpadov.....	15
Tabuľka č. 9	Vývoj zložiek triedeného odpadu.....	15
Tabuľka č. 10	Porovnanie podielu triedeného odpadu.....	17

Graf č. 1 Vývoj a odhad triedeného odpadu

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Zoznam použitých skratiek

Skrátený názov	Úplné znenie
BRO	biologicky rozložiteľný odpad
DSO	drobný stavebný odpad
EÚ	Európska únia
IBV	individuálna bytová výstavba
KO	komunálny odpad
mesto, kontrolovaný subjekt	Mesto Filakovo
MU	merateľný ukazovateľ
NKU SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
OZV	organizácia zodpovednosti výrobcov
PO	príspevková organizácia
POH	Program odpadového hospodárstva mesta Filakovo na roky 2011-2015
SR	Slovenská republika
TKO	tuhý komunálny odpad
VKM	viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky
VPS	Verejnoprošpešné služby Filakovo
vyhláška o evidencnej povinnosti	Vyhláška MŽP SR č.366/2015 o evidencnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti
vyhláška k zákonu o odpadoch	Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky z 13. novembra 2015, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch
VZN o odpadoch	Všeobecne záväzné nariadenia č. 9/2016/VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území mesta Filakovo
VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku	Všeobecne záväzné nariadenia Mesta Filakovo č. 12/2012 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, aktualizované VZN č. 13/2015, VZN č. 7/2016 VZN č. 12/2016 a VZN 4/2017.
VŽP	vedľajšie živočíšne produkty
zákon o miestnych daniach a miestnom poplatku	zákon č. 562/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
zákon o obecnom zriadení	zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
zákon o odpadoch	zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
ZD	zberný dvor

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Zhmutie:

Dôvodom vykonania kontroly Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky v meste bola nízka úroveň triedenia KO v Slovenskej republike v porovnaní s ostatnými členskými krajinami EÚ a vo vzťahu k plneniu cieľov EÚ v odpadovom hospodárstve, ktoré musí Slovenská republika splniť do roku 2020. V súčasnosti sa podľa aktuálnych štatistik a tempa rastu javí splnenie týchto cieľov ako nereálne. V sledovaných ukazovateľoch týkajúcich sa kontrolovanej oblasti je SR na jednom z posledných miest v rámci členských krajín EÚ. Téma triedenia odpadov, ktorú sa vláda zaviazala riešiť aj v programovom vyhlásení vlády, je významná tak z finančného, ako aj z ekologického hľadiska a venuje sa jej väčšina najvyšších kontrolných inštitúcií v rámci EÚ. Je dôležitá aj pre samotného občana, ktorý za nakladanie s odpadom platí vo forme miestneho poplatku.

Kontrola bola vykonaná ako kombinovaná kontrola súladu a výkonnosti. Pri kontrole výkonnosti sa NKÚ SR zamerlal na oblasť efektívnosti a účinnosti triedeného zberu odpadov v meste. Zdrojmi údajov boli najmä štatistické výkazy mesta, operatívne evidencie odpadového hospodárstva mesta, strategické dokumenty a rozpočty mesta a VPS. Zistené informácie boli analyzované, pričom ako techniky ich spracovania boli použité najmä prepočty, odhady, štúdium dokumentov a porovnávanie.

V kontrolovanom období nakladanie s komunálnymi odpadmi bolo zabezpečované príspevkovou organizáciou mesta VPS ako aj na základe zmlúv s ďalšími dodávateľmi služieb. Systém triedeného zberu bol finančne zabezpečený OZV.

Nakladanie s odpadmi v kontrolovanom období pre mesto upravoval POH mesta do roku 2015. VZN o odpadoch, VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku, program 6 v programovom rozpočte mesta a programový rozpočet VPS. Preverený bol miestny poplatok podľa piatného VZN, ktorý pokrýval náklady mesta len na 75,2 %.

Kontrolou bolo preverené dodržiavanie vybraných povinností mesta, pričom boli zistené porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov. Tieto nedostatky mali charakter chýb, vyplývajúcich najmä z rozsahu vykonávaných činností. Týkali sa evidencie odpadov, ohlasovacej povinnosti mesta, nezavedenia triedeného zberu BRO z domácností s uplatnením výnimky, ktorú mesto nevedelo preukázateľne doložiť. Ďalej mesto nezabezpečilo pre individuálnu bytovú výstavbu alebo komplexnú bytovú výstavbu kompostovacie zásobníky resp. zberné nádoby. Štandard zberu plnilo mesto za zložku sklo a spoločne zbierané zložky kovy a VKM. Štandard zberu nebol splnený pre papier a plasty.

Efektívnosť systému triedeného zberu komunálnych odpadov bola hodnotená z pohľadu dosahovania podielu triedených komunálnych odpadov na celkovom komunálnom odpade mesta pri súčasnom zohľadnení nákladov na systém triedeného zberu. Indikátor efektívnosti zaznamenal medziročný pokles za celé kontrolované obdobie, na základe čoho bolo konštatované neefektívne zabezpečenie zberu triedeného odpadu, avšak s poukázaním na zvyšujúcu sa účinnosť systému triedeného zberu.

Účinnosť systému triedeného zberu komunálnych odpadov bola hodnotená z pohľadu plnenia cieľov stanovených v POH SR. Systém odpadového hospodárstva v meste bol vyhodnotený ako účinný, nakoľko mesto už v roku 2017 dosiahlo hodnotu 60 % triedenia odpadov plánovanú na rok 2020.

Odporúčania

V rámci programového rozpočtu program 6 Verejnoprospešné služby prehodnotiť merateľné ukazovatele a ciele, na základe ktorých bude mesto nielen sledovať podiel triedeného odpadu, nastaviť ciele vyššie ako sú v POH SR a snažiť sa neustále zvyšovať podiel, nie ho len udržiavať. V súvislosti s rozšírenou zodpovednosťou výrobcov a pokrytím nákladov na triedený zber dôsledne uplatňovať práva mesta vyplývajúce zo zákona o odpadoch. Prehodnotiť výšku miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v súvislosti s nedostatočným pokrytím nákladov odpadového hospodárstva mesta. Aktualizovať VZN o odpadoch.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 1702/06 zo 04. 06. 2018 vykonali:

Ing. Mária Cimbálistová, vedúca kontrolnej skupiny
Ing. Katarína Šmondrková, členka kontrolnej skupiny

kontrolu Efektívnosti a účinnosti triedeného zberu komunálneho odpadu, ktorej účelom bolo zhodnotenie stavu triedeného zberu komunálneho odpadu vo vzťahu k plneniu cieľov EÚ a vypracovali protokol o výsledku kontroly.

Kontrola bola vykonaná v čase od 11.6.2018 do 13.11.2018 v kontrolovanom subjekte

Mesto Fíľakovo, Radničná 25, 986 21 Fíľakovo, IČO 00316075

za kontrolované obdobie: 2015 - 1. polrok 2018.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií (ISSAI).

Predmetom kontroly bolo: Preveriť efektívnosť a účinnosť systému triedeného zberu odpadu obcí a plnenie opatrení štátu prijatých na podporu zvýšenia podielu triedeného zberu na celkovom odpade.

1 Odpadové hospodárstvo

Nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom je podľa zákona o obecnom zriadení kompetenciou spadajúcou pod samosprávu pôsobnosť mesta. Zodpovednosť mesta pri nakladaní s odpadom v súčasnosti definuje zákon o odpadoch, podľa ktorého je mesto držiteľom odpadu, t. z. osobou, ktorá má odpad v držbe a je povinná s ním nakladať v súlade s týmto zákonom a ostatnými súvisiacimi právnymi predpismi.

Všetky základné princípy a ciele pre nakladanie s odpadom vyplývajú z hierarchie odpadového hospodárstva, ktorá bola prijatá smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadoch. Hierarchia odpadového hospodárstva je základnou filozofiou pre nakladanie s odpadom z ktorej vyplýva, že najdôležitejšou činnosťou by mala byť prevencia vzniku odpadu. V prípade jeho vzniku by mal byť odpad vhodnou formou zhodnotený a jeho skládkovanie a zneškodňovanie by malo byť až poslednou možnosťou. V súčasnosti je v našej krajine situácia opačná, najvyužívanejším spôsobom nakladania s odpadom je práve skládkovanie, pričom v triedení odpadu, ako základného predpokladu pre jeho ďalšie zhodnotenie, patrí SR jedno z posledných miest v rámci EÚ.

Hlavné európske ciele, a teda aj ciele SR, sú okrem zákona o odpadoch pretransformované aj do strategických dokumentov SR a vzhľadom na to, že ciele sú zamerané aj na KO, za nakladanie s ktorým sú zodpovedné práve mestá, sú zodpovedné aj za ich plnenie.

Z uvedeného vyplýva, že okrem zabezpečovania činnosti vyplývajúcej zo zákona je v tejto oblasti nevyhnutné prostredníctvom vhodných nástrojov mesta dosahovať každoročne výrazné zvyšovanie podielu triedeného odpadu na celkovom odpade.

1.1 Odpadové hospodárstvo mesta

Mesto založilo dňa 28.05.1992 príspevkovú organizáciu v 100 % - nom vlastníctve mesta Verejnoprospešné služby Fíľakovo za účelom zabezpečenia výkonu verejnoprospešných služieb v tých oblastiach na území mesta, ktoré podľa zákonov a iných právnych predpisov sú povinnými verejnými úlohami mestskej samosprávy. Účelom založenia VPS v súlade so zriaďovacou listinou spoločnosti VPS je aj zabezpečenie poskytovania služieb v oblasti odpadového hospodárstva.

Mesto ako objednávateľ uzavrelo 31.12.2009 na dobu neurčitú vo VPS, ako dodávateľom, zmluvu o podmienkach zberu, prepravy a zneškodňovania tuhého komunálneho odpadu.

Mesto bolo v roku 2016 úspešným prijímateľom projektu „Zefektívnenie existujúceho systému separovaného zberu komunálneho odpadu na území mesta Fíľakovo, Kód ITMS : 24140110285“ v rámci ktorého došlo okrem iného aj k vybudovaniu Zberného dvora vo Fíľakove na ul. Družstevnej č. 50D.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Na základe Zmluvy o prevádzkovaní Zberného dvora vo Filakove na ul. Družstevnej č. 50D, uzatvorenej medzi mestom, ako objednávateľom a VPS zo dňa 4.4.2016, sa prevádzkovateľom ZD stali po ukončení projektu VPS. Doba platnosti zmluvy je 5 rokov. Odplata za vykonanie celej činnosti v oblasti odpadového hospodárstva je vo forme mesačného príspevku v zmysle schváleného rozpočtu objednávateľa. K uvedenej zmluve bol 24.10.2017 uzatvorený Dodatok č. 1, ktorým sa zmenila platnosť pôvodnej zmluvy z doby neurčitej na dobu určitú do 31.12.2021. Ak nedôjde o odstúpenie od zmluvy, jej platnosť sa automaticky predlžuje o ďalších 5 rokov, do 31.12.2026.

Predmetom zmluvy je poskytovanie služieb v oblasti prevádzkovania Zberného dvora Filakovo a Zariadenia na zber odpadu Filakovo pre potreby mesta - objednávateľa. V zmysle podmienok tejto zmluvy a Prevádzkového poriadku pre prevádzku Zberný dvor Filakovo zo dňa 22.02.2016 sa prevádzkovateľ zaviazal vykonávať komplexnú prevádzku a údržbu Zberného dvora Filakovo a Zariadenia na zber odpadu Filakovo a zabezpečovať vo svojom mene výkon činnosti v oblasti odpadového hospodárstva a to všetko v záujme zabezpečovania potrieb obyvateľov mesta Filakovo.

Mesto nemá vlastnú skládku odpadov. Odpady sú odvázané na skládku v Lučenci – Čurgov na základe zmluvy o odvoze a zneškodňovaní zmesového komunálneho odpadu pre mesto Filakovo uzavretej so spoločnosťou Brantner Gemer s. r. o. Rimavská Sobota.

Frekvencia odvozov odpadov je upravená vo VZN o odpadoch. Zber zmesového KO a triedený zber KO sa uskutočňuje podľa harmonogramu zvozu VPS. Harmonogram zvozu je zverejnený v prílohe VZN, na webovom sídle VPS, www.vpsfilakovo.sk, na webovom sídle mesta www.filakovo.sk a na úradnej tabuli.

Mesto malo uzatvorenú zmluvu s ENVI-PAK, a. s. Bratislava, ktorá je OZV, prevádzkujúca a zabezpečujúca systém združeného nakladania s odpadmi z obalov a s odpadmi z neobalových výrobkov.

Mesto ďalej zabezpečovalo na svojom území mobilný výkup papiera a lepenky, odber VŽP – kuchynský odpad a oleje, prepravu VŽP a elektroodpadov na základe uzatvorených zmlúv, celkom s piatimi dodávateľmi služieb. Mesto má uzatvorené zmluvy aj so štyrmi výkupňami na území mesta.

S OZV ENVI-PAK a. s. a na mobilný výkup papiera mali uzatvorené zmluvy aj VPS.

1.2 Strategické dokumenty mesta

V kontrolovanom období oblasť nakladania s odpadmi v meste upravovali niekoľko dokumentov.

Mesto na základe § 4 ods. 3 písm. g) a § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení a § 81 ods. 8 zákona o odpadoch vydalo VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území mesta Filakovo.

VZN o odpadoch vymedzuje práva a povinnosti mesta, pôvodcov a držiteľov odpadu v oblasti nakladania s komunálnym odpadom vrátane jeho zberu a prepravy. Podrobnosti o nakladaní sa vzťahujú na zmesový KO a DSO, biologicky rozložiteľný komunálny odpad, biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad od prevádzkovateľa kuchyne, triedených zložiek komunálnych odpadov najmä elektroodpadov z domácností, odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov, použitých prenosných batérií a akumulátorov, automobilových batérií a akumulátorov, veterinárnych liekov a ľudských liekov, jedlých olejov a tukov, objemného odpadu a odpadu z domácností s obsahom škodlivých látok. VZN o odpadoch upravuje spôsob nahlasovania nezákonne umiestneného odpadu, podrobnosti prevádzkovania zberného dvora a spôsob zberu drobného stavebného odpadu. Vo VZN o odpadoch sú upravené aj práva a povinnosti VPS.

Kontrolou bolo zistené, že VZN o nakladaní s odpadmi nebolo novelizované podľa § 81 od. 8 písm. g) zákona o odpadoch, podľa ktorého obec vo VZN upraví v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva podrobnosti o spôsobe spätného zberu odpadových pneumatík. Povinnosť novelizovať VZN o spôsobe zberu odpadových pneumatík nastala na základe zákona č. 90/2017 Z. z. s účinnosťou od 1. 5. 2017.

VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku ustanovovalo sadzby poplatku, vyrubenie a platenie poplatku, zníženie resp. odpustenie poplatku a podmienky na ich uplatnenie. Základná sadzba paušálneho poplatku za jednu osobu a deň je 0,0531 eur.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Mesto predložilo POH do roku 2015 ako základný koncepčný materiál na plnenie odpadového hospodárstva. Na obdobie rokov 2016 – 2020 mesto nemalo vypracovaný POH, čo súviselo s oneskorením vypracovania POH Banskobystrického kraja.

Mesto malo systém odpadového hospodárstva zadefinovaný vo svojom rozpočte na roky 2015 – 2017 v programe 6 Verejnospoločenské služby. Zámerom programu boli *Služby samosprávy zamerané na vytvorenie a udržiavanie zdravého životného prostredia pre obyvateľov a návštevníkov mesta*. Aktivita 6.1 *Nakladanie so zmesovým KO*, cieľ: *Zabezpečiť pravidelný odvoz zmesového KO*, aktivita 6.2 *Nakladanie so separovaným KO*, cieľ: *Zabezpečiť hospodárny zvoz separovaného odpadu v súlade s potrebami obyvateľov mesta*.

V rozpočte na roky 2018 – 2020 malo mesto odpadové hospodárstvo v programe 6 Verejnospoločenské služby, podprogram 6.1 *Odpadové hospodárstvo*, zámer: *Nakladanie s odpadom v zmysle platných právnych predpisov*. V rámci aktivít 6.1.1 *Nakladanie so zmesovým KO*, 6.1.2 *Nakladanie so separovaným KO*, 6.1.3 *Kompostárenie* a 6.1.4 *Inertná skládka* s cieľmi: *„Zabezpečiť hospodárny zber a odvoz zmesového komunálneho odpadu rešpektujúci potreby obyvateľov mesta, zabezpečiť zber, zhromažďovanie vyseparovaných zložiek odpadov a ich odvoz na ďalšie zhodnotenie, zvýšiť stupeň ochrany životného prostredia formou recyklácie odpadu, pravidelná a ekologická likvidácia BRKO z plôch verejnej zelene (cestná zeleň, parky, cintorín) a zo záhrad v súlade s právnymi predpismi a VZN mesta, zhodnotenie organických odpadov kompostovaním a zabezpečiť zneškodnenie inertných odpadov skládkovaním*.

V rozpočtoch za uvedené obdobie bol merateľný ukazovateľ pre všetky aktivity rovnaký - Poskytovanie príspevku pre príspevkovú organizáciu VPS s cieľovými hodnotami 12 x v každom roku.

Takto formulované a nastavené merateľné ukazovatele a cieľové hodnoty vykazovali známky formálneho charakteru a neprispievali k zvyšovaniu objemu triedeného odpadu na území mesta. V rámci hodnotenia PR počas kontrolovaného obdobia mesto neprijímalo žiadne opatrenia.

1.3 Vybrané povinnosti mesta

Podľa § 14 ods. 1 písm. f) zákona o odpadoch je držiteľ odpadu povinný viesť a uchovávať evidenciu o druhoch a množstve odpadov a o nakladaní s nimi. Evidenčná povinnosť držiteľa odpadu je upravená vo vyhláške o evidenčnej povinnosti. Podľa § 2 ods. 1 vyhlášky o evidenčnej povinnosti, evidenciu odpadov pre všetky kategórie odpadov vedú držiteľ odpadu, sprostredkovateľ a obchodník podľa druhov alebo poddruhov bez obmedzenia množstva na Evidenčnom liste odpadu a podľa ods. 3 sa Evidenčný list odpadu vyplňa priebežne za obdobie kalendárneho roka a uchováva sa v elektronickej podobe alebo v písomnej podobe päť rokov.

Ku kontrole boli kontrolnej skupine predložené za rok 2017 len evidenčné listy za zmesový KO, DSO, BRO vypracované VPS a evidenčné listy za plasty a zmesový KO vypracované mestom. Za ďalšie triedené druhy odpadov nemalo mesto vypracované evidenčné listy, čo nebolo v súlade s § 14 ods. 1 písm. f) zákona o odpadoch. Počas výkonu kontroly ich zamestnanec vypracoval aj za ostatné triedené druhy. Podľa písomného vyjadrenia mesta z 25.10.2018 došlo k pochybeniu zo strany mesta aj z dôvodu zložitosti a neprehľadnosti zákona pri evidovaní odpadov do príslušných zákonom predpísaných tlačív.

Podľa § 14 ods. 1 písm. g) zákona o odpadoch je držiteľ odpadu povinný ohlasovať údaje z evidencie príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva a uchovávať ohlásené údaje. Podľa § 3 ods. 2 vyhlášky o evidenčnej povinnosti Ohlásenie o vzniku odpadu a nakladaní s ním sa podáva za obdobie kalendárneho roka do 28. februára nasledujúceho roka príslušnému okresnému úradu a podľa ods. 3 Ohlásenie o vzniku odpadu a nakladaní s ním držiteľ odpadu, sprostredkovateľ a obchodník uchováva v elektronickej podobe alebo v písomnej podobe päť rokov.

Kontrolnej skupine neboli predložené predmetné ohlásenia za roky 2016 a 2017. Počas výkonu kontroly zamestnanec mesta požadované ohlásenia vypracoval dodatočne. Podľa písomného vyjadrenia mesta z 25.10.2018 došlo k pochybeniu mesta aj v súvislosti s nevypracovaním evidenčných listov.

Tým, že mesto za roky 2016 a 2017 nespĺnilo povinnosť ohlasovania údajov z evidencie odpadov príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva, nekonalo podľa § 14 ods. 1 písm. g) zákona o odpadoch a podľa § 3 ods. 2 vyhlášky o evidenčnej povinnosti.

Na území mesta bol zavedený množstvový zber KO pre fyzické osoby, podnikateľa (právnická osoba a fyzická osoba oprávnená podnikáť), ktorý je oprávnený užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území mesta na

účel podnikania. Podľa písomného vyjadrenia mesta z 23.10.2018 fyzické osoby nemajú možnosť množstvého zberu, platí sa paušálny poplatok na osobu.

1.4 Financovanie nakladania s odpadmi

V zmysle § 81 ods. 10 zákona o odpadoch náklady na činnosti nakladania so zmesovým komunálnym odpadom, drobným stavebným odpadom, ak v obci neboli zavedené množstvový zber drobného stavebného odpadu a biologicky rozložiteľným komunálnym odpadom, náklady triedeného zberu zložiek komunálneho odpadu, na ktoré sa nevzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov a náklady spôsobené nedôsledným triedením oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu, na ktoré sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov a náklady presahujúce výšku obvyklých nákladov, hradí obec z miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Miestny poplatok za KO a DSO malo mesto v kontrolovanom období upravené vo VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku, účinnom od 1. 1. 2013 v znení ďalších VZN, ktoré upravovali pôvodné a dopĺňali najmä sadzbu poplatku za drobný stavebný odpad bez obsahu škodlivín a podmienky možného zníženia resp. odpustenia poplatku po preukázaní potrebných skutočností. Sadzby miestneho poplatku za komunálne odpady neboli menené od účinnosti prvého znenia VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku, tzn. od roku 2013.

Kontrolou bolo preverené, či mesto v roku 2017 doplácalo na oblasť nakladania s KO, ktorá mala byť financovaná z miestneho poplatku. Celý výnos z miestneho poplatku mesto každoročne zahŕňalo do návrhu rozpočtu v programe 6 Verejnoprospešné služby ako príspevok pre príspevkovú organizáciu mesta VPS.

Z predložených dokladov bolo zistené, že mesto v roku 2017 vyrubilo miestny poplatok v sume 222 353,23 eur a skutočne vybralo na poplatku sumu 163 549,12 eur. Rozdiel predstavoval nedoplatok za rok 2017 v sume 58 804,11 eur. Celkový nedoplatok za miestny poplatok za KO k 31.12.2017 predstavoval sumu 199 935,91 eur.

Podľa písomného vyjadrenia mesta z 23.10.2018, výška inkasovaného miestneho poplatku nepostačuje ani na pokrytie transferu na činnosť VPS v súvislosti s nakladaním s odpadmi. Prehľad skutočných výnosov z poplatkov za odpady a sumy transferov pre VPS je uvedený v tabuľke č. 1. Podrobnejšia analýza nákladov odpadového hospodárstva mesta a ich pokrytie sú uvedené v časti 2 tohto protokolu o výsledku kontroly.

Tabuľka č.1 Výnos miestneho poplatku za odpady v eurách

rok	Skutočný výnos z poplatkov*	Skutočná suma transferov pre VPS
2015	179 690,07	215 433,00
2016	181 014,08	213 030,00
2017	188 169,94	215 980,00

Zdroj: daňová evidencia mesta, ročné hodnotiace správy programového rozpočtu (za roky 2015, 2016 a 2017)

*vratane príslušenstva poplatku za minulé roky (penále, pokuty, úroky)

Predpis miestneho poplatku za rok 2017 nezohľadňoval v inej miere náklady mesta na odpadové hospodárstvo, ktoré pokrýval len na 75,2 %.

Tabuľka č. 2 Pokrytie nákladov mesta výnosom miestneho poplatku

rok	náklady mesta* (v eurách)	výnos miestneho poplatku (v eurách)	pokrytie (v %)
2015	233 490,58	179 690,07	76,9%
2016	245 313,01	181 014,08	73,8%
2017	250 109,05	188 169,94	75,2%

Zdroj: vlastný podklady mesta

*transfer VPS + ostatné priame výdavky mesta

Rozdiel medzi nákladmi na odpadové hospodárstvo mesta a úhradou miestneho poplatku za rok 2017 muselo mesto financovať z vlastných zdrojov. Vyššia suma nákladov na oblasť nakladania s KO, na ktorú muselo mesto prispievať, bola aj v dôsledku nízko stanovenej výšky miestneho poplatku za KO a DSO.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Podľa písomného vyjadrenia z 23.10.2018, mesto uvažuje o zvýšení miestneho poplatku za odpad z dôvodu zvýšenia poplatku za uloženie odpadu na skládku a rozšírenie činnosti ZD o kompostáreň. O možnosti zníženia poplatkov z dôvodu zvýšeného triedenia odpadu mesto neuvažovalo, nakoľko ani súčasná výška poplatkov nepokrýva výdavky na oblasť nakladania s odpadom, keďže tieto sú ovplyvnené zvýšenou cenou práce zamestnancov, výdavkov na prevádzku mechanizmov a energií, poplatkov za skládok a zvyšujúcim sa počtom čiernych skládok.

2 Efektivnosť systému triedeného zberu

Kontrolou bolo preverené ako mesto zabezpečuje zavedenie a vykonávanie triedeného zberu KO, plnenie štandardu zberu mesta, rozmiestenie nádob na triedený zber KO a náklady mesta na odpadové hospodárstvo.

Efektivnosť systému triedeného zberu KO bola za kontrolované obdobie hodnotená z pohľadu dosahovania podielu triedených KO na celkovom KO mesta pri súčasnom zohľadnení nákladov na systém triedeného zberu.

2.1 Zavedenie a vykonávanie triedeného zberu

Mesto bolo podľa § 81 ods. 7 písm. c) a b) zákona o odpadoch povinné zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu:

- o komunálnych odpadov pre papier, plasty, kovy, sklo a VKM najmenej v rozsahu vyplývajúcom z požiadaviek ustanovených na triedený zber komunálnych odpadov,
- o biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu okrem toho, ktorého pôvodcom je fyzická osoba – podnikateľ a právnická osoba, ktorá prevádzkuje zariadenie spoločného stravovania,
- o jedlých olejov a tukov z domácností,
- o biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov.

Zavedenie a vykonávanie triedeného zberu KO v kontrolovanom období zabezpečilo mesto za všetky uvedené zložky KO, okrem biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností. Na túto zložku komunálnych odpadov si uplatnilo výnimku v zmysle § 81 ods. 21 písm. d) zákona o odpadoch.

Kontrolou bola preverená oprávnenosť uplatnenia si výnimky podľa § 81 ods. 21 písm. d) zákona o odpadoch, na základe ktorej mesto nezaviedlo zber biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností. Mestom určený poplatok bol 0,0531 na osobu a deň a nepresahoval 50 % hornej hranice sadzby ustanovenej podľa zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku, ktorá predstavovala 0,05475 eura za osobu a deň. Mesto nevedelo preukázateľne doložiť, že zavedenie zberu kuchynského BRO je ekonomicky neúnosné a náklady na nakladanie s ním nemožno pokryť ani pri určení miestneho poplatku vo výške 50 % zo zákonom ustanovenej hornej hranice sadzby miestneho poplatku.

Uvedené nebolo v súlade s § 81 ods. 21 písm. d) zákona o odpadoch, podľa ktorého povinnosť zaviesť a zabezpečiť vykonávanie triedeného zberu komunálneho odpadu pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad sa nevzťahuje na obec, ktorá preukáže, že je to ekonomicky neúnosné, pretože náklady na nakladanie s týmto biologicky rozložiteľným kuchynským odpadom nemožno pokryť ani pri určení miestneho poplatku vo výške 50 % zo zákonom ustanovenej hornej hranice sadzby miestneho poplatku.

Mesto v kontrolovanom období zabezpečilo na svojom území aj triedenie iných ako povinných druhov KO. Podľa predložených ročných výkazov o komunálnom odpade z obce sa to týkalo druhov odpadov uvedených v katalógu odpadov v kategórii 20 01, najmä vyradených elektrických a elektronických zariadení, použitých batérií, odpadov s obsahom škodlivín, farbív a liečiv. V roku 2015 tvoril tento triedený odpad 0,8 % na celkovom triedenom odpade, v roku 2016 to bolo 0,21 % a v roku 2017 predstavoval 0,15 % z celkového triedeného odpadu.

Kontrolou bolo preverené zabezpečenie vykonávania triedeného zberu vybraných zložiek KO, ktorými sú jedlé oleje a tuky z domácností, BRO zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov, kovov a VKM.

Na účel zabezpečenia triedeného zberu BRO zo záhrad, tzv. zeleného odpadu v prípade IBV mesto zabezpečovalo pre každú domácnosť zberné vrecia s objemom 120 litrov. Okrem zberných vriec mohol byť zelený BRO uložený do košov a dební od občanov. Občania boli inštruovaní konare popliť a zviazať, a vyložiť zelený odpad na

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

určené verejné priestranstvá v dňoch určených ročným kalendárom triedeného zberu odpadov s frekvenciou odvozu 1x za 14 dní v období marec až november. Zber, prepravu a zhodnotenie BRO z IBV, ako aj zeleného BRO vznikajúceho pri údržbe verejnej zelene, z parkov a cintorínov zabezpečovali VPS ako správca verejnej zelene. Zelený BRO bol odvázaný na kompostovisko do obce Veľké Dravce. Mesto plánovalo zahájiť prevádzku vlastného kompostoviska v 2. polroku 2017, avšak podľa vyjadrenia mesta z dôvodu dlhého povolačného konania k tomu došlo až v októbri 2018.

Mesto v roku 2018 nezabezpečovalo pre individuálnu alebo komplexnú bytovú výstavbu kompostovacie zásobníky, resp. zberné nádoby, ani kampaňový sezónny zber v zmysle § 14 ods. 8 písm. a), b) a c) vyhlášky k zákonu o odpadoch, podľa ktorej bolo povinné zabezpečiť triedený zber biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad podľa § 81 ods. 7 písm. b) tretieho bodu zákona o odpadoch.

Pre použité jedlé oleje a tuky mesto zabezpečilo mobilný zber na základe objednávky zberu a jeho vyhlásenia na webovom sídle mesta a VPS, v regionálnom mesačníku a úradnej tabuli.

V zmysle VZN o odpadoch, kovy boli v rámci triedeného zberu zbierané prostredníctvom 1 100 l kontajnerov spolu s VKM, 120 l vriec a 1 000 l big bagov na zbernom dvore (2 ks). Zber zabezpečovali VPS, pričom spoločne zbierané zložky kovy a VKM museli byť následne roztriedené na triediacej linke ZD. Na území mesta mali sídlo viaceré prevádzky zberných surovín resp. výkupní, ktoré na základe uzavretej zmluvy s mestom zbierali a zhodnocovali kovový odpad.

Občania boli o systéme triedeného zberu odpadu informovaní prostredníctvom webovej stránky mesta, lokálnych médií, letákov v tlačenej forme a podujatí organizovaných mestom.

Na webovej stránke mesta www.filakovo.sk, na stránke sociálnej siete facebook, ako aj na stránke VPS www.vpsfilakovo.sk boli každoročne zverejňované termíny zberu triedených zložiek odpadu a leták o správnom spôsobe triedenia. Prostredníctvom miestneho mesačníka Filakovské zvesti boli zverejňované informácie o realizovaných projektoch súvisiacich s triedeným odpadom – vybudovaním ZD, kompostárne a skládky inertného odpadu. Ďalej tu boli zverejnené články a príručky venované triedeniu papiera, plastov, skla, kovov, VKM, BRO, DSO a objemného odpadu.

V mestskom rozhlase boli vyhlásované termíny zberu papiera, nebezpečných odpadov, jedlých olejov a tukov týždeň pred zberom a letáky boli vyvesené na úradnej tabuli mesta a rozposielané občanom, v prípade projektu vybudovania zberného dvora aj rôznym organizáciám v meste.

Podľa písomného vyjadrenia mesta z 23.10.2018, v roku 2017 bolo OZV ENVI-PAK, a. s. zorganizované jedno stretnutie s podnikateľmi a právnickými osobami so sídlom na území mesta. Predmetom stretnutia bolo vysvetlenie pravidiel a povinností týchto subjektov v oblasti zberu odpadov z obalov. Pre učiteľov MŠ a ZŠ bolo zorganizované školenie o správnom triedení, na ktorom OZV ENVI-PAK, a. s. distribuoval učiteľom USB kľúče použiteľné pri vyučovaní s náučným videom, aplikáciu o triedení určenú na počítače a interaktívne tabule a pomôcky pre žiakov a študentov (omaľovanky, letáky, náučné kolieska, pravítka, triediace pexeso).

OZV ENVI-PAK, a. s. poskytla mestu dvojязыčné letáky o správnom triedení v tlačenej aj elektronickej verzii. Na webovej stránke OZV ENVI-PAK, a. s. www.envipak.sk bolo občanom k dispozícii edukačné video o správnom triedení a online vzdelávací program spojený so súťažou. Mestu bola ponúknutá možnosť prelinkovania vzdelávacieho programu správneho triedenia z webovej stránky mesta formou bannerov a edukatívneho videa. Mesto tieto možnosti nevyužilo.

2.2 Štandard zberu

Kontrolou bolo preverené, či mesto zabezpečilo v roku 2018 naplnenie štandardu zberu mesta pre zákonom stanovené zložky KO a rozmiestnenie nádob na triedený zber v meste.

Podľa § 14 ods. 1 vyhlášky k zákonu o odpadoch povinnosť zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre papier, plasty, kovy, sklo a VKM podľa § 81 ods. 7 písm. c) zákona o odpadoch je obec povinná plniť tak, aby od 1. januára príslušného roka zabezpečovala naplnenie štandardu zberu tejto obce. Štandard zberu vyjadruje minimálne zberové kapacity, v jednotkách objemu, v priemere dostupné pre každého jednotlivého obyvateľa obce počas jedného roka, a ktorý je získaný súčinom objemu dostupných zberných nádob a frekvencie ich odvozu. Dostupná kapacita pre každého jednotlivého obyvateľa počas jedného roka pre každú zo zložiek nesmie byť nižšia ako štandard zberu.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Podľa § 14 ods. 2 vyhlášky k zákonu o odpadoch možno na naplnenie štandardu zberu obce použiť zberovú kapacitu dostupnú prostredníctvom zberného dvora obce a prostredníctvom mobilného zberu danej zložky komunálnych odpadov.

Mesto zbieralo osobitne papier, plasty, sklo a do spoločnej zbernej nádoby kovy a VKM. Triedený zber uvedených zložiek komunálnych odpadov bol zabezpečovaný zberom do 1 100-litrových zberných nádob a v rámci IBV aj do 120-litrových vriec. Nádoby a vrecia boli v zmysle VZN o odpadoch odváňané 1x za 4 týždne, prípadne podľa potreby, v prípade plastov boli nádoby vyvážané minimálne 1x za 2 týždne.

Na zberom dvore malo mesto k dispozícii pre občanov po dve zberné nádoby o objeme 1 000 litrov pre papier, plasty a VKM, jednu zbernú nádobu o objeme 7 000 litrov pre sklo a jednu zbernú nádobu o objeme 5 000 litrov pre kovy.

Pre výpočet štandardu zberu mesta bol počet vriec daný údajom zo zmluvy s OZV. Tieto boli OZV preplatené a predstavovali počet domácností, ktorým boli poskytnuté vrecia na jednotlivé druhy triedeného KO, tzn. 1 300 ks pre každú komoditu. Mobilný zber malo mesto zmluvne dohodnutý u dvoch zberových spoločností a tento nebol pre účely výpočtu zohľadnený, nakoľko mesto nedisponovalo údajom o objeme či počte vývozov áut zberajúcich papier.

Preverenie dodržiavania štandardu zberu mesta na rok 2018 podľa počtu a veľkosti zberných nádob, ktoré mali obyvatelia mesta k dispozícii a frekvencie ich vývozu bolo zistené, že mesto plnilo štandard zberu za zložku sklo na 130,36 %, a za spoločne zbierané zložky kovy a VKM na 366,47 %. Mesto neplnilo štandard zberu pre papier, keď tento dosiahol hodnotu 19,19 %, pričom ale nebol zohľadnený mobilný výkup papiera zabezpečovaný mestom. Množstvo vyzbieraného papiera formou mobilného výkupu tvorilo v roku 2017 až 74 % z celkového vyzbieraného množstva papiera.

Plnenie požiadavky na dostupnosť zberných nádob na triedený odpad na 1 občana definované vyhláškou k zákonu o odpadoch je nedostatočné pre zložku plasty, keď štandard zberu bol dosiahnutý na 39,20 %. Uvedené nebolo v súlade s § 14 ods. 1 vyhlášky k zákonu o odpadoch, kedy povinnosť zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre papier, plasty, kovy, sklo a VKM podľa § 81 ods. 7 písm. c) zákona o odpadoch je mesto povinné plniť tak, aby od 1. januára príslušného roka zabezpečovala naplnenie štandardu zberu mesta. Plnenie štandardu zberu mesta na rok 2018 a dostupná kapacita zberných nádob na jedného obyvateľa mesta počas roka pre jednotlivé zložky komunálnych odpadov sú uvedené v tabuľke č.3.

Tabuľka č. 3 Dostupné kapacity zberných nádob

Zložka komunálneho odpadu	Štandard zberu mesta (v l)	Dostupná kapacita zberných nádob pre obyvateľa mesta počas roka (v l)	Plnenie štandardu zberu mesta (v %)
Papier	379,41	72,80	19,19*
Plasty	331,21	129,84	39,20
Sklo	56,72	73,29	130,36
Kovy + VKM	15,03	73,29	366,47

*Zdroj: mesto, vlastné výpočty

**hodnota bez započítanej kapacity mobilného zberu

V roku 2016 došlo v meste k navýšeniu počtu zberných stanovišť výlučne používaných na triedený odpad zo 17 ks trojkontajnerových na 40 ks štvorkontajnerových. Podľa písomného vyjadrenia mesta z 23.10.2018, k navýšeniu došlo v dôsledku úspešnej implementácie projektu z EÚ fondov „Zefektívnenie existujúceho systému separovaného zberu komunálneho odpadu na území mesta Fíľakovo“ a týkalo sa zberných nádob pre kovy. Toto navýšenie nebolo v dôsledku vynútenia od tretieho subjektu, ale z rozhodnutia mesta o zefektívnení triedenia odpadu, a nebolo ani dôsledkom zmluvy uzatvorenej s OZV ENVI-PAK, a. s. Tzn., že k zvýšeniu počtu zberných nádob na povinne triedené zložky KO nedošlo v súvislosti so zavedením rozšírenej zodpovednosti výrobcov. V kontrolovanom období sa nezvyšovala ani frekvencia vývozu zberných nádob.

Podľa predloženej mapy mesta o rozmiestnení zberných nádob na KO bola dostupnosť nádob na triedený zber zabezpečená pre všetky časti mesta. Kontajnery na zber zmesového odpadu o objeme 1 100 l boli umiestnené na spevnených plochách v blízkosti bytových domov v takom počte, aby jedným kontajnerom bol zabezpečený max. 15 bytových jednotiek.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Podľa vyjadrenia mesta, stojiská na zberné nádoby triedeného zberu sú ohradené a lokalizované samostatne, mimo nádob na zmesový KO, sú v nich umiestnené 1 100 l nádoby štyroch farieb na povinne triedené zložky odpadu – papier, plasty, sklo, kovy. Rozšírenie ich počtu zo 17 na 40 bolo súčasťou projektu mesta financovaného EÚ.

V prípade, že neboli na stojisku spolu umiestnené zberné nádoby pre zmesový KO a nádoby na triedený KO, išlo okrem iného o ulice, kde sídlia firmy a pre tie mesto zabezpečovalo len zber a odvoz zmesového KO, alebo o IBV, ktorá mala na triedený odpad k dispozícii vrecia.

V zmysle § 27 ods. 5 zákona o odpadoch, znáša výrobca vyhradeného výrobku všetky finančné náklady spojené so zberom, prepravou, prípravou na opätovné použitie, zhodnotením, recykláciou, spracovaním a zneškodnením oddelene vyzbieraného odpadu patriaceho do vyhradeného prúdu odpadu. Ak sa uvedená povinnosť realizuje formou úhrady nákladov osobe oprávnenej na zber odpadov alebo zhodnocovanie odpadov, rozsah tejto úhrady sa znižuje o výnosy tejto osoby získané z uhrádzaného nakladania s vyhradeným prúdom odpadu. Za finančné náklady, ktoré znáša výrobca vyhradeného výrobku, sa nepovažujú výdavky na vybudovanie alebo výstavbu zariadenia na zber odpadov, zariadenia na zhodnocovanie odpadov, zariadenia na zneškodňovanie odpadov vrátane mobilného zariadenia, ako aj výdavky na obstaranie techniky a technológie na vykonávanie uvedených činností.

Za účelom preplácania nákladov podľa § 27 ods. 5 zákona o odpadoch, malo mesto uzatvorenú zmluvu s OZV ENVI-PAK, a. s. č. S3011201501 z 12.04.2016. Zmluvou boli o. i. dohodnutý popis systému triedeného zberu a celkový ročný náklad na zabezpečenie triedeného zberu v sume 63 160,- eur. Na účely zákona osobou oprávnenou na zber triedeného odpadu v meste boli VPS.

Výška odplaty za služby triedeného zberu t. j. nákladov na triedený zber bola dohodnutá aj v zmluve medzi OZV a VPS č. ZP-S3011201501/A z 30.06.2016, a mala podľa zmluvy vychádzať z objemu skutočne realizovaného triedeného zberu v mestej jednotke (liter) a z príslušnej jednotkovej ceny za memú jednotku. Jednotková cena mala zahŕňať náklady zberovej spoločnosti spojené so zberom, vytriedením, prepravou a zabezpečením zhodnotenia/recyklácie, po zohľadnení výnosov z predaja príslušnej vytriedenej komodity (druhej suroviny).

Cena za memú jednotku 0,00414 eur/l podľa prílohy č. 1 zmluvy medzi OZV a VPS pre výpočet výšky odplaty sa prvýkrát stanovila podľa vyzbieraného množstva oddelene zbieraných zložiek KO zberovou spoločnosťou za rok 2015; ďalej bolo zazmluvnené, že ak by došlo k zníženiu množstva vyzbieraného odpadu o viac ako 20%, je OZV oprávnená znížiť dohodnutú výšku odplaty. Zmena výšky odplaty v prípade zvyšujúceho sa množstva oddelene zbieraných zložiek odpadu nebola v zmluve dohodnutá.

Zmluva s OZV bola uzavretá po zrealizovaní projektu z EÚ fondov, pričom podľa vyjadrenia mesta, počet zberných nádob ako výsledok realizovaného projektu a intenzita zberu, boli stanovené mestom na základe dovtedajších skúseností. Jednotkové ceny za vyprázdňovanie nádob stanovené v zmluve boli vyčíslené OZV.

Kontrolou bolo zistené, že povinnosť OZV, vyplývajúca zo zmluvy, ako vypočítať štandard zberu pre mesto a oznámiť mestu do 31.01.2018 celkové náklady na triedený zber, OZV nespĺnila v stanovenom termíne. K plneniu týchto povinností došlo v čase výkonu kontroly, keď OZV 18.10.2018 zaslala mestu výšku nákladov na triedený zber (celkový ročný náklad na zabezpečenie triedeného zberu mestom) v sume 63 160,- eur a výpočet štandardu zberu pre rok 2018.

Podľa písomných vyjadrení mesta z 23. a 25.10.2018, nedošlo v roku 2018 k zmene ani aktualizácii zmluvy s OZV; aktuálna zmluva neobsahovala žiadny motivačný faktor na zvýšenie triedenia odpadu zo strany mesta, pričom výška nákladov na triedený zber, stanovená v roku 2016 už v súčasnosti nepokrývala skutočné náklady a bolo by potrebné aktualizovať sumu finančných príspevkov od OZV.

2.3 Náklady mesta spojené s nakladaním s odpadmi

Zber a odvoz zmesového a triedeného KO pre mesto zabezpečovali VPS. Okrem činností odpadového hospodárstva zabezpečovali aj údržbu a čistenie miestnych komunikácií, verejnej zelene, správu športového areálu, ihrísk, verejného osvetlenia a rozhlasu, cintorínske služby, a pod. Tejto organizácii mesto poskytovalo mesačné príspevky zo svojho rozpočtu. Celková poskytnutá suma z rozpočtu mesta predstavovala v roku 2017 súhrnne 683,35 tis. eur z toho 661,45 tis. eur na bežné výdavky a 21,90 tis. eur na kapitálové výdavky.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Poskytovanie finančných prostriedkov príspevkovej organizácii bolo v programovom rozpočte mesta rozpočítané v programe 6 Verejnoprospešné služby, podprogramoch 6.1 až 6.13.

V podprograme 6.1 *Nakladanie so zmesovým odpadom* boli plánované a poskytované finančné prostriedky, ktoré boli použité ako bežné výdavky príspevkovej organizácie VPS na mzdy, platy, poisťné, odvody, tovary a služby, dopravné, energie a služby, a ako kapitálové výdavky, napr. na nákup techniky alebo vybudovanie inej skládky odpadu. V podprograme 6.2 *Nakladanie so separovaným odpadom* boli v rokoch 2015 a 2016 rozpočítané finančné prostriedky poskytované VPS na zber a prepravu triedeného odpadu, v roku 2017 na zber a prepravu biologicky rozložiteľného odpadu.

Výdavky mesta určené VPS na odpadové hospodárstvo mesto v hlavnej knihe evidovalo ako transfer príspevkovej organizácii mesta na syntetickom účte 584, analyticky 584 51 KO. Prehľad poskytnutých príspevkov mesta je uvedený v tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4 Výška transferov mesta VPS

Údaj	v eurách		
	2015	2016	2017
Program 6: Verejnoprospešné služby			
z toho podprogram 6.1: Nakladanie so zmesovým KO*	182 510,00	177 931,00	196 330,00
podprogram 6.2: Nakladanie so separovaným KO	28 823,00	35 100,50	19 650,00
SPOLU	211 433,00	213 030,50	215 980,00

Zdroj: Hodnotiaca správa programového rozpočtu mesta (roky 2015, 2016, 2017).

*položka 640 Transfer príspevkovej organizácii, účet 584 hlavnej knihy plus kapitálový transfer z vlastných prostriedkov mesta

Suma príspevkov mesta pre VPS predstavujúca výdavky na odpadové hospodárstvo mala v kontrolovanom období relatívne stabilný vývoj. Zvýšená suma príspevku v roku 2016 týkajúca sa nákladov na triedený zber bola ovplyvnená plánovanými vyššími výdavkami mesta v rozpočte na prevádzkovanie novovybudovaného ZD a zariadenia na zhodnocovanie odpadov (triedenie, lisovanie). Tieto zariadenia boli výsledkom projektu financovaného z EÚ fondov a mesto ich dalo do správy VPS. V roku 2017 bol príspevok na triedený odpad poskytnutý VPS len na zber a zhodnocovanie BRO. V rokoch 2015 a 2017 bol VPS poskytnutý kapitálový transfer na nákup špeciálneho nákladného automobilu používaného na zber zmesového komunálneho odpadu.

Okrem finančných prostriedkov poskytovaných VPS, na oblasť nakladania s odpadmi mesto vynakladalo v rozpočte aj ďalšie výdavky rozpočítané v programe 6 Verejnoprospešné služby. V podprograme 6.1 *Nakladanie so zmesovým odpadom* boli vynakladané výdavky na celkovú cenu práce zamestnanca, ktorý vykonáva správu poplatku za TKO a DSO, pričom táto agenda je jeho jedinou pracovnou náplňou. V podprograme 6.2 *Nakladanie so separovaným odpadom* boli vynakladané výdavky na celkovú cenu práce zamestnancov, ktorých sa mesto zaviazalo zamestnávať po dobu 5 rokov po ukončení projektu zberného dvora. Prehľad priamych výdavkov mesta na oblasť odpadového hospodárstva je uvedený v tabuľke č. 5.

Tabuľka č. 5 Výdavky v rozpočte mesta na oblasť odpadového hospodárstva

Údaj	v eurách		
	2015	2016	2017
Bežné výdavky	16 057,58	32 283,01	34 129,05
Kapitálové výdavky*	6 000,00*	0,00	0,00
SPOLU	22 057,58	32 283,01	34 129,05

Zdroj: Hodnotiaca správa programového rozpočtu mesta (roky 2015, 2016, 2017).

*kapitálové výdavky boli použité na nákup pozemku na lineárne stĺčanie a nákladného automobilu

Rozbor jednotlivých aktivít a činností v rámci schváleného PR predkladá každoročne VPS v samostatnej hodnotiacej správe. Vyčistenie nákladov spojených s nakladaním s odpadmi mesta a nákladov na triedený zber predložilo mesto ku kontrole prostredníctvom VPS, sú uvedené v tabuľke č. 6.

Tabuľka č. 6 Pokrytie nákladov odpadového hospodárstva

Údaj	v eurách		
	2015	2016	2017
Celkové náklady na odpadové hospodárstvo (VPS)	219 053,00	282 458,00	292 891,00
- z toho náklady na triedený zber	35 033,00	67 318,00	92 900,00
- z toho náklady nespádajúce pod rozšírenú zodpovednosť*	18 801,00	20 550,00	22 300,00

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

príspevok mesta	28 823,00	35 100,50	19 650,00
úhrada nákladov na triedený zber OZV	-	30 818,00	63 110,00
vlastné príjmy príspevkovej organizácie VPS	6 210,00	5 400,00	10 140,00
pokrytie nákladov na triedený zber spadajúci pod rozšírenú zodpovednosť OZV (v %)	-	65,9 %	89,4 %

Zdroj: Hodnotiaca správa programového rozpočtu mesta (roky 2015, 2016, 2017), evidencia VPS
*náklady na BRO

Podiel nákladov na triedený odpad sa v kontrolovanom období zvyšoval. Z analýzy pokrytia nákladov vyplýva, že ani po zavedení rozšírenej zodpovednosti výrobcov neboli pokryté všetky náklady spojené so zberom, prepravou, prípravou na opätovné použitie, zhodnotením, recykláciou, spracovaním a zneškodnením oddelenie vyzbieraného odpadu. Rozdiel medzi nákladmi na triedený zber a výnosmi z príspevku mesta a OZV bol v každom roku krytý aj vlastnými príjmami VPS pôsobiacich ako zberová spoločnosť mesta. V roku 2017 doplácali VPS na triedený zber tých druhov odpadu, za ktorého financovanie je zodpovedná OZV sumu / 490,00 eur. Štruktúru nákladov odpadového hospodárstva v meste uvádza tabuľka č. 7.

Tabuľka č. 7 Štruktúra nákladov odpadového hospodárstva

Údaj	2015		2016		2017	
Celkové náklady (v tis. eur), z toho:	219,05	podiel na celkových nákladoch (v %)	268,62	podiel na celkových nákladoch (v %)	292,89	podiel na celkových nákladoch
• zmesový odpad	179,1	82 %	195,14	73 %	181,03	62%
v tom: zber a preprava	72,09	40 %	85,67	44 %	78,92	44%
skládkovanie	105,22	59 %	106,45	55 %	99,66	55%
čierna skládka	1,79	1 %	3,02	2%	2,45	1%
• triedený odpad	35,03	16 %	73,48	27%	92,9	32%
• nákup techniky	4,92	2 %	0,00	0	18,96	6%

Zdroj: evidencia VPS

Výšku nákladov na odpadové hospodárstvo mesta ovplyvňovala aj likvidácia, tzv. čiernych skládok. Podľa písomného vyjadrenia mesta z 23.10.2018 celkové množstvo vyzbieraného odpadu sa medziročne zvyšovalo. Na tento jav má vplyv neustále zvyšovanie počtu čiernych skládok odpadu a tým aj zvyšovanie nákladov na ich odstraňovanie. Zvyšovanie výskytu čiernych skládok predpokladá mesto z dôvodu rôznej úrovne vzdelanostnej úrovne obyvateľstva a vysokého počtu obyvateľstva s nízkym a v niektorých prípadoch neexistujúcim vzdelaním. Proti tomuto javu sa snažilo mesto bojovať rôznymi spôsobmi, napr. pôvodcov odpadu na čiernych skládkach odhaľovať prostredníctvom mestskej polície a to umiestňovaním fotopascí na miestach častých výskytov čiernych skládok na území mesta. Čierne skládky nahlasujú aj občania prostredníctvom aplikácie CityMonitoru. Čierne skládky sa odhaľujú aj monitorovaním verejných priestranstiev prostredníctvom hliadok Miestnej občianskej poradkovej služby. Pôvodcov odpadu čiernych skládok mimo zastavaného územia mesta, patriaceho do katastrálneho územia mesta je vo veľkej miere nemožné odhaľiť. V každom z týchto prípadov, ak aj sa odhalí pôvodca odpadu na čiernej skládke a dostane za túto činnosť pokutu, alebo sa neodhalí, mesto je povinné takúto skládku odstrániť na vlastné náklady.

2.4 Hodnotenie efektívnosti

Efektívnosť systému triedeného zberu KO bola za kontrolované obdobie hodnotená z pohľadu dosahovania podielu triedených KO na celkovom KO mesta pri súčasnom zohľadnení nákladov na systém triedeného zberu.

Pre účely hodnotenia efektívnosti mesta boli použité údaje o množstvách celkového vyprodukovaného a vytriedeného odpadu bez odpadu vyzbieraného zbernými surovinami a miestnymi výkupňami. Indikátor efektívnosti následne zohľadňoval náklady na triedený zber tohto odpadu. Tabuľka č. 8 uvádza množstvá celkového odpadu vyprodukovaného v meste, množstvá triedeného odpadu a jeho podielu na celkovom odpade so zohľadnením odpadu vyzbieraného zbernými surovinami a miestnymi výkupňami.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Tabuľka č. 8 Prehľad o množstvách odpadov

Údaj	spôsob výpočtu	2015	2016	2017
(a) Celkové množstvo vyprodukovaného odpadu vrátane zberných surovín a výkupní (v tonách)		3 330,17	5 371,62	6 444,19
(b) Celkové množstvo vyprodukovaného odpadu bez zberných surovín a výkupní (v tonách)		3 234,53	3 197,29	3 165,46
(c) Celkové množstvo triedeného odpadu vrátane zberných surovín a výkupní (v tonách)		665,54	2 763,85	3 905,01
(d) Celkové množstvo triedeného odpadu bez zberných surovín a výkupní (v tonách)		568,07	585,65	724,86
(e) Podiel triedeného odpadu vrátane zberných surovín a výkupní (v %)	(c)/(a)	19,99	51,45	60,60
(f) Podiel triedeného odpadu bez zberných surovín a výkupní (v %)	(d)/(b)	17,56	18,32	22,90
(g) Náklady na triedený zber (v eurách)		35 030,00	73 480,00	92 900,00
Indikátor efektívnosti (podiel/náklady)	(f)/(g)*100	0,501	0,249	0,247

Zdroj: vlastný, evidencia mesta, evidencia VPS

Zavedenie povinnosti nahlasovania údajov množstva vyberaného odpadu zbernými surovinami a výkupňami pôsobiacimi na území mesta spôsobil v rokoch 2016 a 2017 nárast celkového množstva vyprodukovaného odpadu v meste, ako aj výrazný nárast množstva **triedeného** odpadu. Išlo predovšetkým o kovový odpad s katalógovým číslom odpadu 20 01 40. Štruktúru vyberaného **triedeného** odpadu v meste v rámci kontrolovaného obdobia zobrazuje tabuľka č. 9.

Tabuľka č.9 Vývoj zložiek **triedeného** odpadu

zložka odpadu	2015	2016	2017	v tonách
				nárast/pokles 2017/2015 (v %)
papier	104,69	71,49	167,41	37,5
plasty	39,07	40,31	49,62	21,6
sklo	34,48	46,05	78,37	56,0
kovy	79,59	2 185,03	3 169,79	3 882,6
VKM	0,00	0,35	0,10	0,1
kuchynský a reštauračný BRO	1,10	1,36	1,00	-10,0
jedlé oleje a tuky	0,27	0,47	0,10	-170,0
zelený BRO	402,93	414,43	431,09	6,5

Zdroj: vlastný, evidencia mesta, evidencia VPS

Počas kontrolovaného obdobia rokov došlo k medziročnému zvyšovaniu nákladov na triedený zber o 52 % v roku 2016 a o 21 % v roku 2017. Došlo k tomu aj v dôsledku realizácie projektov financovaných z fondov EÚ, keď zvýšené náklady pokrývali prevádzku novovybudovaného ZD a zariadenia na zhodnocovanie odpadov, zber odpadov z rozšíreného počtu zberných stanovišť a s tým súvisiaci zvýšený počet zberných vozidiel, členov zbernej čaty a kilometrov zbernej trasy. Podiel **triedeného** odpadu bez zberných surovín a výkupní sa medziročne zvýšil o 3 % v roku 2016 a o 19 % v roku 2017. Indikátor efektívnosti zaznamenal medziročný pokles, k jeho zníženiu došlo aj za celé kontrolované obdobie. Na základe uvedeného, kontrolou bolo konštatované neefektívne zabezpečenie zberu **triedeného** odpadu, avšak s poukazaním na zvyšujúcu sa účinnosť systému **triedeného** zberu.

3 Účinnosť systému **triedeného** zberu

Kontrolou bola preverená evidencia KO vedená mestom a ich vykazovanie, vývoj podielu **triedeného** odpadu na KO mesta v kontrolovanom období, ako aj vývoj jednotlivých zložiek **triedených** KO.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Účinnosť systému triedeného zberu KO bola hodnotená z pohľadu dosahovania cieľov definovaných v dokumentoch mesta a POH SR na roky 2016 – 2020 za oblasť KO.

3.1 Dosahovanie stanovených cieľov a hodnotenie účinnosti

V kontrolovanom období bolo platné POH SR na roky 2016 - 2020. Jedným z cieľov POH SR pre oblasť komunálnych odpadov je dosiahnuť mieru triedeného zberu v roku 2020 na úrovni 60% a priebežne v roku 2016 20 %, v roku 2017 30%, v roku 2018 40% a v roku 2019 50 %.

Nakoľko mesto prispieva svojou činnosťou k plneniu cieľov POH SR, bolo preverené dosahovanie uvedeného cieľa obce v roku 2017 a vykonaný odhad dosiahnutia uvedeného cieľa za roky 2018 až 2020. Pre výpočet odhadu triedenia komunálneho odpadu mestom boli použité údaje z ročných výkazov o komunálnom odpade z mesta z predchádzajúcich období ako aj oznámené údaje o vyzbieranom odpade na území mesta.

Podľa predložených údajov mesto v roku 2015 z celkového množstva 3 330,17 t odpadu vytriedilo 665,54 t, (19,99 %) v roku 2016 z celkového množstva 5 371,62 t odpadu vytriedilo 2 763,58 t (51,45 %) v roku 2017 z celkového množstva 6 444,19 t komunálneho odpadu vytriedilo 3 905,01 t (60,60 %).

Z uvedených hodnôt vyplýva nárast podielu triedených odpadov na celkovom množstve KO. Vplyv na zvýšenie triedeného podielu malo zavedenie povinnosti nahlasovania vzniku a nakladania s odpadmi zbernými surovinami, resp. výkupňami na území mesta.

V grafe č. 1 je uvedený vývoj a odhad triedeného odpadu

Vývoj a odhad triedeného odpadu

Zdroj: vlastný výpočet

Porovnaním rokov 2016/2015 sa podiel triedeného odpadu znížil o 2,66 percentuálnych bodov a rokov 2017/2016 sa zvýšil o 9,14 percentuálnych bodov.

Mesto Fíľakovo malo v rokoch 2016 - 2018 v programovom rozpočte v rámci programu 6 Verejnoprospesné služby stanovený rovnaký cieľ Poskytovanie transferov, rovnaký merateľný ukazovateľ Pravidelné poskytovanie transferu pre VPS Fíľakovo a cieľovú hodnotu pre všetky aktivity a v každom roku 12x. Takto stanovený cieľ aj merateľný ukazovateľ mesto plnilo. Stanovené merateľné ukazovatele a cieľové hodnoty sa netýkali hodnoty, ktorou by bolo zvýšenie objemu triedených zložiek KO vyprodukovaných na území mesta.

Podľa vyjadrenia mesta z 23.10.2018 mesto založilo príspevkovú organizáciu, pričom svoju samosprávnú funkciu týkajúcu sa nakladania s odpadom delegovalo na túto svoju príspevkovú organizáciu, VPS k 30.6. každého roku vykonáva monitorovanie programového rozpočtu z hľadiska vecného a finančného plnenia programovej štruktúry všetkých programov, v ktorých sa vykonávajú činnosti.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

VPS majú vo svojom programovom rozpočte stanovené ciele, ukazovatele aj merateľné hodnoty, avšak tieto sú zamerané len na triedený odpad, nakladanie s ktorým VPS zabezpečujú, z čoho vyplýva rozdiel v hodnotách podielu triedeného odpadu na celkovom odpade vykázaný VPS v porovnaní s údajmi získanými z dostupných štatistických výkazov mesta.

Porovnanie údajov VPS a získaných z dostupných štatistických výkazov mesta je v tabuľke č. 10.

Tabuľka č. 10 Porovnanie podielu triedeného odpadu

Údaj	Rok 2016	Rok 2017
vykázaný VPS	21,3 %	23,2 %
výpočet NKU SR	61,45 %	60,60 %

Zdroj: hodnotiace správy VPS Filakovo za roky 2016 a 2017
vlastný výpočet

Nakoľko mesto nemá vo svojom PR stanovené hodnoty týkajúce sa % triedeného odpadu, kontrolná skupina môže hodnotiť len plnenie cieľov SR. Systém odpadového hospodárstva v meste je možné vyhodnotiť ako účinný s tým, že mesto už v roku 2017 dosiahlo hodnotu 60 % triedenia odpadov plánovanú na rok 2020. Pokiaľ nenastanú nepredvídané udalosti a mesto bude pokračovať v nastavenom trende triedenia odpadov, splní cieľ POH SR na rok 2020 - vytriediť 60 % komunálneho odpadu tak, aby 50 % komunálneho odpadu bolo recyklovaných.

3.2. Správnosť vykazovania údajov

Základným zdrojom údajov pre analýzy NKÚ SR boli štatistické výkazy mesta o komunálnych odpadoch. Na vzorke údajov bolo realizované preverenie na primárne zdroje údajov (vážne listky, ohlásenia zberových spoločností a pod.). Bolo preukázané, že sumárne údaje neboli vždy vykázané korektne.

Zber povinne triedených odpadov, ktorý by v meste neprechádzal evidenciou, nebol kontrolou preukázaný. Mesto však nemalo informácie o množstve zhodnoteného BRO, ktorý bol kompostovaný domácnosťami vo vlastných kompostoviskách.

Kontrolou Oznámení o zbere alebo výkupe odpadu predložených mestu za kontrolované obdobie bolo zistené:

- o Organizácia ZÓNA s. r. o. Filakovo, ktorou má mesto uzatvorenú Zmluvu o separovanom zbere komunálneho odpadu, predložila mestu uvedené oznámenia na odpady za jednotlivé roky, pričom mesto v ročnom výkaze ŽP 6-01 za rok 2015 neuviedlo objemný odpad v množstve 1,55 t, v roku 2017 zmesový KO v množstve 53,190 t a objemný odpad v množstve 41,180 t. Podľa vyjadrenia mesta nezrovnalosť v štatistickom výkaze vznikla nesprávnym vystavením výkazu
- o Spoločnosť INSA spol. s r. o. Sereď predložila mestu Oznámenie o zbere alebo výkupe odpadu 2.2.2018 týkajúce sa odpadu katalógové číslo 200134 batérie a akumulátory iné ako uvedené v 200133 v množstve 0,263 t, ktoré neboli uvedené v Ročnom výkaze ŽP 6-01 za rok 2017. Podľa písomného vyjadrenia mesta z 25.10.2018 Spoločnosť INSA s. r. o., vykonala zber odpadu 20 01 34 (batérie) na ZŠ-Školská, Filakovo. Zber bol vykonaný bez príslušných zmlúv na vykonávanie činnosti na území Filakova. Mesto Filakovo nemalo vedomosti o vykonanej činnosti.

Kontrolou bolo ďalej zistené, že mesto v Ročnom výkaze ŽP 6-01 za rok 2017 neuviedlo DSO v množstve 8 t.

Zistené nedostatky nemali významný vplyv na vykazované skutočnosti.

3.3 Spokojnosť mesta s nastavením systému triedenia v samospráve

Mesto na základe svojich skúseností predložilo písomne tieto stanoviská:

Mesto je spokojné s nastaveným systémom triedenia v samospráve. Nastavený systém triedenia je výsledkom realizovaných projektov „Zberný dvor“ a „Kompostáreň“. K projektovaniu ktorých došlo v spolupráci s odborníkmi v oblasti odpadového hospodárstva a využili sa dlhoročné skúsenosti VPS pri nakladaní s komunálnym odpadom. V súčasnosti je úlohou mesta presvedčiť čo najväčšiu oblasť obyvateľov o prospešnosti triedenia odpadu. Mesto v prvom rade

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

vykonáva prednášky v predškolských a školských zariadeniach o vhodnosti a prospešnosti triedeného odpadu, čím sa snaží vplývať na dospelé obyvateľstvo.

Súčasný nastavený systém štátom funguje od 1. júla 2016; takže pre krátkosť času (2. kalendárny rok) nevieme posúdiť účovanosť, tak aby sme mohli jednoznačne tvrdiť, že systém potrebuje výraznú zmenu. Menšie zmeny by sa mohli týkať:

- Mesto v prvom rade kladne hodnotí iniciatívu štátu pri riešení financovania separovaného zberu v podmienkach samosprávy, a to založením organizácie zodpovednosti výrobcov (OZV). Z dôvodu, aby všetky výdavky na nakladanie so separovaným zberom nezostali na rozpočtoch samospráv. Za nedostatok považujeme v súvislosti s OZV neexistenciu motivačného faktoru v uzatvorených zmluvách k zvýšeniu množstva vyseparovaného odpadu.
- Mesto nepovažuje za vhodný spôsob, ktorý je možný v prípade rozhodovania ohľadom ďalšieho nakladania so separovaným odpadom, nakoľko zhodnocovanie vyseparovaného odpadu môže byť v režii OZV alebo samosprávy (v našom prípade VPS Filákov). OZV by mali mať v plnej kompetencii ďalšie zhodnocovanie vyseparovaného odpadu.

Navrhované kroky/ odporúčania mestom smerom k štátu:

- Štát by mal znížiť byrokratickú záťaž v súvislosti s administráciou nakladania s triedeným odpadom, čím by sa zjednodušil proces vydávania súhlasov na jednotlivé činnosti separovaného zberu. V súvislosti s vybavovaním súhlasov navrhujeme zverejniť vzorové tlačivá žiadostí (v papierovej aj elektronickej verzii) a príručky pre žiadateľov o vydanie súhlasov, nakoľko je veľmi nejednoznačná potreba jednotlivých dokumentov potrebných k vydaniu súhlasu a žiadatelia sú odkázaní na rozhodnutie úradníka ohľadom počtu a povahy dokumentov potrebných k vydaniu súhlasu.
- Zvýšiť environmentálnu výchovu v predškolských a školských zariadeniach. Vyhlásenie celoštátnej súťaže pre školy a školské zariadenia v oblasti separovania odpadu - ministerstvom školstva.
- Kontrolovať a zvýšiť vymáhanie zákonnej povinnosti fyzických osôb – podnikateľov a právnických osôb pri nakladaní s obalovými materiálmi, ktoré sa stávajú súčasťou separovaného odpadu.
- Zaviesť systém na motiváciu OZV k propagácii separovaného zberu.
- Umožniť obchodom a obchodným reťazcom, v prípade ich záujmu, zapojiť sa do preberania niektorých komodít separovaného zberu, pričom by poskytli pre občana určitú úhradu (napr. zber PET fliaš, zber plechoviek).
- Štát by v platnej legislatíve mal jednoznačne určiť, čo sa započítava do množstva vyseparovaného odpadu na území samosprávy – jedná o to, či odpad, ktorý vyzbierajú zberné suroviny, ktoré majú sídlo na území samosprávy, ale neslúžia iba pre danú samosprávu (odpad odovzdávajú aj PO a FO zo spádovej oblasti – odpad odovzdaný do zberných surovín nepochádza iba z územia danej samosprávy ale zo širokého okolia, t. j. aj z iných samospráv) započítavať do množstva vyseparovaného odpadu v danej samospráve. V súčasnosti je povinnosťou zberných surovín nahlasovať množstvo prevzatého odpadu. Je otázne, či množstvo odpadu odovzdaného do dvoch zberných surovín, ktoré majú prevádzku na území mesta Filákov je potrebné započítavať k množstvu vyseparovaného odpadu v Zbernom dvore Filákov, alebo nie?

3.4 Realizované projekty financované z prostriedkov EÚ

1/ Projekt „Zefektívnenie existujúceho systému separovaného zberu komunálneho odpadu na území mesta Filákov. Kód ITMS : 24140110285“ v rámci ktorého došlo okrem iného aj k vybudovaniu Zberného dvora vo Filákov na ul. Družstevnej č. 50D. Dátum začatia projektu 1/2014, dátum ukončenia projektu 8/2015. Poskytnutá dotácia činila sumu 1 037 875,84 EUR a spolufinancovanie mesta Filákov bolo 54 625,04 EUR. Kolaudačným rozhodnutím vydaným 28.1.2016 bolo povolené užívanie časti stavby „Zberný dvor a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov – Mestské kompostovisko“ – časť „Zberný dvor“.

2/ Projekt „Kompostárení mesta Filákov – rozvoj odpadového hospodárstva II. etapa“, kód projektu 310011B110. Projekt bol v rámci Operačného programu kvalita životného prostredia, prioritná os Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry, konkrétny cieľ „Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora prechádzania vznik

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

odpadov". Aktivitou projektu bolo zhodnocovanie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu s plánovaným stavom 572 t/rok.

Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku bola podpísaná koncom roka 2016. Začiatok realizácie projektu bol 12/2016, ukončenia projektu bol 12/2017. Celkové oprávnené výdavky boli v sume 312 375,29 eur, maximálna výška NFP bola 296 756,53 eur, spolufinancovanie zo strany prijímateľa bolo 15 618,76 eur. Kolaudačné rozhodnutie na používanie stavby bolo vydané 11.8.2017.

Odporúčania

- V rámci programového rozpočtu program 6 Verejnoprospešné služby prehodnotiť merateľné ukazovatele a ciele, na základe ktorých bude mesto nielen sledovať podiel triedeného odpadu, nastaviť ciele vyššie ako sú v POH SR a snažiť sa neustále zvyšovať podiel, nie ho len udržiavať.
- V súvislosti s rozšírenou zodpovednosťou výrobcov a pokrytím nákladov na triedený zber dôsledne uplatňovať práva mesta vyplývajúce zo zákona o odpadoch.
- Prehodnotiť výšku miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v súvislosti s nedostatočným pokrytím nákladov odpadového hospodárstva mesta.
- Aktualizovať VZN o odpadoch.

Za kontrolnú skupinu dňa 14. 11. 2018

Ing. Mária Címbalistová
vedúca kontrolnej skupiny

Ing. Katarína Šmondrková
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa 21. 11. 2018

Mgr. Attila Agócs, PhD.
primátor

